

ASO TEKNİK KOLEJİ
"asıl olan eğitim"

ASOTEK'ten

MART 2021 YIL:2 SAYI: 3

YAYIN KURULU

Filiz KAYA

Sosyal Etkinlikler Kurulu Bşk.

***

Gülten ERCAN

Sema ŞEN

Ahmet KAYA

Elçin MANCO ÇINAR

Ali PEHLİVAN

Türk Dili ve Edebiyatı Zümre
Öğretmenleri

***

Murat YAZILIDAĞ

Mak. Tek. Alan Şefi

***

İlker DEMİR

Yayın İletişim ve Sosyal Medya Kulübü

***

Sema ŞEN

Ahmet KAYA

Yazı Eser İnceleme ve Seçme Kurulu

***

ALİ PEHLİVAN

Grafik & Tasarım

***

Gülten ERCAN

Editör

***

Elçin MANCO ÇINAR

Redaksiyon

***

Oğuzhan ÇINAR

Alaettin SEMİZ

Haber Koordinatörleri

***

ASO 1.Organize San. Bölgesi,
Ayaş Yolu, 25. km, Erkunt
Caddesi, No.:1, Sincan/Ankara

***

Tel.: 0312 267 56 56

Faks: 0312 267 56 62

Web: www.asotek.com.tr

E-posta: info@asotek.com.tr

E-posta: ebulten@asotek.com.tr

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER

BİLİM VE TEKNOLOJİ

- Bunları Biliyor Muydunuz? 17
Yapay Zekâ Teknolojisinde Kadın Girişimciler 19
İş Sağlığı Ve Güvenliği Mahkemelerinin Öncüleri Radyum Kızları 21
Dünya Dönüyor 24

MESLEĞE DAİR

- Elektrik Elektronik Teknolojisi Alanımız 25
Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri Alanı 30
3 Eksen Cnc Router Projesi 36
Aso Teknik Koleji Bölümlerimiz 37

GÜNÜMÜZ & GÜNDEMİMİZ

- Nevruz'a Tarihî Bir Bakış 39
Su Hayattır, Hayat Güzel! 41

KÜLTÜR-EDEBİYAT

- İstiklal Marşı'nın Açıklaması 43
Türk Dili Ve Edebiyatı Zümresinin Pano Çalışmaları 48
Dünyanın En Güzel 5 Kütüphanesi 50
Özel Ankara Sanayi Odası Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Kütüphanesi 54
İki Kalas Bir Heves 55

SANAT VE SPOR

- Çanakkale Savaşı, Spor Ve Sporcular 57

SAĞLIK

- Aşı Neden Gereklidir 59

DÜŞÜNÜYORUM

- 62 Kadına Felsefi Bir Bakış
64 Hz. Havva-Dişiliğimizin Asal Sayısı

YAŞAM PENCEREM

- 66 Kafanızın İçindeki Eleştirel Sesleri İdare Etmek

GEZELİM & GÖRELİM

- 68 Mektepten Çanakkale'ye
70 Okulumuz Çanakkale'de...

ENGLISH CORNER

- 73 Pioneer Women Of Turkey
76 Did You Know?

DÜŞÜNELİM & ÇÖZELİM

- 77 Öklid, Zor Ölüm 3 Ve Bir Bidon Problemi
79 1 Dakikada Matematik

ÖĞRENCİNİN KALEMİNDEN

- 81 Ben Bilirim
81 Pi Günü
82 Bir Problem...
83 Ödüllü Soru

OKULUMUZDAN HABERLER

- 84 Mezun Öğrencimizden...
87 İlayda Polat'ın Kaleminden
88 Mektup Yarışması Sonuçları
91 Aso Teknik Koleji Çanakkale Türküsü
92 Yeşilay Cemiyetinin Amaç Ve Faaliyetleri
93 Tübitak Projelerimiz
95 Matematik Yarışması

e bülten

BİRİNCİ SAYIMIZDAN BUGÜNE ASO TEKNİK KOLEJİ

Merhaba,
E-bültenimizin üçüncü sayısını ASO Teknik Koleji ailesi ile paylaşmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Üçüncü sayımız çıktıktan sonra araya giren salgın dönemi bütün dünya insanlığının hayat akışını değiştirdiği gibi okulumuzun da akışını değiştirdi. Bültenimizin ikinci sayısını bu akışın bize dayattığı öncelikli konulardan dolayı zamanında yayına hazırlayamadık. İnsanların ve kurumların öncelikleri vardır. Önceliğimiz sevgili öğrencilerimizin öğrenme ve meslekî becerileri edinme yolculuklarını daima sağlıklı ve verimli bir şekilde sürdürmek. Hayat boyu kullanacakları sermayeyi biriktirdikleri 15-25 yaş diliminin ilk periyodunu teşkil eden ortaöğrenim kısmını dolu dolu geçir-

melerini sağlamak. Yeni normle uyum sağlama çalışmaları mesaimizi ciddi şekilde etkiledi. Bu nedenle yukarıda belirttiğim önceliğimizi yoluna koymaya çalışırken tali çalışmaları doğal olarak ertelemek zorunda kaldık. E-bülten de ertelediğimiz çalışmalardandı.

Salgın sürecinin önümüze dayattığı yeni normal için neler yaptık? 16 Mart 2020 Pazartesi günü okulların kapanacağı belli olduktan sonra zümre başkanlarımızla ne yapacağımızı konuşarak süratle planlama yaptık. Öğrencilerimizle olan iletişimimizi güçlü kılmak için WhatsApp grupları oluşturduk. 2019-2020 Eğitim-Öğretim Yılı'nın başında Milli Eğitim Bakanlığı bünyesindeki dünyanın en büyük öğrenme portalı olan EBA (Eğitim Bilişim Ağı) için çalışmalarımızı

zaten yapmıştık. Bütün öğretmen ve öğrencilerimizin kullanıcı adları ve şifreleri oluşturulup kullanılması hususunda çalışmalarımızı salgın gündemde değilken aylarca öncesinden hayata geçirmiştik. Öğretmenlerimiz EBA üzerinden e-öğrenme çalışmalarını sürdürdüler. Ancak gerek ülkemizin bilişim altyapısı gerekse de EBA'nın bu kadar yoğun kullanıma cevap verebilmesi için gerekli olan teknik alt yapı yetersizlikleri çalışmalarımızdaki kısıtlayıcı unsurların başındaydı. Bu durumu da kısa sürede aşmayı başardık ve Mart 2020 ayının son haftasında ZOOM platformu üzerinden çevrim içi derslerimizi başlattık, Google uygulamaları üzerinden öğrencilerimizin bizimle kalmalarını, yaptığımız çalışmalara verdikleri refleksleri takip etme sistemini oluşturduk. Üniversite

hazırlık gruplarımız için çevrim içi sınavlarımızı devam ettirdik. Deneme sınav setleri bastırarak öğrencilerimize ulaştırdık.

Yeni eğitim-öğretim yılı için karşımıza çıkacak her türlü senaryoya hazır olabilmek için arayışlarımızı sürdürdük ve öğrencilerimiz için Öğrenme Yönetim Sistemi arayışlarımızın sonunda MEB' in eğitim programlarındaki konu ve kazanımlar ile bu kazanımlara yönelik 250 bin civarında soru bankası ve çözüm videolarını bünyesinde barındıran Dijidemi programını kullanmak üzere yazılım firması ile anlaşmamızı yaptık. Öğrencilerimizin stajlarının aksamaması için Ankara Sanayi Odası Başkanımız Sayın Nurettin ÖZDEBİR' in katkıları ile Milli Eğitim Bakanlığı nezdinde yaptığımız girişimler sonuç verdi ve aldığımız izinle birlikte 4 Ağustos 2020 tarihinden itibaren öğrencilerimizin stajlarını isteğe bağlı olarak başlattık. Yine Ağustos ayı içerisinde Milli Eğitim Bakanlığının izni doğrultusunda 12. sınıflarımız için yüz yüze üniversite hazırlık kurslarımızı, devamında ise bütün sınıflarımızın meslek dersleri ile 9. sınıflarımızın akademik derslerinin yüz yüze eğitimlerini başlattık. Bu arada öğrencilerimizin güvenli ve sağlıklı bir eğitim-öğretim hizmeti alması için "Okulum Temiz Belgesi" alma çalışmalarını yürüttük. Türk Standartları Enstitüsünün öngördüğü bütün şartları ve standartları sağlayarak bu belgeleri aldık. Bu çalışmalar sırasında virüs, bakteri, sars,

protozoa, mantar vb. tüm mikroorganizmaları temizleyen UV-C lambalarını okulumuzun ısınma ve havalandırma sistemine taktık. Uygulamaya koyduğumuz bu yeni sistemin güvenilirliğini profesyonel bir laboratuvara da test ettirerek raporları TSE' ye sunduk. Çalışanlarımıza ve öğrencilerimize salgın döneminde virüs, bakteri, mantar vb. parazitlerden arınmış bir hava solumalarını sağlamış olduk. Çalışanlarımız ve öğrencilerimizin kişisel verilerinin işlenmesi, güvenliği ve imhası ile ilgili çalışmaları yürüttük. Bütün bu çalışmaların sonunda TSE tarafından okulumuza "Okulum Temiz Belgesi" verildi.

Yeni normalin eğitim sektörünün önüne getirip dayadığı uzaktan öğretim ile ilgili olarak öğretmenlerimiz için eğitim çalışmalarımızı hayata geçirdik. Eğitim-öğretimde kaliteyi güçlendirmenin yolunun öğretmeni güçlendirmekten geçtiğinin farkındayız. Bu bağlamda; öğretmenlerimize Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilişim Teknolojileri Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Çelebi ULUYOL tarafından verilen "Proje Hazırlama, Uzaktan Eğitim Nedir ve Nasıl Yapılır, Dijital Öğretmen, Ders Videoları Nasıl Hazırlanmalı" başlıkları altında eğitimler gerçekleştirdik. Yine bu bapta Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Eda GÜRLER "Öğrenme Stilleri" üzerine bütün öğretmenlerimize eğitim verdi. Öğretmenlere verdiğimiz eğitimlerin temel amacı, yaşadığımız sürecin

önümüze getirdiği yeni duruma bütün eğitim-öğretim kadromuzun hızlı bir şekilde uyum sağlaması idi. Salgın döneminin eğitim sektöründe en olumsuz etkilendiği alanlardan birisi de meslekî eğitim oldu. Öğrencilerin öğretmenlerinden; önce görerek, sonra da yaparak ve yaşayarak uygulamalı şekilde öğrenmesi gereken meslekî beceriler için yüz yüze eğitimin önemi yadsınamaz. Salgın döneminde öğrencilerimiz meslekî bilgi ve becerilerini geliştirecekleri atölye ve laboratuvarlarımızdan mahrum kaldılar. Milli Eğitim Bakanlığının meslek dersleri modülleri taranarak videoya çekilecek konuların listesi oluşturuldu ve ders videoları çekilmeye başlandı. Dijidemi platformu üzerinden bunları öğrencilerimizle paylaşmaya başladık. Çevrim içi derslerimizin belirli bir standartta verilmesini sağlamak için öğretmenlerimiz başta grafik tablet olmak üzere her türlü elektronik donanımlarını temin ettiler.

Bu zorlu süreçte önceliğimiz olan öğrenme faaliyetlerini sürdürürken Ulusal Ajans ve Ankara Kalkınma Ajansı nezdinde müracaat ettiğimiz ve kabul gören proje çalışmalarımızı da yürütmeye devam ettik. Bu çalışmalar ilk meyvelerini vermeye başladı. Ankara Kalkınma Ajansına yazılmış ve kabul görmüş "Meslekî Eğitimde Endüstri 4.0 Yalın Üretim Temelli Yenilikçi Müfredat Uygulamaları" projesi kapsamında Güneş Enerji Santrali alanında faaliyet gösteren ÖZGEN SOLAR firması

ile işbirliği içinde okulumuza Güneş enerji santralini yakın bir zamanda kazandırmış olacağız. Bir taraftan kendi elektriğimizi üretirken öte yandan öğrencilerimiz enerji santrali üzerinde uygulamalı eğitimlerle deneyim kazanacaklar. Öte yandan dâhil olduğumuz AB projelerini şimdilik ortaklarımız ile uzaktan yapılan toplantılarla yürütmeye devam ediyoruz.

Bütün bunların yanında öğretmen kadromuza yeni katılan arkadaşlarımızla daha bir güçlendik, aramıza katılan yeni arkadaşlarımıza hoş geldin derken okulumuzla yolları ayrılan öğretmenlerimize de verdikleri hizmetlerden dolayı teşekkür ediyoruz.

Burada açmamız gereken bir diğer başlık da eğitimde eşitlik ve hakkaniyeti sağlama konusunda sürdürdüğümüz çabalarımız. Bu süreçte ihtiyaç sahibi öğrencilerimize temin edebildiğimiz kadar burslarını ödemeye devam ettik. Mayıs 2020 Ramazan ayında hayırseverlerin katkısı ile aynı ve nakdi yardımlarımızı salgın döneminin mağdur ettiği öğrencilerimizin ailelerine ulaştırdık. Bu öğretim yılının ilk aylarında çevrim içi derslerimizi teknik imkânsızlıklar nedeniyle sağlıklı bir şekilde takip edemeyen öğrencilerimizle ilgili yaptığımız çalışmalar oldu. Rehberlik servisimizin yaptığı araştırmalar

sonucunda ihtiyacı olan öğrencilerimize tablet, mikrofon, kamera vb. teknik donanımları ulaştırdık.

Yukarıda yazdıklarımızla birlikte buraya sığdıramadığımız daha birçok çalışmamızın yegâne amacı Türk milletinin ve ülkemizin yarınlarına çok faydalı hizmetler ve değerler katacaklarına inandığımız öğrencilerimizin daha kaliteli bir eğitim-öğretim hizmeti almaları içindir. Ülkelere geleceğinin, yetiştirecekleri kuşaklara verecekleri eğitim-öğretim hizmetinin niteliği ile doğru orantılı olduğunun bilincindeyiz. Bir ülkenin sosyal, kültürel, ekonomik, bilimsel ve teknolojik olarak ayağa kalkması ve dünya ile yarışabilmesi ancak nitelikli insan gücü sermayesi ile mümkündür. ASO Teknik Koleji de bütün çalışmalarında bu hedefi gözetmekte, bu yönde ilerlemektedir.

Kıymetli Veliler!

En kıymetli varlıklarınız olan çocuklarınızı bizlere güvenip emanet ederek yürüdüğümüz yolda bize güç verdiğiniz için sizlere şükranlarımızı arz ediyoruz. Okul olarak yaptığımız çalışmalara evdeki öğretmen olarak vereceğiniz çabanın çok önemli olduğunun farkındayız ve bunu sizlerden beklemekteyiz. Çevrim içi derslerle çocuklarımızın öğrenme eksiklerini giderebilmek ancak ve ancak

sizlerin evden vereceği destek ve katkılarla başarıya ulaşacaktır. Her sabah çocuklarınızı okula gidiyormuş gibi uyandırıp kahvaltısını yaptırttıktan sonra çevrim içi derslere hazırlanma alışkanlığını kazandırmanın çok önemli olduğunu hatırlatıyoruz.

Sevgili Öğrenciler!

Öğrenme sorumluluğunun sizlere ait olduğunu biliniz. Okul olarak yaptığımız çalışmaların başarıya ulaşması ve aynı zamanda sizin de başarınız, e-öğrenme yolculuğunda öğretmenlerinizin çalışmalarına ayak uydurabilmenizle orantılıdır. Kuşak olarak uğradığınız salgın dönemi hayatın imkânlarının sonsuz ve sınırsız olmadığını öğrettiğini düşünüyoruz. Konforunuzu erteleyebildiğiniz, zorluklara rağmen çalışma ve çabalarınızı sürdürdüğünüz oranda başarılı olabilirsiniz. Sizden ricamız, her sabah okula gidiyormuş gibi kalkmanız, kahvaltınızı yaptıktan sonra çevrim içi dersleri izlemeye hazırlık yapmanızdır.

"Mazide sayısız medeniyet kurmuş bir milletin çocukları olduğumuzu ispat etmek için, yapmamız lazım gelen şeylerin hepsini yaptığımızı ileri süremeyiz. Bugüne ve yarına bırakılmış daha birçok büyük işlerimiz vardır. İlimi araştırmalar da bunlar arasındadır. Benim arkadaşla-

rıma tavsiyem şudur: Şahsınız için değil fakat mensup olduğumuz millet için el birliği ile çalışalım."Çalışmaların en büyüğü budur." diyerek binlerce yıllık bir tarihi geçmişe sahip Türk milletine çağdaş medeniyet seviyesinin üstüne çıkma hedefini gösteren Atatürk'ün bu ülküsünü 21. yüzyılda da gerçekleştirmek için çalışmaya, gayret göstermeye devam etmek her Türk evladının görevidir. Bu gayret içerisinde kendinizi yarınlar hazırlamak için durmaksızın çalışmanız gerektiğini hatırlatıyor,

başarılar diliyoruz.

Kıymetli ASO Teknik Koleji Ailesi!

Öğrencilerimiz için en iyisini yapma gayreti ve çabası içerisinde olduk. Sürecin getirdiği yeni durumlar karşısında bütün dünya insanlığı gibi biz de zaman zaman tereddütler yaşadık. Ancak en iyisini ve doğrusunu yapma niyet ve gayretini hiç kaybetmedik. Bu yolda azimlerini kaybetmeyen ve her şeye rağmen eğitim-öğretimin devamını sağlama yolunda gayret ve

çabalarını sürdüren yönetici ve öğretmenlerimize, öğrencilerimize ve ailelerine, okulumuza her türlü desteği veren ASO Eğitim Vakfı Yönetim Kurulu üyelerine ve ASO 1. OSB Bölge Yönetim Kurulu üyelerine teşekkürlerimizi sunuyor, sağlık ve esenlik diliyoruz.

ASO TEKNİK KOLEJİ

Sevgili Öğrencilerimiz, Değerli Velilerimiz,
Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, büyük önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk bizleri “Doğru düşünün, çağdaş olun, çağın gereklerini yerine getirin, uygar ulusların da üzerine çıkın.” hedefine yönlendirmiştir. Bu hedeflere ulaşmak için çok çalışmamız, günü yakalamak ile yetinmeyip zamanın ötesine geçmemiz gerekmektedir. Bunun için de hep birlikte pozitif bilimlerin ışığında ilerlemeliyiz. 21. yüzyılda eğitim-öğretimin en önemli hedefi, gençlere bilgiye kendi başına ulaşabilme becerisi kazandırmak olmalıdır. Bu nedenle okullarımız, öncelikli hedef olarak öğrencilerin bilgiye ulaşma isteğini ve merakını artırmayı ve var olan bilgiye ulaşmayı kolaylaştırmalıdır.

Okulumuzu kurarken siz öğrencilerimizin

kendi yeteneklerini ortaya koyabilecekleri eğitim-öğretim ortamını oluşturmak ve bu ortamı teknolojik donanım ve bilgi ile desteklemek gayreti içinde olduk. Biliyorduk ki her öğrencinin öz yönlendirmeye sahip olup eleştirel düşünebilmesi için bilgi okuryazarlığının yanı sıra teknolojik okuryazarlığa da ihtiyacı vardır. Teknolojik okuryazarlık günümüzde çok önemlidir zira gelişen dünyada teknolojiye sahip olmak yetmez onu etkin bir şekilde kullanabilmek de gerekir.

Ülkemizin gelişerek uygar uluslar seviyesinin üzerine çıkabilmesi için ekonomik değer yaratacak, sürdürülebilir büyümeye ivme kazandıracak, hızla değişen teknolojiye uyum sağlayabilme olanağına sahip girişimciler yaratabilmesi de son derece önemlidir. Ülkelerin büyümesi ve kalkınması o ülkede gerçekleşen girişimcilik faaliyetlerine bağ-

lıdır. Çünkü girişimciler yeni istihdamlar yaratır, katma değeri yüksek ürün üretir, teknolojik değişimi yakından takip ederek verimliliği artırır ve insanların hayatlarına pozitif yönde etki ederler. Eğitim, girişimciliğe katkıda bulunan en önemli unsurlardan biridir.

Eşsiz bir kültürel zenginliğe sahip olarak milletimizi yaşatmak, ülkemizi dünya devlerinin de üzerine çıkarmak, çocuklarımıza mutlu, huzurlu ve çağdaş bir gelecek bırakmak için insanımızı iyi eğitmekten başka çaremiz yoktur. Bizler de bu anlayışla ASO 1. OSB'nin tüm paydaşlarıyla iş birliği yaparak ülkemizin geleceğine değer katan, lider, yenilikçi ve vatansever bireyler yetiştirmek adına ASO Teknik Kolejini kurduk. 2012 yılında bir hayal olarak yola çıkılan ASO Teknik Koleji mezunlarının bugün kendi şirketlerini kurarak kendisiyle birlikte başkalarına iş imkânı ve istihdam yaratmaya başlaması bizleri son derece gururlandırmaktadır. Destek verdiğimiz eğitim yuvamızın böylesine güzel bir neticeyle taçlanması son derece mutluyuz. Ayrıca okulumuza her yıl artarak devam eden teveccüh ve puanı yüksek olan öğrencilerin okulumuzu tercih etmesi mutluluğumuzu bir kat daha arttırmaktadır.

Siz değerli öğrencilerimizin mezun olduktan sonra sürüp giden başarıları artarak devam ettiği sürece sanayicilerimizin de gelecek dönemlerde okulumuza olan ilgi ve desteği de artarak devam edecektir. Sanayiciler olarak büyük bir özveriyle ve tüm imkânlarımızı seferber ederek meslek liselerinin yeniden tercih edilir, saygın birer eğitim kurumu olmalarının yolunu açmaktan onur duyuyoruz.

Hayallerinizi gerçekleştirmek için çok çalışın. Başarısız olmaktan asla korkmayın. Ben hepimizin içinde bulunduğumuz zamanı yakalayacağınızı hatta zamanın da ilerisine geçeceğinizi hayal ediyorum. Bu hayal sadece Ankara'nın değil, Bölgenizin hatta ülkemizin hayali olmalıdır. Bu hayal, zihinsel ve ruhsal özgürlüğe sahip, doğru bilgiye dayalı kararlar alan; demokratik değerlere saygılı, mutlu bireylerden oluşan MUTLU BİR TÜRKİYE HAYALİDİR.

Hepinizi sevgi ile kucaklıyorum.

Niyazi AKDAŞ

ASO Teknik Koleji Kurucusu

TÜRK TOPLUMUNDA KADIN

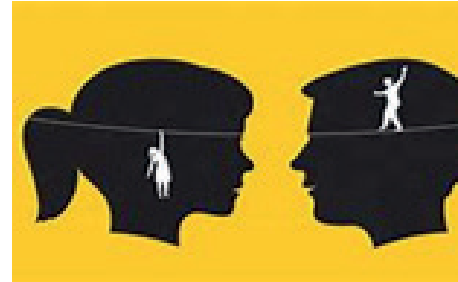
Filiz KAYA
Müdür
Yardımcısı

"Pek yakın bir gelecekte, kadının her anlamıyla erkekle eş olacağı bir dünya doğacaktır."

Mustafa Kemal Atatürk

Kadınlık ve erkeklik doğuştan gelen biyolojik bir durumdur, kadın ve erkek cinsiyet şekli olarak birbirinin eşitidir. Buna rağmen tarih boyunca kültürel, dinsel ve geleneksel yaklaşımların kadın kavramına yüklediği anlamın sürekli değişmesi, kadın kavramının sadece bir cinsiyet olarak değil aynı zamanda toplumsal bir olgu olarak da tanımlanmasına yol açmıştır. Cinsiyet ayrımcılığı İlk Çağ'dan günümüze insanlığın en önemli toplumsal problemlerinden birisidir ve genel olarak kadına yönelik negatif ayrımcılık söz konusu olmuştur. Toplumsal algının şekil verdiği kadına bakış açısında sürekli ve olumlu yönde gelişen bir ilerleme ne yazık ki yoktur. Kadın, varlığını sürdürmek için sürekli bir mücadele içerisinde bulunmuştur ve mücadelenin boyutu, içinde bulunduğu toplu-

mun kadına olan yaklaşımıyla şekillenmiştir. Aileyi oluşturan temel unsurlardan biri kadındır. Aile-

nin kendi arasında sürdürdüğü birliktelik toplum için önemli bir etkidir. Çünkü aile iyi olursa toplum, toplum iyi olursa da devlet uzun süre ayakta kalacaktır. Kadınların toplum içerisindeki yerini ve itibarını tespit edebilmek için kuşaktan kuşağa aktarılmış yazılı kaynakların yanında eski dönemlerdeki hikayeleri, yazıtları ve efsaneleride incelemek yerinde olacaktır.

Eski Türk devletlerinde kadın ile erkek insani değerler açısından eşit haklara sahip olarak kabul edilmiştir. Türk mitolojisi içerisinde, toplumun anaerkil bir yapıya sahip olduğu ve kadınların lider rol oynadıkları yönünde birçok anlatı yer almaktadır. Örneğin MÖ 500-600 yılları arasında yaşadığı düşünülen ve birçok kaynaktan ilk kadın hükümdar olarak ifade edilen Tomris Han, eşinin ölümünden sonra "Pers kralına boyun eğmeyen" cesur bir Türk kadın hükümdar olarak değerlendirilmiştir. Karakırgızların Manas Destanlarında ka-

dın evin koruyucusu olarak ifade edilmektedir.

Kahramanların hata yaptığı dönemlerde kur-tarıcıları hep kadınlar olmuştur. Erkeklerin savaşa gittiği zamanlarda kadınlar, otlaklara bakıp evinin güvenliğini üstlenmiş ve bu sayede savaşçı özelliklerini geliştirmişlerdir. Nitekim kadınlara ait mezarlarda yay, ok, kargı, kılıç, hançer ile koruyucu zırhlar bulunmuştur. Göktürk Devleti'nde de kadınların toplumda önemli yerleri vardı. O döneme ait vesikalardan devletin kağan ve karısı tarafından ortak yönetildiğini; kağanın karısının, düzenlenen tören ile başa geçtiğini ve emirnamelerin ortak imzalandığı anlaşılmıştır. Başka devletlerden farklı olarak kadının da kocasını boşama hakkı vardı ve kadınlar da mülk sahibi olabiliyorlardı. Bilinen en eski Türkçe kaynak olan Orhun abidelerinden Kültigin Abidesi'nde, Tanrı'nın Türk milleti yok olmasın diye yarattığı kişiler arasında ikinci Göktürk Devleti'nde kağanın eşi İlbilge Hatun'un

adına yer verilmiştir. Kadının siyasi konumunu gösteren bu durum, Türk toplumunda kadına verilen değer bir ifadesi olarak değerlendirilmiştir. Türklerin İslam ile tanışması, Talas Savaşı'ndan sonra başlamıştır. İslam'dan sonra kadınlar sosyal ve siyasi faaliyetlere katılmış, malları üzerinde tasarruf edebildikleri gibi topraklar üzerinde de hak sahibi olmuşlardır. Peygamberimizin kadınlara hoşgörülü davranmasını kendine örnek almaya başlayan Türk hükümdarlar, kadına olan saygısını daha da arttırmıştır. Orta Asya Türk yaşantısında kadınlar, yine erkeklerle bir arada yaşamaya devam etmiş, birbirlerinden kaçmamışlardır. Aile hayatına kadınların yön vermeleri sürdürülmüştür. Kadınlara da inanç özgürlüğü sağlanmıştır.

Osmanlı Devleti'nde ise kadınlar geçmiş döneme kıyasla daha çok kısıtlanmaya başlanmış ve ikinci plana atılmıştır. Hem Türk hem diğer milletlerden olan kadınlar için geçerli olan kısıtlamalar, kadının sosyal hayatını, aile hayatını, giyim tarzını ve eğlenme şeklini değiştirmiştir. Kadınların hayvana binmeleri yasaktı. Vezirlerin ve devletin önemli kişilerinin eşleri gidecekleri yerlere etrafı tahtalarla kapalı, kafes pencereleri olan arabalarla gidebiliyorlardı. Kadın ile erkeğin bu arabada birlikte yolculuk etmeleri yasaklanmıştı. Din eğitimi dışında kadınların eğitim görmesi yasaktı. Sadece saray ve çevresindeki kadınlar özel eğitim görebiliyorlardı. Osmanlı Devleti ile birlikte harem olgusu Türk yaşantısında yer almaya başlamış ve sadece merkezde bulunması sebebiyle, merkezdeki kadın ile köydeki kadın yaşantısı arasında farklılıklar yaratmıştır. Kırsal kesimdeki kadınlar daha özgürken, padişah hatunları sarayda dışa kapalı bir şekilde yaşamaya başlamışlardır. Harem içindeki kadınlar sadece padişah istediği zaman ve kimse-nin göremeyeceği şekilde bahçeye çıkabiliyorlardı. Kanuni Dönemi'nde, kadın artık mahrem sayılmaya başlamıştır. Kadınlara ilgili fermanlar yayınlanmış, kadınların nerede nasıl giyinecekleri ve erkeklerle ilişkilerine varan kısıtlamalar getirilmiştir. Osmanlı padişahlarından 3. Selim, kadınlara açık elbiseler dikmemesi için terzileri uyarmıştır. Evlerin pencereleri, dışarıdan görünmeyecek şekilde örülmüş; boğazdan geçen kayıkçıların

1935'TE TBMM'DE BİZİ TEMSİL EDEN KADIN MİLLETVEKİLLERİMİZ

evleri görme ihtimali sebebiyle, boğaz kenarındaki yalılar, yüksek duvarlarla kapatılmıştır. Öldükten sonra bile kadın-erkek ayrımı uygulanmış, mezar taşları farklı şekilde tasarlanmıştır. Kadınlar Meşrutiyet ile eğitim ve miras haklarına kavuşmuştur. İlk yazılı anayasamız olan 1876 tarihli Kanun-i Esasi'ye göre, "Bütün Osmanlılar kanun önünde din ve mezhepten doğan konular dışında hak ve ödevler bakımından eşittirler." maddesi ile kadın-erkek eşitliği getirilmiş ancak medeni haklar bakımından kadın, eskiden olduğu gibi şer'î hukuka tabi kılınmıştır.

Herkes için ilköğretim mecburiyeti getiren bu anayasa döneminde, 1911 yılında kızlar için idadi ve kız liseleri, 1914'te Yüksek Kız Öğretmen Okulu açılmış, 1920'de kızların üniversitede okumalarına, 1921'de de erkeklerle birlikte derslere girmelerine izin verilmiştir. II. Meşrutiyet ile birlikte Osmanlı Devleti, batıya ayak uydurmaya çalışmış, kadın hakları konusunda da gelişmeler sağlanmıştır. Bu hareketin gelişmesinde, kadınların seslerini duyurabilmek için

gazete ve dergilere yazdıkları yazılar önemli rol oynamıştır. Ayrıca dernekler kurulmuş, kadınların eğitilmesi ve iş hayatında yer alabilmeleri için adımlar atılmıştır. Savaşa giden erkeklerin yerine memurluklara yerleştirilerek çalışma hayatına girmişlerdir. İslam hukuku yerine aile hukuku ortaya çıkmış; evliliğe yaş sınırı getirilmiş, devlet memuru ve iki şahit olmadığı sürece evlilik resmiyet kazanmamıştır. 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet'in ilanını izleyen yıllarda, Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde kadınların toplumun her alanında "eşit haklara sahip birey" statüsünü kazanmalarını sağlayan yasal ve yapısal gelişmeler hızla yaşama geçirilmiştir. 1924 yılında kabul edilen Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile eğitim alanında kadın-erkek eşitsizliği ortadan kalkmıştır. 1924 Anayasası'nda medeni haklar bakımından kadın ve erkekler eşittir fakat Mecelle yürürlükte kaldığı için şer'î hükümlerin uygulanmasına devam edilmiş ve eşitlik pratikte uygulanamamıştır. Bu durum 1926 yılında İsviçre Medeni Kanunu örnek alarak hazırlanan Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesiyle değişmiş ve kadınlara evlilik, nikâh, velayet, boşanma, miras

ve tanıklık gibi konularda eşit haklar tanınmıştır. 5 Aralık 1934'te kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanınmış; 1 Mart 1935'te kadınların seçme ve seçilme hakkını ilk kez kullandığı seçimlerde 18 kadın milletvekili Türkiye Büyük Millet Meclisine girmiştir.

1961 Anayasası'nın 12. maddesine göre anayasal düzeyde erkeklerin sahip olduğu tüm haklara kadınlar da sahiptir ve 35. maddesine göre de kadın bir anne olarak korunmakta ve gereken tedbirlerin alınması için devlet ve diğer idare organları görevlendirilmektedir. 1982 Anayasası'nın cumhuriyetin temel niteliklerini düzenleyen ikinci maddesinde "Türkiye Cumhuriyeti'nin insan haklarına saygılı bir devlet" olduğu vurgulanmıştır. Anayasamızda 2004 yılında yapılan değişiklikle de "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir" maddesine "kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür." fıkrası eklenmiştir. Ulusal mevzuat yanında uluslararası alanda da ülkemizce önemli adımlar atılmaktadır. Bu konuyla ilgili olarak Türkiye, BM insan hakları sözleşmelerinden biri olan Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Hakkında Sözleşme'ye (CEDAW) 1985 yılında taraf olmuştur. İnsan hakları kavramı, insanın sırf insan olması dolayısıyla, doğuştan itibaren sahip olduğu, devlet ve bireyler tarafından dokunulamayan haklar bütünüdür. Dinamik yapıdadır; çağlar, toplumlar ve insanların ihtiyaçları değiştikçe çeşitlenmiştir. Çağımız insan hakları çağı olarak kabul edilmektedir. Günümüzde uygar ülkelerin kabul ettiği demokrasi anlayışı, insan hakları ve hukukun üstünlüğü gibi evrensel değerleri içermektedir. Ülkelerin uygarlık seviyeleri, insan haklarına ne kadar saygı gösterdiği ve insan haklarının ne oranda korunabildiğiyle ölçülmektedir. Bu doğrultuda, kadının insan hakları¹ da insan hakları

konusuna bağlıdır ve onun gelişimine paraleldir.

Hâlâ dünyada birçok kadının yaşamını, anayasal haklar yerine, toplumsal ve dinî gelenekler şekillendirmektedir. Ama bir yandan da artık bu durumu değiştirme talebi ve kararlılığı güçlü bir biçimde kendini hissettirmektedir. Hukukun üstünlüğü ilkesine dayalı demokratik bir düzenin gerektiği gibi işleminin temel koşullarından biri, toplumu oluşturan tüm bireylerin haklarını hem kendileri hem de ilişkili oldukları toplum için kullanabilmeleridir. Haklara sahip çıkmanın ve kullanma kararlılığını göstermenin temel koşulu ise bireylerin haklarının farkında olmaları ve bunları benimsemeleridir. Bunların yanı sıra toplumun bilinçlenmesi çok önemli bir etkidir. Yine bu doğrultuda, dilde var olan cinsiyetçiliğin ve bir cinsi aşağılayan benzetmelerin farkına varılmalı; ayrımcılığa sebep olan toplumsal cinsiyete dayalı² algıların aile, okul, medya, işyerleri gibi toplumun her alan ve kurumunda önüne geçilmeye çalışılmalıdır. **Sınırlı imkanlarla büyük başarılar elde etmiş kadınlarımızdan bazılarını anarak, herkesin eşit olduğu ve eşit imkanlara erişebildiği bir dünya umuduyla, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyorum.**

Mersin İl Belediye Başkanı
Müfide İlhan (1950)

Savaş Pilotu
Sabiha Gökçen

¹ "Kadın hakları" yerine "kadının insan hakları" terimini kullanırken kadının insanlığına vurgu yapılmaktadır. Kadınların talep ettiği birçok hak aslında kadınlara özgü ayrıcalıklı haklar değil; erkek-kadın her insanın doğuştan sahip olması gereken haklardır. Sadece kadınları ilgilendiren haklar olduğu izlenimini veren kadın hakları yerine, kadının insan hakları terimi tercih edilmektedir.

² Kısaca toplumun kadın ve erkeğe atfettiği roller olarak açıklanabilir.

Afife JALE

Süreyya Ağaoğlu

Türkan Akyol

Melahat Ruacan

Safiye Ayla

KAYNAKÇA

- <https://www.insanveinsan.org/turk-kultur-ve-devlet-geleneginde-kadin/>
<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/253507>
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/183441>
<https://www.altayli.net/turk-kultur-ve-devlet-geleneginde-kadin.html>
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/712902>
http://www.mfa.gov.tr/turkiye_de-kadin-haklari-alaninda-kaydedilen-gelismeler.tr.mfa
<http://nek.istanbul.edu.tr:4444/ekos/TEZ/41950.pdf>
<https://www.coe.int/tr/web/human-rights-channel/stop-sexism>
[https://www.atam.gov.tr/duyurular/turk-kadini-ve-kadin-hukukunda-devrim"](https://www.atam.gov.tr/duyurular/turk-kadini-ve-kadin-hukukunda-devrim)

Doç. Dr. Çelebi
ULUYOL
Gazi
Üniversitesi
Öğretim Üyesi

BÜYÜK SIFIRLAMA

Büyük sıfırlama (Great Reset) geleceği inşa etmek için yeniden bir tasarım yapılması gerektiği fikrini savunan ve Dünya Ekonomik Forumu tarafından 2021 yılında ortaya atılan bir proje olarak sunulmuştur. Bu projeyi ortaya koyan kişiler yeni bir dünya düzeninin gerekli olduğunu, bundan önce yapılmış hatalardan dersler çıkarılarak bundan sonrasının sıfırdan inşa edilmesi gerekliliğini savunmaktadır. Bu tartışmalarla birlikte dünyaca ünlü TIME dergisi 2021 yılı içerisinde kapağına "BÜYÜK SIFIRLAMA" başlığı ile çıkararak Dünya Ekonomik Forumu ile ortaklığa gitmiş ve COVID-19 salgınının istenilen gelecek için bir fırsat sunduğunu okuyuculara duyurmuştur. Büyük sıfırlama ile birlikte Endüstri 4.0, büyük veri (big data) ve yapay zekâ gibi kavramlar akademik camia tarafından da üzerinde yoğun çalışmalar yürütülen konular hâline gelmiştir.

Büyük sıfırlama projesinin COVID-19 salgını ile bir ilişkisinin olduğunu savunan kompo teorileri ortaya atılsa da bir yılı aşkın süredir yaşadığımız küresel salgın durumu eğitim sistemlerinin de tüm ülkeler tarafından yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır.

UNESCO verilerine göre COVID-19 salgınının başlaması ile birlikte 2020 yılı Nisan ayında 172 ülkede yüz yüze eğitime ara verilmiştir. Dünya üzerinde yaklaşık 1,5 milyar öğrenci bu durumdan olumsuz etkilenmiştir. Bu rakam dünyadaki toplam öğrenci sayısının %84,8'ine karşılık gelmektedir. Böyle bir kargaşa durumunda ülkeler acil durum planları ortaya koyarak çok hızlı bir biçimde eğitimde yöntem değişikliği kararına imza atmıştır. Tüm dünyada ve ülkemizde çevrim içi öğrenme, uzaktan eğitim, web temelli ve internet tabanlı öğrenme ortamları kullanı-

larak dersler devam etmiştir. Ancak, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'nün (OECD) 2018 yılında gerçekleştirdiği Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı'nda (PISA) üye ülkelerin büyük kısmının çevrim içi öğrenmeye hazır olmadığı sonucu vurgulanmaktadır.

Tam da bu noktada ülkemizde Türkçeye çevrilen Salman Khan tarafından yazılan "Dünya Okulu: Eğitimi Yeniden Düşünmek" ve Philip C. Schlechty'nin kaleme aldığı "Okulu Yeniden Kurmak" isimli kitaplar akla gelmektedir. Bu kitaplarda geleceğin okullarının nasıl olacağı, eğitimde nasıl bir dönüşüm yaşanacağı, öğretmen-öğrenci ilişkisi ve etkileşiminin nasıl yeniden şekilleneceği ve sınıflarda hangi teknolojik yöntemlerle derslerin işleneceğine yönelik görüşler yer almaktadır. İçinde bulunduğumuz salgın dönemi de açıkça göstermiştir ki bundan sonraki süreçte salgın bitse bile hem yüz yüze hem de çevrim içi ortamın öğrenme ortamlarında birlikte kullanılacağı karma ya da hibrit öğrenme adı verilen modellerden şimdiden söz etmek mümkündür.

Hibrit öğrenme modelinde eğitimin belli kısmı çevrim içi olarak belli kısmı da yüz yüze biçimde yürütülmektedir. Ne kadar bir kısmın çevrim içi ya da yüz yüze olacağı ilgili disipline, ders içeriğine, kullanılacak yöntem ve tekniğe ve diğer bazı değişkenlere göre farklılık göstermektedir. Burada dikkat edilmesi gereken en önemli husus geleneksel yüz yüze eğitim yönteminin çevrim içi dijital ders içerikleriyle güçlendirilmesi ya da harmanlanmasıdır.

Okul yöneticileri, öğretmen, öğrenci ve velilerin ülkemizdeki son bir yılda uzaktan eğitimi yoğun biçimde kullandıkları göz önüne alındığında, kiminin çok memnun kiminin ise uzaktan eğitimin verimli olmadığına dair memnuniyetsiz düşüncelerinin olduğu görülmektedir. Konu uzaktan eğitim olunca üzerinde düşünülmesi gereken çok iş vardır. Uzaktan eğitimi yalnızca canlı ders olarak

düşünmek çok büyük yanlışlıktır. Örnek vermek gerekirse etkili bir uzaktan eğitim için eğitim, psikolojik sağlık, öğretim programlarının dijitalleşme ihtiyacı, etkileşimli ders materyallerinin geliştirilmesi, kuruma özgü çevrim içi öğrenme yönetim sistemleri, uzaktan eğitim platformlarının değerlendirilmesi ve dijital entegrasyon gibi bileşenler, eğitim sistemi içindeki paydaşların üzerinde düşünmesi gereken çok önemli hususlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Görüldüğü üzere uzaktan eğitim çok değişkenli bir yapı olup planlı ve sistematik bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sonuç olarak, COVID-19 salgınının ortaya koyduğu panik ve kargaşa göz önüne alındığında çocuklar, aileler, öğretmenler ve toplumun eğitimden yararlanan tüm bireyleri için farklı bir gelecek tasarlama gibi bir imkân sunduğunu ve şimdiden dijital eylem planları ve değişimler başlayabileceğini söylemek gerekmektedir. Ne dersiniz? Virüs salgınından bağımsız düşündüğümüzde, ülkemiz için eğitimde de tüm boyutları düşünerek "Büyük Sıfırlama" ya şimdiden başlamak yararlı olmaz mıydı?

BUNLARI BİLİYOR MUYDUNUZ?

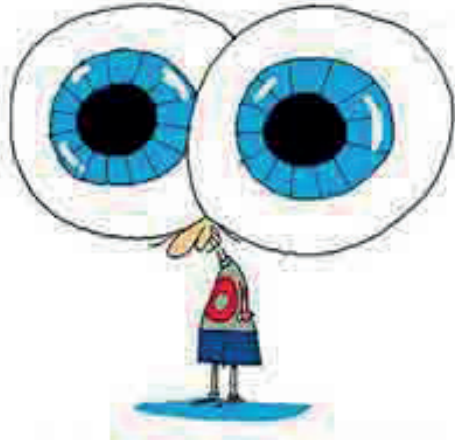
- ◆ Dünyanın merkezinde bulunan basınçtan daha yüksek basınçlar uygulanabilen bir teknikle fıstık ezmesi elmasa dönüştürülebilir. Bu technique "stilet-to heel effect" adı veriliyor.
- ◆ "Mpemba etkisi" adı verilen bazı durumlarda sıcak su, soğuk sudan daha hızlı donabiliyor.
- ◆ Bilim insanları kristal silikonu oyarak insan kan hücreleri boyutunda çalışan bir gitar yapmayı başardı.
- ◆ Hem vücudumuzdaki karbon gazını boşaltmak hem de daha çok oksijen alabilmek için esniyoruz.
- ◆ Limon aynı miktardaki çilekten daha fazla şeker içerir.
- ◆ Değerli taşlar birkaç elementten oluşur ama elmas için durum farklıdır. Elmas sadece ve sadece karbonlardan oluşur.
- ◆ Metal deyince renk olarak aklımıza gri gelir, çünkü çoğu metal bu renktedir. Bunu okuyunca sarı rengeyle altın ve turuncuya çalan rengeyle bakır aklınıza geldiyse onların birer istisna olduğunu bilmelisiniz.
- ◆ Mars yüzeyinde demir oksit ve pas kalıntıları çok bulunduğundan kızıl renkte gözükür. Bu sebeple kızıl gezegen deriz.
- ◆ Susuzluk hissettiğimizde vücudumuzdaki suyun yaklaşık %1'lik kısmını kaybetmiş oluruz.

- ◆ Oksijenin kâşifi Kimyacı Scheele keşfettiği maddelerin tadına bakarmış, ölümü de bu yüzden olmuş.
- ◆ Fosfor elementini altın üretmeye çalışan bir kimyacı bulmuş. Bir ton insan idrarını buharlaştırarak 60 gram fosfor elde etmiş.
- ◆ Oksijen, dünya atmosferinin yaklaşık %49,5'ini oluştururken buna rağmen evrendeki en bol bulunan element

hidrojendir.

- ◆ Oda sıcaklığında normalde sıvı olan iki element vardır, bunlar civa ve bromdur fakat bir miktar galyumu elinize aldığınızda elementin elinizde eridiğini göreceksiniz.
- ◆ Atmosferdeki oksijenin yaklaşık %20'si amazon ormanları tarafından üretilmektedir.
- ◆ Hidroflorik asit normalde camı aşındırır fakat buna rağmen zayıf bir asit olarak kabul edilir.
- ◆ İnsan vücudu 9000 kurşun kalem üretebilecek oranda 'grafit' içermektedir.
- ◆ Oksijen normalde renksiz bir gazdır fakat siz onu faz değişimine tabi tutup sıvı ya da katı faza getirirseniz renginin mavi olduğunu göreceksiniz.
- ◆ Nobel Ödülü'nü alabilmiş ilk kadın olmasının yanı sıra, şimdiye kadar "iki farklı bilim alanında" bu ödüle layık görülmüş ilk ve tek kişi Marie Curie'dir.
- ◆ Su normal sıvılara göre daha farklı bir yapı sergiler, bunlardan biri de hacminin genişlemesidir.

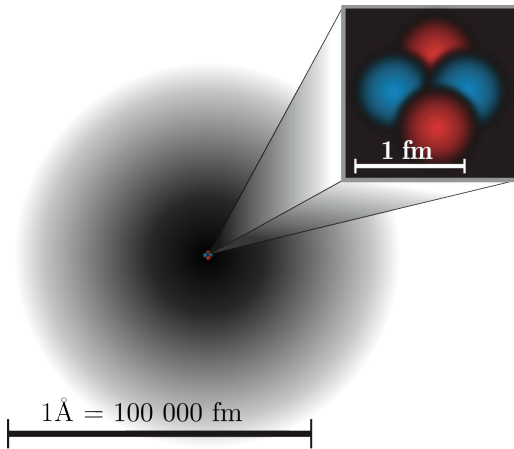

Eğer suyu siz dondurup buz elde ederseniz hacmini %9 oranında arttığını ve öz kütlesinin düştüğünü

göreceksiniz. Bu sebeple göller yüzeyden donmaya başlar. Bu da göllerdeki canlılığın devamı için çok önemlidir.

- ◆ Atomun hacminin çoğu boşluktur. New York'taki Empire State binasındaki atomların içindeki boşluğu gidermek mümkün olsaydı geriye kalan bir kutu şekerden daha küçük olurdu, buna karşın kütlesi değişmezdi. Bu kutuyu en güçlü vinçler bile kaldıramazdı.
- ◆ Sivrisinek kovucu spreyler sinekleri kovmaz, sizi gizler. Sivrisineğin alıcılarını bloke ederek sizin orada olduğunuzu anlamalarını engeller.
- ◆ Her patlama gaz sıkışmasından olmaz. Olayların çoğunluğunda gerçekleşen patlamalar, yanıcı gaz kaçağının ortamda patlamaya sebep olacak seviyede birikmesi, daha sonra bir tutuşturma kaynağı

ile (elektrik düğmesine basılması, statik elektrik atlaması, elektrik kontağı, prize fiş takılması vb.)

ateşlenmesi sonucu oluşur.

- ◆ Elma, soğan ve patatesin tadı aynıdır. Fark sadece tamamen kokularından kaynaklanır. Aslında hepsi tatlıdır.
- ◆ Metan gazı, zehirli değil boğucu gazdır. Kapalı ortamlarda hayati fonksiyonların sürdürülmesi için ihtiyaç duyulan havadaki oksijen seviyesinin düşmesine neden olur. Havadaki oksijen seviyesi yüzde 19,5'in altına düştüğünde insan fizyonomisi için tehlike başlar. Ortam havasına karışmış metan gazını soluyan canlılar yeterli soluma yapamadıkları için boğulabilirler.
- ◆ Helyum gazı, yanıcı ve patlayıcı değildir. Tesislerdeki yangın ve patlamaların olası bir sebebi maliyeti azaltmak adına, helyumdan daha ucuz ve çok kolay alevlenir özelliği olan hidrojen gazının kullanılması olabilir.
- ◆ Terim olarak hava ısısı ifadesinin kullanımı yanlışır. Doğru kullanımı hava sıcaklığıdır. Isı maddenin sıcaklığını arttırmak için verilmesi gereken bir enerji türüdür. Isı enerjisini tanımlamak için joule (jül) birimi kullanılır. Sıcaklık ise, ısı enerjisi sonucu maddenin eriştiği nicel değeri tanımlar. Santigrat, fahrenheit gibi birimler ile ifade edilir.
- ◆ Antik dünyada kullanılan kurşun bazlı makyaj malzemeleri cildi aşındırıyordu. Yaraları kapatmak için ise daha fazla makyaj gerekiyordu.

Kaynaklar:

<https://arkeofili.com/antik-yunanlar-guzellik-arayisinda>
<https://m.bianet.org/bianet/medya/178685>

Şeyda KAYNARCI
KİMYA ZÜMRESİ

YAPAY ZEKÂ TEKNOLOJİSİNDE KADIN GİRİŞİMCİLER

2021 yılı girişimcilikte Yapay Zekâ Dönemi olabilir. Son yıllarda girişimcilik alanında yapay zekânın etkisi dikkat çekmektedir. Yapay zekâ teknolojisi kavramı birçok kişi tarafından duyulduğunda merak uyandırmaktadır. Zekânın ne anlama geldiği ve ne kadarının ölçülebildiği konusunda görüş birliği sağlanamamıştır. Yapılan tanımların ortak bir cümlesi olarak, zekâyı beynin bilgiyi alıp hızlı ve doğru analiz etmesi olarak tarif edebiliriz. Zekâ gibi soyut bir kavramın yapay kelimesiyle nitelendirilmesi bu teknolojinin ilgi çekiciliğini artırmaktadır. Sürekli kendisiyle, çevresiyle, işiyle ve zamanla rekabet hâlinde olan

insan için daha hızlı ve verimli olmak gerekiyor. İşte bu noktada da devreye yapay zekâ giriyor. Günümüzde ihtiyaç duyduğumuz yapay zekâlar başka bir deyişle "artificial intelligence (AI)" tüm yaşamımızı kolaylaştırmaya ve bizleri kendilerine bağımlı hale getirmeye hazırlanıyor. Onlardan isteklerimiz oldukça fazla; bizim gibi düşünmelerini, bizim gibi mantık yürütmelerini hatta bizim gibi duygulanmalarını dahi istiyoruz. Zaman geçtikçe onları bu isteklerimize cevap verebilecek kapasiteye sahip olmaya hazırlıyoruz.

Yapay zekâ teknolojisi ilk olarak 1943 yılında, bilgisayar biliminin kurucusu sayılan Alan Turning'in, Almanların 2. Dünya Savaşı'nda kullandıkları enigma şifreleme yöntemini kırmak için kullandığı elektromekanik cihazlar sayesinde bilgisayar bilimi olarak ortaya çıkmıştı. Ardından yapay zekâ ile dama ve satranç programları yazıldı, mantıksal "AND" ve "OR" işlemleriyle hesaplar yapıldı, insan müdahalesi olmadan hareket eden otonom araçlar üretildi derken yapay zekâ oyunlarında bizi yenen AlphaGO, asistanlığımızı yapan ALEXA, cinsiyet ve ırk ayrımcılığı yapan TAY.ai, röportaj veren hatta vatandaşlık bile alan robot Sophia, insan benzeri metinler üreten GPT-3 olarak hızla gelişti ve gelişmeye de devam ediyor. Son zamanlarda yapay zekâ teknolojisi ile tasarım yapabilen, istenen resmi çizilebilen hatta hiç çekilmemiş fotoğraflar üretebilen DALL-E, GPT-3'ün yaratıcısı tarafından geliştirildi. Yapay zekânın insan kontrolü altında tutulabileceği takdirde pek çok açıdan insanlığı ilerletecek bir teknoloji olarak görülmektedir ve üretim gibi tüm süreçlerde insanlara destek amacıyla kullanıldığında büyük ölçüde işleri kolaylaştıracağı düşünülmektedir. Yapay zekânın hızla yükselişinin arkasında erkek egemen üreticiler olduğu algısını da beraberinde getirdi. Oysaki ülkemizde ve dünyada birçok alanda olduğu gibi yapay zekâ alanında da bu tabuları yıkan kadın girişimcilerde var. 1815-1852 yılları arasında yaşayan Ada Lovelace, bilgisayarlar icat edilmeden yüz yıl önce, ilk programcı olarak adını tarihe yazdırmıştı. İngiliz matematikçi, bilim insanının eşi Georgiana Whitmore'in geliştirdiği bilgisayar tarzı bir makine için algoritma yazmıştı. Programlamanın öncü isimlerinin çoğunu kadınlar oluşturuyor. Kadınlar ince ayrıntılara dikkat edilmesi gereken işlerde daha başarılı görülüyor. İkinci Dünya Savaşı sırasında Amerikan ordusunun yürüttüğü gizli bir proje kapsamında, ilk bilgisayarların programla-

masını yapan 6 kadındı ancak proje 1946 yılında kamuya duyurulduğunda isimleri gizli tutuldu. Şirket ve kurumlara, yapay zekâ ile veri görüntüleme ve analizinde destek sağlayan "Tazi.ai"nin CEO ve kurucu ortağı olan Zehra Çataltepe, yapay zekâ tabanlı chatbotlar, insan yapay zekâ sistemleri ve metin sınıflandırma çözümleri sunan "CBOT.ai"nin CMO & Kurucu ortağı Çiler Ay, yapay zekâ şirketi olan Mad Street Den'in ve moda endüstrisinin operasyonlarını akıllı otomasyon yoluyla dönüştüren görüntü tanıma platformu olan Vue.ai'nin CEO & kurucusu Ashwini Asokan, en büyük isteği ezilen toplulukların sesini ve seçimini oluşturup, yapay zekâ zararlarını ve ön yargılarını azaltmak, politika yapıcıları ve endüstri uygulayıcılarını harekete geçirmek olan Algorithmic Justice League'in Kurucusu olan Joy Buolamwini ve daha birçok kadın girişimci inanç ve kararlılıkla engellere rağmen başarıya ulaşmak için devrim yapmaya devam ediyorlar.

Geleceğin dünyasında işletmeler, organizasyonda, üretim ve dağıtım süreçlerinde çalışacak akıllı robotlar, Ar-Ge, satış pazarlama ve yönetim süreçlerinde kullanılacak yapay zekâ sistemleri ile bunların dış dünyayla bilgi alışverişlerini sağlayacak internet nesnelere ve tüm bu akıllı sistemlerin hep birlikte uyumlu çalışması sayesinde daha verimli hâle gelecekler ve bu duruma bağlı olarak da istihdamın yapısında değişiklikler meydana gelecek, iş gücü farklı yetkinliklerle donatılarak standart operasyonların otomasyon tarafından yürütülmesini sağlamak üzere daha üst düzey işler yapacaktır. Gerek bu sistemlerin geliştirilmesi, kurulması gerekse kullanılması noktasında cinsiyet gözetmeksizin donanımlı ve başarılı kadın ve erkeklere kısaca insanlara ihtiyaç var.

Şeyma TOKMAK
Bilim Fen ve Teknoloji Kulübü

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ MAHKEMELERİNİN ÖNCÜLERİ RADYUM KIZLARI

Radyum kızları, insanı dehşete sürükleyen bir dönemin hikâyesi. Az bilinen bu utanç hikâyesi, yaşadığımız dünyada paranın acımasızca insanları nasıl katledebileceğini gösteriyor. Bu açıdan bakıldığında daha da ürpertici olan durum ise, bir zamanlar direkt veya dolaylı yoldan etkilediği binlerce insanın hayatını karartmış olması.

1900'lü yılların başlarında Paris'e giden Amerikalı bir bilimciye, Marie Curie hatıra olarak bir miktar radyum kristali verir. Amerika'ya dönen bilimci bir takım deney ve karışımlardan sonra fosfora benzeyen, karanlıkta ışıldayan bir boya elde eder. Bu müthiş buluşun sonucunda bazı açığız girişimci şirketler boyanın gece görünmesi ve parlaması nedeniyle reklam tabelaları, saat kadrantları, kozmetik ürünler başta olmak üzere birçok alanda atılım yaptılar; ucuz iş gücü olması nedeniyle çoğunluğu kadın işçi çalıştırmaya ve yüksek oranda istihdam açmaya başladılar. İşverenlerin ısrarla

radyumlu boyanın bir tehlikesi olmadığı beyanı ile gönül rahatlığı ile çalışan işçiler boyalardan kısa sürede zehirlenerek hastalanmaya başladılar.

1917-1926 yılları arasında Amerika'da New Jersey eyaletinde "UnDark" (Karanlık olmayan) adında ama adının aksine, oldukça karanlık bir şirket kuruldu. Şirket bu saatleri askerî alanda kullanmayı ve karanlıkta ışığa ihtiyaç duymadan bu saatleri kullanmayı amaçlıyordu.

Üretilen saatlerin kadrantlarındaki rakamları, akrep ve yelkovanı parlatmaları için kasabalı genç kadınlar işe alındı. UnDark'ın kullandığı boya içindeki kilit madde radyum, uranyumdan milyon kere daha tehlikeli bir maddeydi. Günde 250 kadrant parlatan kızlar, boyanın dağılmaması için zararsız olduğu söylenen radyumlu fırçaların ucunu her kullanımda dudaklarıyla sivirttikten sonra sürüyorlardı. Boyadıkları saat kadrantının adedine 0.27 dolar alıyorlardı. Bilmeden yuttukları radyum miktarı ne kadar fazla olursa, o kadar ekstra para

kazandılar. O yıllarda radyumun tehlikesi halk tarafından bilinmiyordu ve Amerika'da radyum içeren ürünler, mucizevi bir buluş gibi sunuluyordu. Radyumun tehlikelerinden bahsedilmemesi bir yana, Amerika'da yeni bir market hâline getirildi. Radyum artık, soğuk algınlığı ilaçlarında, çocuk oyuncaklarında, diş macunlarında hatta içme sularında bile kullanılıyordu. Bu ürünlerden birine

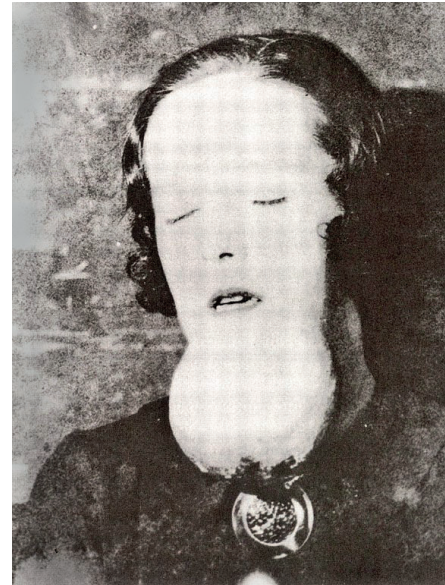
Bu dönemi bu kadar tuhaf yapan esas şey, halkın radyumun tehlikelerinden haberdar olmaması değildi. Aksine, kimi insanların aslında haberdar olmasıydı. Ama o insanlar bu konuda hiçbir şey yapmadılar, sadece oturup seyrettiler. Onlar, radyum şirketlerinin bilim insanları ve patronlarıydı.

Kadın işçiler, genç ve fakir kızlardı. O dönemde

Radithor adı verildi (içinde çözülmüş çok az miktarda madde bulunan damıtılmış su). Her yerde "Yaşayan Ölülerin Tedavisi" ve "Sürekli Güneş Işığı" olarak ilan edildi ve şirket artritli guta kadar çeşitli rahatsızlıkların üstesinden gelme sözü verdi.

radyum birçok alanda kullanılıyordu: diş macunları, kremler, güzellik ve bakım ürünleri gibi. Bu ürünler pahalı olduğu için fabrikada çalışan genç kızlar güzel görünmek için radyumu ciltlerine saçlarına dudaklarına ve dişlerine sürüyorlardı. Bilim insanları ve patronlarsa fabrikada gezerken kurşundan maske ve mandallar kullandılar.

Yuttukları radyum boyası, genç işçilerin kemiklerini içten içe, direkt olarak zehirlemiştir. 1920 yılında çenelerindeki tümörlerle de ilk belirtiler ortaya çıktı. Fabrika işçisi kadınlardan 50'den fazlası 1927'de radyum boyası zehirlenmesi sonucu öldü. Bu dönemde radyasyon yüzünden ölen insanların net sayısı ise hala bilinmiyor. New Jersey'de, işçilere karşı işlenen bu davanın medyada geniş bir şekilde yer alması nedeniyle bu tür vakaların çoğundan ayrılmaktadır. Fabrika çalışanı Grace Fryer, dava açmaya karar verdi ancak şirket ile mücadele etmeye istekli bir avukat bulması iki yıl sürdü. Kadınlar bir avukat bulduktan sonra bile dava süreci yavaş ilerledi. Ocak 1928'de mahkemeye ilk kez çıktıklarında, iki kadın yatalaktı. Hiçbiri mahkeme önünde yemin etmek için kollarını kaldıramadı. Radyum Kızları olarak adlandırılan Grace Fryer, Edna Hussman, Katherine Schaub ve kız kardeşler Quinta McDonald ve Albina Larice olmak üzere toplam beş fabrika işçisi davaya katıldı. Bu dava, yasal emsaller oluşturdu ve "kanıtlanabilir mağduriyet" de dahil olmak üzere iş güvenliği standartlarını düzenleyen düzenlemelerin yürürlüğe girmesini tetikledi.

Illinois'de çalışanlar, 1927 tarihinde tıbbi ve diş hekimliği faturaları için tazminat istemeye başladılar ancak bu istekler yönetim tarafından reddedil-

di. 1937'de beş kadın, kendilerini mahkemenin önünde temsil edecek bir avukat buldu. 1938 baharında, mahkeme kadınların lehine karar verdi. Şirket radyumdan etkilenen kadınların hastalık bakım masraflarını karşılama cezasına çarptırıldı. Fakat cezanın sonrasında hâlâ hayatta olan kadınların davanın sonuçlanmasını takip eden iki yıl içinde hayata veda etmesi ile ceza da sonlanmış oldu.

Radyum Kızları'nın bu haklı ama buruk zaferi, hem sağlık hem de işçi hakları hareketinin tarihinde önemli bir yere sahiptir. Radyum Kızları davası sonucunda, işçilerin iş gücünün kötüye kullanımını nedeniyle çalışanların şirketlere tazminat davası açma hakkı verildi. Davanın ardından, endüstriyel güvenlik standartları önemli bir ölçüde geliştirildi.

Dava ve bunun sonucunda ortaya çıkan atmosfer, meslek hastalıkları iş kanununun oluşmasında bir faktördü. Radyum ile kadran boyanmasına uygun güvenlik önlemleri konusunda talimat verilerek koruyucu donanım sağlandı.

"Hepimiz çok gençtik, boyanın ne olduğu hakkında hiç bir fikrimiz yoktu...."

— Mae Keane

Aytaç AYATA
Fizik Zümre Başkanı

DÜNYA DÖNÜYOR

16. yüzyılda gök bilimciler dünyayı, evrenin merkezi olduğunu yıldızlar ve gezegenlerin onun etrafında döndüğünü ileri sürdüler.

Hayatını gök bilime adanmış olan Nicolaus Copernicus 1500’lü yıllarda dünyanın tıpkı gezegenler gibi güneş etrafında döndüğünü keşfetti. Bu keşfini “Gök Cisimlerinin Devirleri” adlı kitabında yazmış olsa da tepkilerden korktuğu için yayımlayamadı. Kitabı ölümünden sonra öğrencisi tarafından yayımlansa da bazı kesimden insanlar dünyanın öbür gezegenler gibi döndüğünü kabul etmedi ve bu keşif rafa kaldırıldı. Bu keşfi yıllar sonra gündeme getiren Galileo olumsuzluklarla karşılaşsa da keşif kabul gördü fakat somut bir ispat henüz yoktu.

Dünyanın dönüşü 1851 yılında Fransız Fizikçi Leon Foucault tarafından ispatlanmıştır. Foucault bir sarkacın bağlandığı noktanın hareketi değişse bile sarkacın salınım doğrultusunun değişmediğini keşfetmesi ile dünyanın döndüğünü somut olarak kanıtlayacağını anlamıştır. Foucault sarkacı olarak bilinen bu deneyde Paris’teki büyük kubbeli yapıya 67 metre çelik tel bağlanmış ve ipin ucuna sivri uçlu 28 kg demir top bağlanmıştır. Zemine serilen kum yüzeye bu sivri uç salınımı ile izler bırakmıştır. Bir süre sonra bu izlerin değiştiği gözlenmiştir. Oradaki herkes dünyanın kendi eksenini etrafında döndüğünü kavramış ve onaylamıştır. 1851 yılında Foucault’ un astığı bu sarkaç halen o kubbeye asılı duruyor ve bu yapı kiliseden bozma anıt mezar olan Pantheon Binası’dır. 8 Ocak Dünya’nın dönme günü olarak kutlanıyor ve bugünde Foucault’u anıyoruz.

Türkiye’de Bilkent Üniversitesi Fen Fakültesi Binası’nda, Ege

Üniversitesi Rasathanesi’nde, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Gözlemevinde, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Gezegenevinde, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Bilim Deney Merkezi’nde, Ankara’da MTA’ya bağlı müzede ve Isparta Belediyesi Halı Kilim ve Etnografya Müzesinde bulunmaktadır. **(Vikipedi alıntı)**

Belki de ilerleyen günlerde Türkiye’deki Foucault sarkacı bulunan mekânlar listesine ASO Teknik Kolejine de ekleriz.

Fayat ÖZGÜL
Havacılık Kulübü

ÖZEL ANKARA SANAYİ ODASI MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

ALAN= ELEKTRİK ELEKTRONİK TEKNOLOJİSİ ALANI

DAL= ENDÜSTRİYEL BAKIM ONARIM

ALAN HAKKINDA

Elektrik Elektronik Teknolojisi Alanı olarak gelişen teknolojiyi takip ederek sektördeki ihtiyaçlar doğrultusunda mesleki ahlaka ve yeterliliğine sahip nitelikli personel yetiştirmeyi hedefliyoruz.

Elektrik elektronik teknolojisi alanındaki öğrencilerimiz 9. sınıftan itibaren Anadolu Lisesi Teknik Programı ile beraber meslek dersleri ile tanışmaktadır. 10 ve 11. sınıfta akademik başarıları ile beraber mesleki derslerini tamamlamış olup mesleki açıdan yetkin durumda olmaktadır. 12. sınıfta ise tamamen akademik başarıya yönelik öğrencilerimiz lisans programlarına yüksek oranda yerleşmektedirler.

Elektrik Elektronik Teknolojisi alanı 6 adet uygulama atölyesi, bilgisayar laboratuvarı ve GES açık hava laboratuvarından oluşmaktadır.

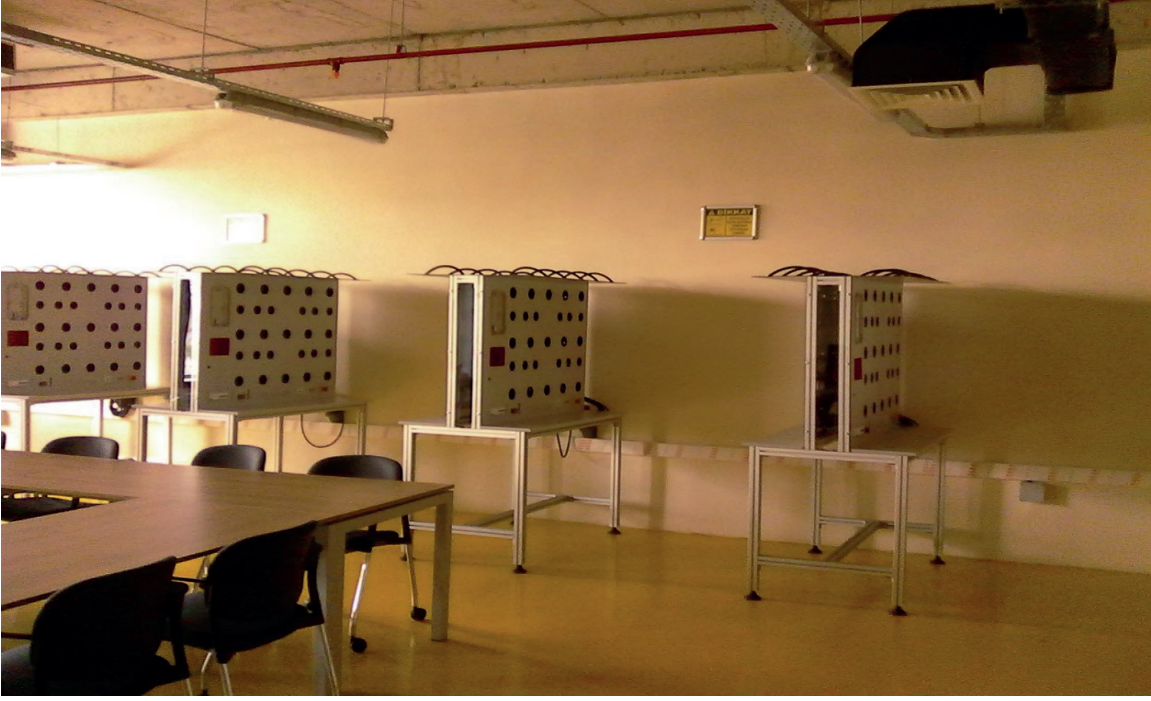
Ölçme ve Kontrol Atölyesi,

Elektronik devre elemanları çalışma mantığı, karakteristiği, devre ve devre kartı hazırlanması, lehimleme işlemi ve akım, gerilim, frekans, güç ölçümü gibi becerilerin öğretildiği uygulama atölyesidir.

Tesisat atölyesi,

Binaların iç ve dış elektrik tesisatları bakım onarımı becerilerinin kazandırıldığı uygulama atölyesidir.

Elektrik Elektronik Atölyesi

Güç kontrol devreleri, sensör çeşitleri ve sensör karakteristiklerinin uygulamalı olarak öğrenildiği atölyedir.

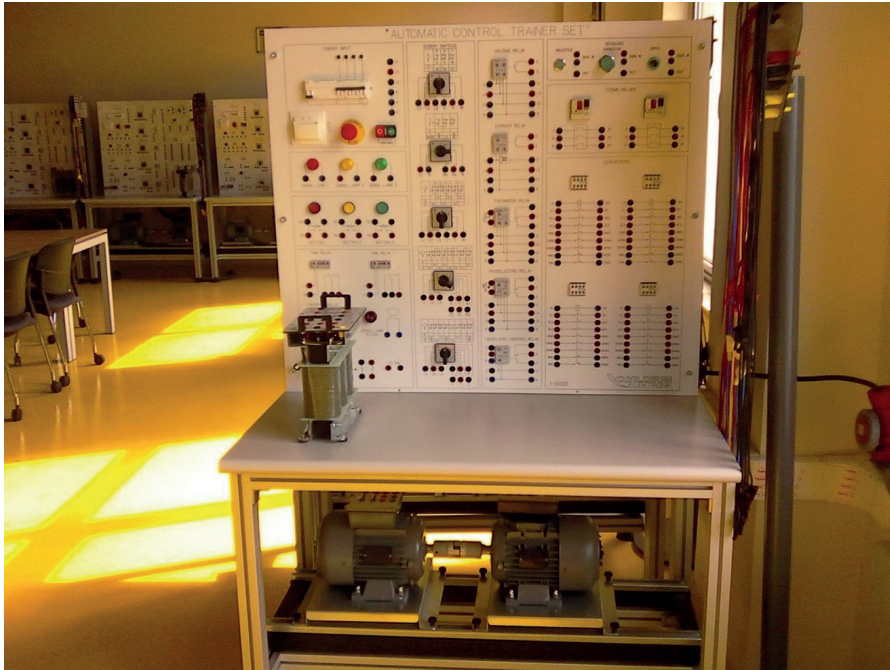
Hidrolik Pnömatik Atölyesi

Hidrolik ve pnömatik sistemlerin çalışma mantığı ve kontrollerinin uygulamasının yapıldığı atölyedir.

Elektrik Makinaları ve Kontrol Sistemleri

Sanayide büyük öneme sahip olan asenkron motorların kumanda tekniklerinin öğretildiği uygulama atölyesidir.

PLC Atölyesi

Yazılım algoritmalarının geliştirildiği S7-1200 PLC (programlanabilir lojik kontrol) ile çeşitli motor ve modülleri devreye alma senaryoları ile uygulama eğitimi verilen atölyedir.

Bilgisayar Laboratuvarı

Yazılım, kodlama uygulamaları ve bilgisayarlı devre dizaynı uygulamaları laboratuvarıdır.

GES Açık Hava Laboratuvarı

34,68kWp kurulu güce sahip birbirinden farklı yapı ve markada, birbirinden farklı eğim ve güneşe bakan açıda, birbirinden farklı güçte güneş panellerinden oluşan ve her bir panelin enerji üretiminin ve sensör bilgilerinin internet üzerinden izlenebildiği açık hava laboratuvarıdır.

Atölye ve laboratuvarında işlenen meslek dersleri 12 öğrencinin katılımı ile gerçekleştirilmekte olup uygulamalar öğretmenin her bir öğrenciye vakit ayırdığı ve öğrencilerin akran eğitimi ile uygulamaları pekiştirdiği somut yaşantılar ile gerçekleştirilmektedir .

MESLEKİ EĞİTİM FELSEFEMİZ

Öğrencilerimizi; mesleğini seven, iş ahlakını benimsemiş, dikkatli ve tedbirli, iş birliği içerisinde çalışabilen, el becerisi fark edilen, teknik işler yapmakta zevk alan, sorumluluk duygusuna sahip bireyler olarak hayata hazırlıyoruz.

Endüstri 4.0 çatısı altında öğrencilere interneti, otonom sistemler, robotik kodlama, akıllı sistemler, enerji verimliliği gibi sanayi sektörünün ihtiyaç duyduğu doğrultuda değişen şartlara adapte olabilen özellikler yüklemeyi hedefliyoruz.

Gelişen teknolojiyle dünya ticaretine yön veren, elektrik-elektronik teknolojileri ülkelerin ekonomik kapasitesi olan; ithalat- ihracat, sanayi, teknoloji, AR-GE çalışmaları, endüstri 4.0 uygulamaları gibi faaliyetler ülkeleri küresel güç olmaya sevk etmektedir. Ülkesine küresel güç olma yolunda yerli ve milli değerleri benimsemiş bireyler kazandırmak mesleki eğitim felsefemizdir.

MEZUNLARIN YETKİ VE BELGELERİ

Elektrik-Elektronik Teknolojisi Alanı'ndan mezun olan öğrenciler teknisyen unvanına sahiptir. Aldıkları belgeler ise;

Diploma

İş yeri açma belgesi

Usta öğreticilik belgesi

Başardığı dersleri gösteren belge

Fayat ÖZGÜL
Elektrik-Elektronik Teknolojisi
Alanı Öğretmeni

ÖZEL ANKARA SANAYİ ODASI MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ ENDÜSTRİYEL OTOMASYON TEKNOLOJİLERİ ALANI

ALAN HAKKINDA

Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri Alanı, okulumuzda Mekatronik dalı ile faaliyet göstermektedir. Mekatronik, gelişen teknolojinin ve değişen endüstriyel ihtiyaçların sonucunda Makine, Elektrik, Elektronik ve Bilgisayar dallarının karşılıklı etkileşimlerinden hareketle kurulmuş uygulamaya dönük, çok disiplinli yeni bir mühendislik dalıdır.

Okulumuzda Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri Alanı'nda da bir AR-GE birimimiz bulunmaktadır. AR-GE birimimizde yazılım ve mekanik tasarımlar yapılmaktadır. Bu AR-GE birimimizde özel proje çalışmalarının yanı sıra ulusal ve uluslararası yarışmalara hazırlanılmaktadır. Bu yarışmalar Havacılık, Uzay ve Teknoloji Festivali (TEKNOFEST) ve Uluslararası MEB Robot Yarışması şeklindedir. Okulumuzda Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri Alanı'nda temel mühendislik eğitimi olarak; temel ve orta seviye kod (yazılım) yazma, temel seviye elektronik kart tasarımı, temel ve orta seviye mikrodenetleyici programlama, orta seviye endüstriyel sistemleri ve dokunmatik görsel sistemleri programlama (PLC), temel ve orta seviye 6 Eksen Robot Kol Programlama, üç boyutlu nesnelere çizme (SolidWorks), iki boyutlu çizim gerçekleştirme (AutoCad) ve temel mekanik eğitimi dersleri verilmektedir.

Temel Elektronik Atölyesi

Temel elektrik-elektronik bilgisi, elektronik devre kurulumu, elektronik kart tasarımı ve baskı devrenin çıkartılarak lehim ile montajı öğretilir.

Mikrodenetleyiciler Atölyesi

Mikrodenetleyici (Arduino- PIC 16F877A) programının yazılması ve derlenmesi ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırıldığı atölyedir.

Fabrika Otomasyon Atölyesi

Yazılım eğitiminin verildiği S7-1200 PLC cihazları ile elektromekanik taşıyıcılar ve sinyalizasyon sistemlerini kumandası uygulamalı olarak öğretilir.

Ardışık Kontrol Laboratuvarı

Pano tasarım ve montajı, motorların otomatik kumanda teknikleri ile otomasyon sistemi ile öğretildiği laboratuvardır.

Pnömatik ve Hidrolik Atölyesi

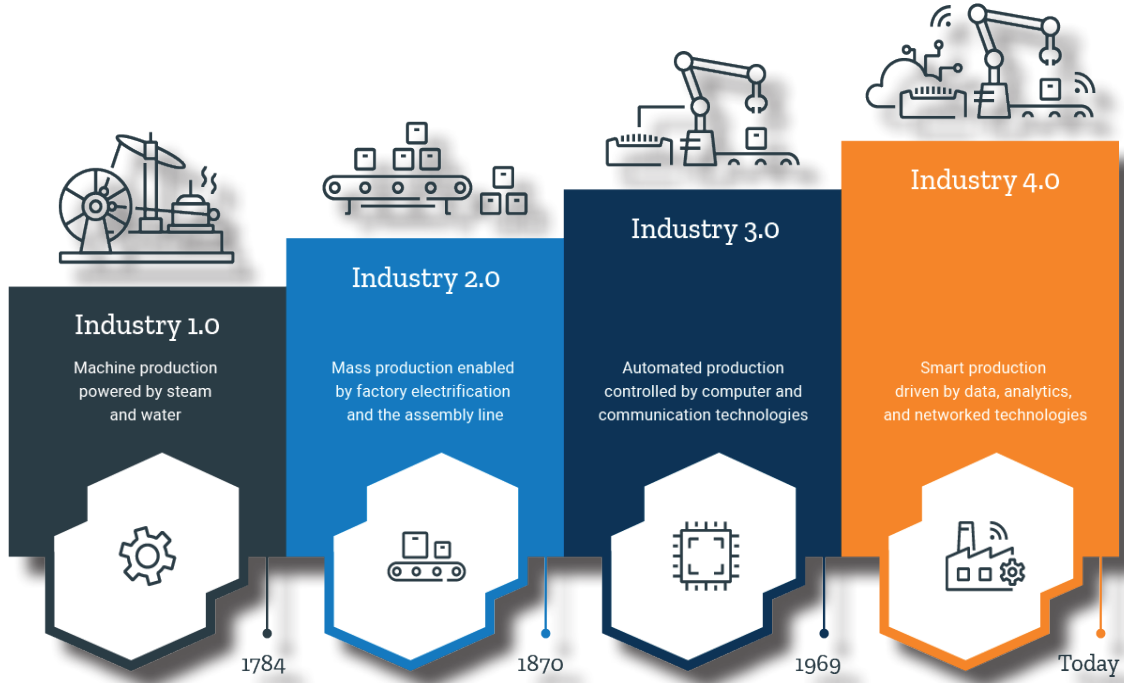

Pnömatik, elektro pnömatik ile hidrolik, elektrohidrolik ve pnömatik devre kurma bilgi ve becerileri kazandırıldığı atölyedir.

Mekatronik Sistemler Atölyesi

6 eksen robot ile öğrencilerin temel ve orta seviyede robot kol programlama tekniğini öğrendikleri ve uyguladıkları atölyedir.

ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Endüstriyel Otomasyon Alanındaki kişiler çalışmalarını fabrika, atölye veya iş yerlerinde genellikle kapalı alanlarda yürütürler. Yapılan iş rutin olmadığı için sürekli problem çözme ve tasarım yaparlar. Bu da mesleği hareketli ve zevkli kılar.

Robot sistemlerinin kontrolü, programlanabilir kumanda sistemlerinin kurulumu ve bakımı, bilgisayar kontrollü makinelerin işletilmesi, bilgisayar ağları ile çalışma gibi işler ancak yüksek bir dikkat ve sistematik çalışmayı gerektirir.

Görevleri itibariyle diğer çalışanlarla etkileşimde bulunmak ve görevini eş güdüm hâlinde yürütmek durumundadır. Bu nedenle görevi hem aletlerle hem de insanlarla ilgilenmeyi gerektirmektedir.

İŞ BULMA İMKÂN LARI

ASO 1.OSB bünyesinde yer alan 300 firmanın desteğiyle kurulan okulumuz aynı zamanda mezun öğrencilerimize de gerekli şartları sağlayanlara iş imkânı da vermektedir. Günümüz savunma sanayisinin geliştiği ve üretimin arttığı bugünlerde 1.OSB'de öğrencilerimize bu konuda da iş imkânları sunulmaktadır.

Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri Alanı'ndan eğitim alan öğrencilerimiz, kamu işletmelerinde ve özel işletmelerde, makine, otomotiv, tekstil, gemi otomasyonu, savunma sanayi, plastik, tıp elektroniği, uçak, enerji, iletişim, petrokimya sektörlerinde çalışabilmektedir.

Endüstriyel otomasyon teknolojileri, ülkemizde gelişmekte olan bir sektördür. Bu nedenle endüstrinin geliştiği bölgelerde özellikle mesleki eğitim almış elemanların iş bulma imkânları daha fazladır.

Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri Alanı'ndan mezun olan veya sertifika alan öğrenciler, seçtikleri dalda/meslekte kazandıkları yeterlikler doğrultusunda:

- makine,
- otomotiv,
- tekstil,
- gemi otomasyonu,
- savunma sanayi,
- plastik,
- tıp elektroniği,
- uçak,
- enerji,
- iletişim,
- petrokimya sektörlerinde çalışabilir.

EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Okulumuzdan mezun olan öğrencilerimiz "Yükseköğretim Kurumları Sınavı"nda (YKS) başarılı olanlar lisans programlarına devam edebilirler ya da meslek yüksek okullarının ilgili bölümüne sınavsız geçiş yapabilirler. Meslek yüksek okulunu bitirenler, dikey geçiş sınavı ile lisans programlarına geçebilirler. Bu alan mezunları; aşağıda belirtilen ön lisans programlarına sınavsız geçiş yapabilirler.

- Elektronik – Haberleşme
- Gemi Makineleri
- Endüstriyel Elektronik
- Gemi Makineleri İşletme
- Elektrik – Elektronik Teknikerliği
- Makine
- Endüstriyel Otomasyon
- Otomotiv
- Mekatronik
- Raylı Sistemler Teknolojisi
- Mekatronik (Uzaktan Eğitim)
- Tarım Alet ve Makineleri

Bu alan mezunları; "Yükseköğretim Kurumları Sınavı"nda (YKS) başarılı olanlar aşağıdaki lisans programlarına gidebilirler.

- Mekatronik Mühendisliği
- Kontrol ve Otomasyon Mühendisliği
- Kontrol Mühendisliği
- Kontrol ve Bilgisayar Mühendisliği
- Yazılım Mühendisliği
- Makine Mühendisliği
- Bilgisayar Mühendisliği
- Elektronik Mühendisliği
- Elektrik-Elektronik Mühendisliği
- Biyomedikal Mühendisliği

Öğrencilerimiz bu alanlar dışında farklı lisans programlarına da gidebilmektedirler.

MEZUNLARIN YETKİ VE BELGELERİ

Elektrik Elektronik Teknolojisi Alanı'ndan mezun olan öğrenciler teknisyen unvanına sahiptir. Aldıkları belgeler ise;

- Diploma belgesi
- İş yeri açma belgesi
- Usta öğreticilik belgesi
- Başardığı dersleri gösteren belge
- Europass belgesi (Yurt dışı geçerlilik belgesi)

İlker DEMİR

**Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri
Alan Şefi**

3 EKSEN CNC ROUTER PROJESİ

Endüstriyel Otomasyon Alanı Öğretmeni İlker DEMİR'in geçen sene tamamlanan CNC Router Projesi aktif olarak kullanılmaya başlandı. Makine ve motorlu araçlar olmak üzere üç bölümün ortak üretimi ile gerçekleşen 3 Eksen CNC Router ile başta Endüstriyel Otomasyon Bölümü için PCB (baskı devre) kazıma işlemi yapılarak asit sisteminin ortadan kaldırılması hedeflenmiştir. Bu sayede asite gerek duymadan PCB tasarlanıp basılabilmektedir. Bunun yanında ahşap kazıma, pleksi levha ve bazı metaller üzerinde işlem yapabilmektedir. Endüstriyel otomasyon teknolojisinde temel mekanik, temel endüstri uygulamaları derslerinde ve robot yarışmalarında hazırlık süreçlerinde yardımcı bir araç olarak kullanılmaktadır.

İşlenebilir Malzemeler

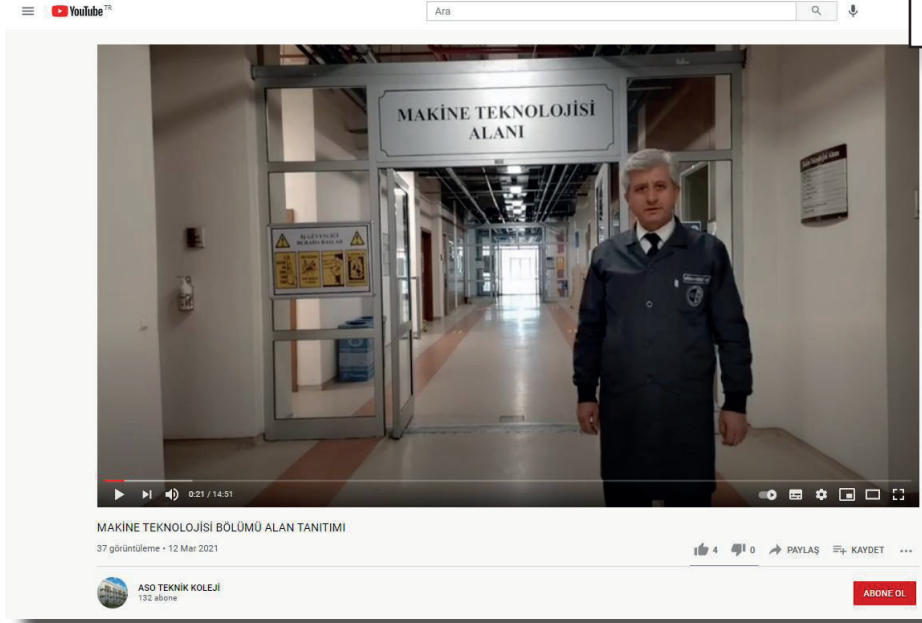
Masif ahşap (meşe, karaağaç, zeytin, ladin...), MDF, MDF df lam, sunta, sunta lam, kontraplak, plywood, pleksiglass, plastikler, akrilik, polietilen, delrin, peek, kestamid, polyamid, polikarbon, pirinç, bakır, alüminyum, magnezyum, alüminyum kompozit panel, dekota, XPS ve EPS strafor çeşitleri, PCB baskı devre plakaları.

İlker DEMİR
Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri
Alan Şefi

ASO TEKNİK KOLEJİ BÖLÜMLERİMİZ

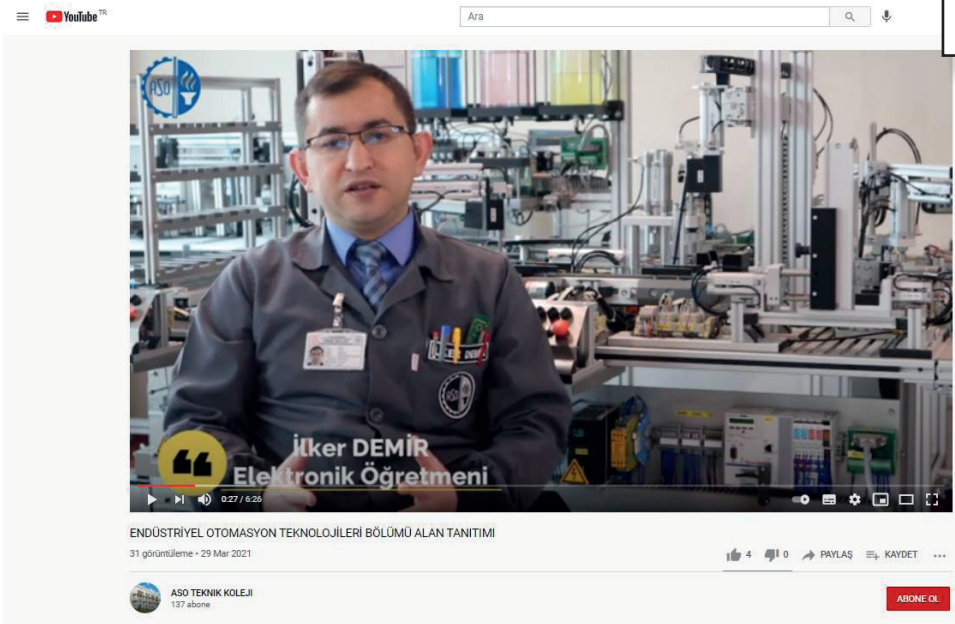
Makine ve Tasarım Teknolojileri Alan Tanıtımı

<https://www.youtube.com/watch?v=MMtnpkue0rc>

Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri Alan Tanıtımı

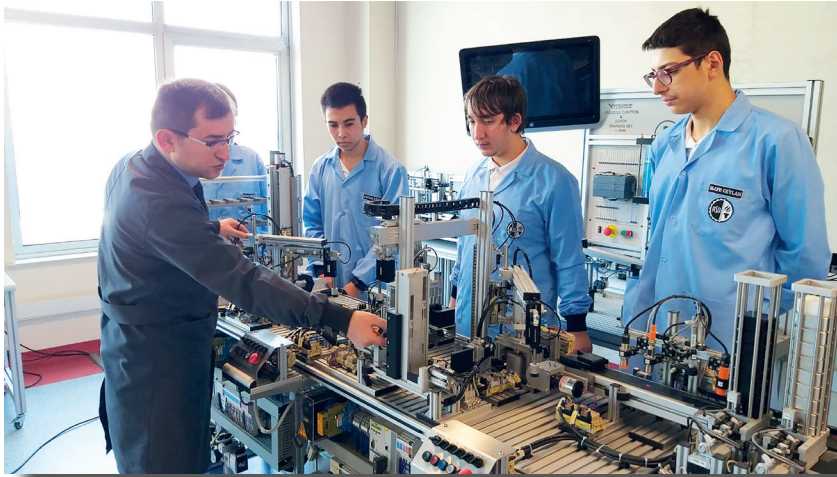
<https://www.youtube.com/watch?v=cnIHMLdGfMI&t=5s>

ASO TEKNİK KOLEJİ BÖLÜMLERİMİZ

Elektrik-Elektronik Teknolojisi Alan Tanıtımı

<https://www.youtube.com/watch?v=L0BRY2DH0mg>

**ASO TEKNİK KOLEJİ İLE
GELECEĞE
4.0 ÖNDE BAŞLAYIN...**

NEVRUZ'A BAKIŞ

Orta Asya'dan Balkanlardaki uluslara kadar çok geniş bir bölgede yerel renk ve inançlarla kutlanan Nevruz, her ulusun kendi kültür değerleriyle özdeşleştirip sembolleştirdiği, özü itibariyle baharın gelişinin kutlandığı coşkuyla karşılandığı bir gündür. Yaşadığı geniş coğrafyada doğa ve çevrenin uyanışının kutlandığı Nevruz Bayramı'nın bu gün Anadolu'da ve Türk kültürünün yayıldığı bölgeler de son derece köklü ve zengin bir geçmişi vardır. Nev(yeni) ve ruz (gün) kelimelerinin birleşmesinden meydana gelen ve YENİGÜN anlamını taşıyan Nevruz, kuzey yarımkürede başta Türkler olmak üzere birçok halk ve topluluk tarafından yılbaşı olarak kutlanır. Gece ile gündüzün eşitlendiği 21 Mart'ta güneş göçmen kuşlar gibi kuzey yarımküreye yönelir. 21 Mart ile birlikte havalar ısınmaya, karlar erimeye, ağaçlar çiçeklenmeye, toprak yeşermeye, göçmen kuşlar yuvalarına dönmeye başlar. Bu nedenle 21 Mart bütün varlıklar için uyanış, diriliş ve yaradılış günü olarak kabul edilerek, Nevruz/YENİGÜN bayramı adıyla kutlanır.

Isla öncesi İran geleneğinde Nevruz hem millî hem dinî karakterde bir bayramdı. İranlılar, Nevruz'u mitolojik kralları Keyümers ve Cemşîd'in tahta oturuş günü, yeni kahraman Feridun'un, Cemşîd'in iki kızını esir alan dev Azdahak'ı (Dahhâk) öldürdüğü gün olarak kutlamışlardır. Eski İran'da Nevruz aynı zamanda genelde tabiatın, özelde ise ateşin yaratılışıyla ilgili dinî bir bayramdı. Nevruz'da, sonbaharla birlikte yeryüzünden ayrılan bitkilerin ve suların koruyucusu ilâhî varlık ilkbaharda yeniden yeryüzüne dönüşü de kutlanmaktadır. Bundan başka İran geleneğinde Nevruz günü ölü kişilerin ruhları da irtibatlı görülür. Buna göre 21 Mart'ta dünyaya dağılan bugünün sonunda yeryüzünden çekilmektedir

Bu bağlamda Nevruz eskiye ya da eski yıla ait kötülüklerin, uğursuzlukların ve kıtlığın sona erdiği, yeni bir sevinç, umut ve bereketin başladığı gün olarak görülmektedir. Bu da bu bayramın İranlılarca dinî motiflerle bezenmiş tarımsal karakterli yeni yıl kutlaması olduğuna işaret etmektedir.

Orta Çağ'dan itibaren çeşitli Türk boylarınca tabiatın yeniden uyanışı ve tarımsal faaliyetlerin başlangıcı vesilesiyle düzenlenen 21 Mart bahar kutlamaları Nevruz olarak adlandırılmıştır. Aynı tarih bazı Türk boylarınca kullanılan takvimlerde yılbaşını temsil etmektedir. Nitekim gerek güneşe göre düzenlenen On İki Hayvanlı Türk takviminin, gerekse Sultan Melikşah'ın Celâlî takviminin başlangıcı 21 Mart'tır. Çeşitli Türk boyları 21 Mart'taki yılbaşı bayramı için Nevruz kelimesinin farklı telaffuzlarını kullanmaktadır.

21 Mart Nevruz şenlikleri gerek Asya Türk boylarında gerekse Selçuklu ve Osmanlı Türklerinde büyük bir coşkuyla kutlanmıştır. Selçuklularda Nevruz resmî bayramdı. Osmanlılar Dönemi'nde kaleme alınan nevrüziyyeler, hekimbaşılar tarafından saraya takdim edilen Nevruz macunları ve Nevruz bahşişleri bilinmektedir. Takvimler, müneccimbaşı tarafından her yıl Nevruz'da hazırlanır; padişaha, sadrazama ve diğer devlet ricâline takdim edilirdi. Nevruz, Osmanlı devlet adamlarının ve aydınlarının birbirlerini tebrik ettikleri bir bayramdır. Nevruz kutlamaları özellikle 1980'li yıllardan itibaren Türk Cumhuriyetlerinde resmî bayram hâlini almıştır.

Kaynakça:

İslam Ansiklopedisi "Nevruz" maddesi

Kültür Bakanlığı sitesi

Özgür DEMİR
Sosyal Bilimler Zümre Başkanı

SU HAYATTIR, HAYAT GÜZEL!

Bu yazımızda dörtte üçü sularla kaplı olan ve uzaydan bakıldığında mavi görünen yerkürenin "Mavi Gezegen" diye adlandırılmasına ilham olan su kaynakları ve bunların yaşamsal önemini inceleyeceğiz.

Su, insanın hayatını idame ettirebilmesi için en önemli ihtiyaçlardan biri olduğu gibi tüm canlılığın temel maddesidir. Suyun insan yaşamındaki gücünün başlıca göstergesi yerleşim yerlerinin suya göre seçilmesidir. Su insan için sanayi veya gündelik kullanımda bir enerji kaynağı olabildiği gibi beslenme, temizlik, hastalıktan korunma ve tedavi gibi birçok önemli etkinliğin içinde yer almaktadır. Suyun durumu çeşitlilik gösteren karmaşık ilişkiler yumağı içinde irdelenebilecek bir konudur. Yaşam için bu kadar önemli olan suyun ne durumda olduğu sadece şifa kaynağı olmasından dolayı değil, hayatın değeri açısından da tıbbın konusu olmayı hak etmektedir. Kısaca su "her şey"dir.

Suyun durumu sanayileşme, toplumun sosyo-kültürel yapısı ve çevre ile birlikte ele alındığında, toplam tüketimin %70'inin tarım, %30'unun sanayi ve ev ihtiyaçları için kullanım olduğu görülmektedir. Ev ihtiyaçları için su kullanımı insanın günlük su tüketimi olarak belirtilmektedir. Gelişmiş ülkeler gelişmekte olan ülkelere göre 10 kat, su sıkıntısı çeken ülkelere göre 25 kat daha fazla su tüketmektedir. Türkiye ne yazık ki su kıtlığı sınırında olan bir ülke konumundadır. Türkiye'nin

yağış oranı dünya ortalamasının altında olup hızlı göç artışı, iklim değişiklikleri tablonun giderek bozulmasına neden olmaktadır. Bu nedenle suyun yönetimi ülke içindeki sıkıntıyı giderecek şekilde olmak zorundadır. Bu konunun öneminden dolayı birçok kurum ve kuruluş birlikte hareket etmelidir. Biliyoruz ki Dünya'mızda yaşam su sayesinde olabilmektedir. Daha kaliteli yaşayabilmek için her gün su ihtiyacımız artmakta. Bütün bu yaşam döngüsünde su olmazsa olmazlar arasında. Dünya nüfusu büyüdükçe artan tüketim ve bunun yanında yaşanan küresel bozulmalarla suyun azalması ...Sadece izliyoruz (!) Peki, bu kadar kıymetli, hayatımızın merkezi olan su neden azalıyor?

BM ve UNESCO başta olmak üzere ilgili kuruluşların raporlarına göre, Dünya ve Türkiye'de artan nüfus, küresel ısınma(1950'li yıllardan beri yaklaşık 1,5 °C) , kuraklık gibi nedenlerle her geçen yıl suya olan talep artarken tatlı su kaynakları azalıyor. Dünya nüfusunun yüzde 40'ını barındıran 80 ülke daha şimdiden su sıkıntısı çekiyor. Dünya genelinde 2 milyar insanın kirli su içtiğini biliyor muydunuz? Su kaynaklarının kıtlığı ve hijyenik olmadığı bu alanlarda göç ve çatışmalar başlıyor . Şöyle ki; 1995-2015 Dönemi'ndeki kuraklık doğal afetlerin %5'ini oluşturdu. 1.1 milyar insan bundan etkilendi,22 bin kişi hayatını yitirdi. 2014'ten bu yana gerçekleşen hava olayları olasılık açısından birinci ve ikinci küresel risk olurken su krizleri etki açısından ilk beşte yer aldı. 2017'de 135 ülke

ve bölgede 18,8 milyon insan afetler nedeniyle yer değiştirdi.2019 yılından bu yana yaşanan Covid-19 salgınıyla da su kaynaklarının ihtiyaç ve kullanımı hızla artmış ve bu yıl yaşanan bölgesel kuraklık ise salgının tuzu biberi olmuştur. Bir yandan iklim değişiklikleri diğer yandan artan nüfus ve şehirleşme Dünya'nın tamamını suya dair sıkıntılara davet ediyor. Orta Doğu ve Güney Asya'nın neredeyse tüm nüfusu ile Çin ve Kuzey Afrika'nın önemli kısımları dahil olmak üzere, dünya nüfusunun %40'ının çok değil 2050 yılında şiddetli su stresi altında yaşayacağı tahmin ediliyor. Aslına bakarsanız Dünya'da yağışın yıl

2050 yılında 100 milyona ulaşmasıyla 1000 m³ altına düşmesi bekleniyor. Toplam 25 su havzamız bulunmakta ve bu havzalardaki akış miktarı ile faydalanan nüfus arasındaki orantısızlıklar ise ciddi problemlere yol açmıştır. Örneğin ülkemizin %28'inin yaşadığı Marmara Bölgesi'nde toplam akış %4'tür. İşte bu gibi durumlar ülkemizin doğal ekosistemini bozarak su döngüsünde ciddi sıkıntılara yol açmıştır.2019-2020 yılı barajlardaki oranlar ve kullanım durumları da bu rakamların nasıl bir tablo oluşturacağını bize net bir şekilde resimlemiştir. Birçok araştırmacıya göre Su yönetimini sağlayamadığımız durumda kısa zamanda

ve gün içerisindeki dağılışı çok anormal şekilde değişmemektedir. Bakıldığında Dünya'ya her saniye ortalama 17 milyon ton suyun düştüğünü aynı oranda da suyun buharlaştığını biliyoruz Hatta ve hatta yetişkin bir kayın ağacı günde ortalama yarım ton suyu atmosfere buharlaşma yoluyla yollamaktadır ve bu sayı kayın ormanı için milyonlarca tona bulmaktadır. Ancak Dünya nüfusundaki hızlı ve kontrolsüz artış, tatlı su kaynaklarının kirletilmesi, kişi başına düşen tatlı su miktarını azaltmaktadır. Bütün bu yaşam döngüsünün bozulması neredeyse tüm dünya ülkelerinde büyük tehdit unsuru hâline gelmiştir. Ülkemiz de bu tehdidin ortasındadır. Sanılanın tersine su zengini bir ülke olmadığımızı birçok veriyle görüyoruz. 28 milyon nüfusumuzla 1960'lı yıllarda kişi başı düşen tatlı su miktarımız 4000 m³ civarlarında iken an itibarıyla kişi başına düşen 1.519 m³ su miktarı ile "su azlığı" yaşayan ülke konumundayız. Bu miktarın 2030 yıllarında nüfusumuzun 90 milyona ulaşmasıyla 1100 m³,

"Su fakiri" olma yolunda başı çeken ülke konumunda olacağız. Ve inanın bu gerçek bir tehdit!.. Kısaca tüm Dünya su stresi denilen yeni bir tehditle karşı karşıya ve artık ayağa kalkmalıyız yapılması gerekenler gün gibi ortada ancak çoğu gelişmekte olan ülkede olduğu gibi ülkemizde de ekonomik kaygılar sürdürülebilir doğa isteğimizi engellemektedir. Ne mi yapmalıyız? Duyarlı ol, doğanın kendi sistemini bozma ve israf etme! Biraz olsun dikkatli olursak yaşayacağımız sıkıntıları da bir o kadar öteleyebiliriz. Unutma biz doğaya nasıl davranırsak doğa da bize aynı şekilde davranacaktır ve doğa her zaman verdiğini geri alacaktır.

Fotoğraf 1 Kaynak: <https://www.ekoyapidergisi.org>

Fotoğraf 2 Kaynak: <https://www.cnnturk.com>

Halil YAMAN
Coğrafya Öğretmeni

İSTİKLAL MARŞI'NIN AÇIKLAMASI

İstiklal Marşı'nın yazıldığı dönemde Türk ordusu düşmanla savaş hâindedir. Bu yüzden ordu ve millete cesaret vermek isteyen şair, şiirine "Korkma" kelimesiyle başlar. Bu, bir sesleniştir. Şair, Türk milletine sesleniyor. İki türlü korku vardır: Adi korku ve asil korku. İlk korkuda ödlelik anlamı vardır. Ancak korkmak her zaman ödü patlamak anlamında değildir. Çoğu zaman da asil bir duygudur, insani bir endişedir. İnsanların kaybetmeyi göze alamayacakları değerleri vardır. Mesela; milletin başına bir şey gelir diye korkmak, istiklalin kaybedileceğinden endişe etmek, asil bir korkunun ifadesidir.

1. Kıtanın Açıklaması:

Şairin "Korkma" diye seslenmesi, asil bir endişenin, kaygının ifadesidir. Milletimiz istiklalini kaybetme korkusu içindedir. Şair, milletin endişe etmemesi gerektiğini çünkü istiklalin kaybedilemeyeceğini söylüyor.

Birinci dizedeki şafak, güneş battıktan sonraki alaca karanlık zamanı anlatır. Şafağın bir anlamı da güneş doğmadan önceki alaca karanlıktır.

İstiklal Marşı, sembolik olarak, iki şafak arasında anlatır. Akşamın şafağı Millî Mücadele'nin başlangıcı, sabahın şafağı ise bitişidir. Akşamın şafağından korkular çünkü arkasında karanlık bir gece vardır. Ancak her gecenin bir sabahı olduğuna göre içinde bulunulan karanlığın uzun süreceğini sanarak korkuya kapılmamalıdır. Biraz sonra şafak sökecek ve karanlık son bulacaktır. Bu benzetme şairin, Türk milletinin, bağımsızlığına çok kısa sürede kavuşacağı hakkındaki kesin inancını ortaya koyar.

Birinci dizede yüzmek, dalgalanmak manasındadır. Şafağın rengi kırmızıdır. Al sancak ise Türk milletinin sembolüdür. Türk bayrağının al rengi şairde bir alev izlenimi uyandırmıştır. Bu alev "sönmez." Zira onun çıktığı kaynak, her Türk ailesinin evinde yanan ocaktır.

Ocak, ateşin yandığı yerdir; sonradan ev anlamını kazanmıştır. Ocakta ateşin yanıyor olması canlılığa işarettir. Yurdun üstünde tüten en son ocak kaldıkça, bu bayrağın alevi bu şafaklarda dalgalanacaktır; milletimiz istiklalini kaybetmeyecektir. Yeter ki o ocak tütmeye devam etsin.

Şair bu benzetmeyle "bayrak" ile "millet" arasındaki bağlantıyı ifade ediyor. İkinci dize, aynı zamanda, "Son fert olarak kalsan bile bayrağı indirtmemek için, istiklali kaybetmemek için mücadeleye edeceksin." demektir.

Üçüncü dizide şair bayrağımızdaki yıldız ile gökteki yıldızı birleştirir. Gökteki yıldız kimsenin eli dokunamayacağı gibi, "Türk milletinin yıldızı" olan bayrağa da kimse el süremez. Ayrıca yıldız, beyazdır ve gece parlar. Millî Mücadele gece ise bayrağımızın yıldızı o gecede parlayacaktır. Yıldızın parlaması bir ışıktır. Işık, karanlıkta ümidi ifade eder.

Yıldız kelimesi aynı zamanda kader, talih manalarına da gelir. Bayrak milletin kaderini, talihini temsil eder. O parlıyorsa, millet de aydınlık günlerini yaşamaktadır. Onun sonu, milletin sonudur.

2. Kıtanın Açıklaması:

Şair hilale, yani Türk bayrağına hitap ediyor. Edebiyatımızda sevgilinin kaşları hilale benzetilir. Bayrak nazlı bir sevgili gibi kabul ediliyor. Bayrak sevgilinin yüzüdür, hilal ise kaşları. Bayrak, bütün bir milletin sevgilisidir. Çehre, yüz demektir ve kullanımı yerindedir. Çünkü yaratılmışlar içinde ruh hâli çehresine yansıyan tek varlık insandır. Sevgilinin kaşlarını çatışı nasıl âşığı elemlere sürüklerse istiklalin tehlikede olması da milleti elemlere sürükler. Çehresi çatık olan aslında millettir. Millet çehresi istiklal tehlikede olduğu için çatıktır. Şair, milletin istiklalini kaybetmemesi için canını vereceğini söylüyor. İkinci dizide şair, ırkının kahraman olduğunu belirterek milletiyle ve milliyetiyle övünüyor. Vatanın timsali olan sevgiliye (hilale) gülmesi için yalvarır.

Şair üçüncü dizileyle Türk milletinin ve istiklalimizin sembolü bayrağımızın kesin olarak sonsuza kadar yaşayacağını ve dalgalanacağını belirtir. Bundan zerre kadar şüphesi yoktur. Şairin bu hayallerle belirtmek istediği Türk milletinin ölmezliği fikridir. O, ordu ve millete "Korkma" derken böyle bir inanca dayanır. Millî Mücadele'nin zafere ulaşması işte bu sarsılmaz iman sonucudur. Dördüncü dizide muhteşem bir bencillik ve sahiplenme duygusu vardır. Buradaki bencillik gereklidir. Çünkü bencilce muhafaza etmek zorunda olduğumuz değerlerimiz vardır. Bayrağımızı ve istiklalimizi işte böyle bir bencillikle muhafaza etmeliyiz.

Bayrağın kahraman ırkımıza gülmesi demek, istiklalin kaybedilmemesi demektir. Bayrak gülmediği, yani istiklal tehlikede olduğu için şiddet ve celâl vardır. Bayrak kahraman Türk ırkına gülmediği takdirde, bu millet onun uğruna döktüğü kanları kendisine helâl etmeyecektir çünkü bayrak, rengini bu al kanlardan almıştır. Dolayısıyla Türk milletine borçludur.

Son dizede "Hak" kelimesi iki manada kullanılmıştır. Birinci manaya göre Hak, Tanrı manasına gelir. Müslüman olan Türkler ona taparlar. Hak kelimesinin diğer manası adaletle ilgilidir. Hak aynı zamanda yapılan bir iş, fedakârlık veya durum karşılığı alınması gereken paydır. Şair bu beyitte istiklal kavramı ile Hak (Tanrı ve adalet) kavramı arasında münasebet kurmaktadır. Milletler yüksek kıymetlere inandıkları ve bağlı buldukları takdirde istiklale hak kazanırlar. Hakk'a tapan bu millet istiklali hak etmiştir.

3. Kıtanın Açıklaması:

Bu kıtada 'hürriyet' kavramı söz konusudur. Burada şairin 'ben' kelimesini kullanmakla beraber kastolunan Türk milletidir. Şair, burada Türk milletini konuşturmaktadır. Ezel, öncesi olmayan zamandır. Türk milleti ezelden beri hür yaşamış ve hür yaşamaya alışmıştır. Ona zincir vurulamaz.

Zincir vurmak, esir etmek manasındadır. Bizi esir etmek isteyenler çılgın olarak nitelendiriliyor. Ayrıca Batılılar Kuvayımiliyeciler için "çılgın" kelimesini kullanıyorlar. Çünkü istiklal mücadelemizin başarıya ulaşmasını mümkün görmüyorlar. Şair, asıl çılgının onlar olduğunu demeye getiriyor. Asıl onlar olmayacak işe giriştikleri için, ezelden beri hür yaşamış Türk milletine zincir vurmak istedikleri için çılgındırlar.

Üçüncü dizede Millî Mücadele bir sele benzeti-

liyor. Fizik kurallarına göre suyu sıkıştırmak ve esir etmek mümkün değildir. Sıkıştırılmadığı için bent yapılır. O durumda da su, bendi ya yıkar ya da üstünden aşar. Bent esaret anlamına; kükremiş sel gibi olmak da esareti kabul etmemek anlamına gelir.

Ezelden beri hür yaşamış Türk milleti, esir edilmek istendiği takdirde kükremiş sel gibi, bendini çiğneyerek aşacaktır. Dağları yırtacak, okyanuslara sığmayarak taşacaktır. Hürriyetin başlıca özelliği sınır tanımamaktır. Hür yaşamak Türk milletinin karakteristik bir özelliğidir.

[Mübalağalı bir ben diliyle kafa tutan bu tavır destanlara özgü bir tarihsel anıştırmayı hatırlatır. Metinde geçen "yırtarım dağları" ifadesinde Ergenekon Destanı'nın izleri görülür. Ergenekon Destanı'nda Türkler, demirden bir dağı eritmiş ve bunu yapan kahramanlarını da ölümsüzleştirmişlerdir.]

4. Kıtanın Açıklaması:

Bu kıtada savaşan iki taraf, Türk milleti ile Batı dünyası karşılaştırılmaktadır. Garp (Batı) çelik zırhlarını kuşanmış, silahlarına güvenerek Türkiye'ye saldırmıştır. Düşmanın bu maddi üstünlüğüne karşın Türk'ün sarsılmayan imanı vardır. İman, insanın taşıdığı manevi inançların bütünüdür. Batı'nın çelik zırhlı duvarları varsa Mehmetçiğin de iman dolu göğsü vardır. İnsanı üstün kılan maddi güç değil, imandır. Ordular ne kadar gelişmiş sa-

vaş aletleriyle donatılmış olurlarsa olsunlar eğer güçlü bir imana sahip değillerse başarılı olmaları mümkün değildir.

Serhat, sınır boyu demektir. Sınırları askerler korur. İman dolu göğüsleriyle askerlerimiz çelik zırhlı duvarların karşısında duruyorlar.

Canavar, can alıcı mahluktur. Tek dişi kalmış canavarlar daha vahşidir. İhtiyarlığı sembolize eder. Dördüncü dizede medeniyet, canavara benzetilmiştir. Saldırgan medeniyet, can çekişmekte olan ve can havliyle son saldırılarını yapan, tek dişi kalmış bir canavarı andırır. Tek dişi kalmış demesinin sebebi, dehşet verici gözükmesine rağmen eski gücünü kaybetmiş ve ölmek üzere olmasından kaynaklanır. Burada bütün vahşiliğine rağmen, kendisini medeni diye tanıtan Batı dünyasıyla bir alay da vardır.

Şair medeniyete karşı değildir. O, medeniyet adı altında yapılan vahşete ve zulme karşıdır. Anadolu'yu işgal edenler, işgallerini haklı gösterebilmek için Batı Anadolu'da barbar Türkler olduğunu ve onları medenileştirmek için geldiklerini söylüyorlar. İşte şair bu tür medeniyetin düşmanıdır. Üçüncü dizede "Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar, bırak, varsın ulusun, onda artık korkulacak bir taraf kalmamıştır." deniyor. Burada millete ümit ve cesaret aşılanmaktadır. Medeniyet denilen tek dişi kalmış canavarın, ne kadar ulursa ulusun, sonunun geldiği; bu canavarın Mehmetçiğin göğsündeki imanı boğmaya gücünün yetmeyeceği söyleniyor. Bu nedenle -yine "korkma" kelimesiyle- o canavarın ulumasından endişe edilmemesi gerektiği belirtiliyor.

5. Kıtanın Açıklaması:

Şairin "arkadaş" diye hitap ettiği düşmanla savaşan askerimizdir. Türk yurdunu işgal hareketi hayasız bir akın, işgale gelenler ise alçak olarak nitelendiriliyor. Şair, Türk askerinden yurdumuza alçakları uğratmamasını, bu hayasız akını, göğsünü siper ederek durdurmasını istiyor çünkü alçakları durdurmanın tek yolu, Mehmetçiğin iman dolu göğsünü siper etmesidir.

Son iki dizede imanının karşılığı olan "zafer" müjdelendir.

Allah, kitabında inananlara zafer vadetmiştir. Zaferin yakınlığı inananların gayretine ve kahramanlığına bağlıdır. Şair, geleceğe büyük bir inançla bakarak zaferin çok yakın olduğunu belirtiyor.

6. Kıtanın Açıklaması:

Bu kıtada "vatan" söz konusu ediliyor. Dış görünüşü bakımından vatan bir toprak parçasıdır. Fakat bu toprak parçası, milletin tarih ve hayatına sımsıkı bağlıdır. Onu kutsal kılan maddi yönü değil, millet ve tarih ile olan münasebetidir. Bu vatan, binlerce şehit tarafından kazanılmış ve korunmuştur. Bundan dolayı, ona bakarken toprağı değil, onda gömülü olan şehitleri görmelidir. Toprağın altında kefensiz yatanlar, şehitlerdir. Şehitler kefensiz gömülürler. Toprağı vatan yapan, şehitlerin kanıdır. Vatan toprağının her karışında şehitlerimiz yatmaktadır.

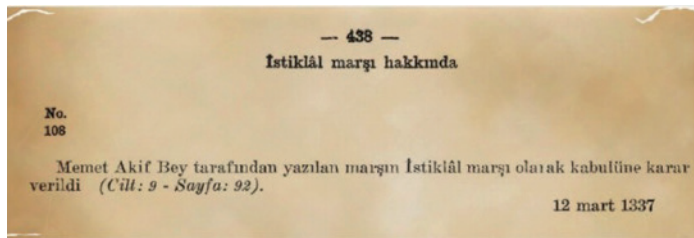
Şair, cennet vatanımızın dünyalara değişilemeyeceğini söylüyor. Eğer her karışında binlerce şehidin yattığı bu topraklar üzerinde düşman gzerse o zaman atalarımız incinecektir. "Şehitoğlu" sözüyle vatan uğrunda canlar veren bir ecdada sahip olduğumuz anlatılmak isteniyor. Uğrunda canlar verilen vatanımıza sahip çıkmak ve onu muhafaza etmek, şehitlerin (atalarımızın) hatırasına olan saygının gereğidir.

Cennet, inanan insanların gideceği yerdir. Her Müslüman cennete gitmek ister. Dünya, cennete değişilmez. Vatan, cennete benzetilmiştir. Bu nedenle değişilmezdir.

7. Kıtanın Açıklaması:

Bu kıtada da "vatan" söz konusu edilmiştir. Bu cennet vatanın uğruna feda olmayacak kimsenin olmadığı söyleniyor. İncancımıza göre şehitler cennete giderler. Bağrında bu kadar çok şehit barındıran toprağın cennetten farkı yoktur. Çünkü toprak sıkılsa şehitler fıskırarak kadar şehit verilmiştir.

Vatanını seven bir insan için en büyük yoksulluk, vatandan uzak kalmaktır. Şair, vatanın candan ve sevgiliden daha üstün bir değer taşıdığına inanıyor. Allah'tan tek istediği vatanından ayrı düşmemektir. Bunun için canını, cananını kaybetmeyi göze alıyor.

Her şeyini kaybetse bile vatan toprağında yatmak onun için yetecektir. İnsan, böyle bir inanca sahip olmazsa vatani için ölümü göze alamaz.

8. Kıtanın Açıklaması:

Şair, vatanları uğruna çarpışarak hayatlarını veren Mehmetçiklerin hatta Millî Mücadele'ye katılanların dilekleri, kendileri öldükten sonra da aynıdır. Şairin bir Müslüman olarak Allah'tan tek isteği, mabedine yabancı elinin değmemesi ve dinin temeli olan kıymetlere şahadet eden ezanların yurdun üzerinde ebedî olarak işitilmesidir. Yani, vatanımızın sonsuza kadar hür olmasını istiyor. Mabet, ibadet edilen yer demektir.

Üçüncü dizedeki "şehadet" kelimesi şahitlik manasına geldiği gibi ezanda geçen "Eşhedü en la ilahe illallah", "Ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve resulühü" cümlelerine karşılık gelir. Bunlardan birincisi "Şüphesiz bilirim, bildiririm Allah'tan başka tapacak yoktur.", ikincisi "Şüphesiz bilirim, bildiririm Muhammed Allah'ın kulu ve elçisidir." manalarına gelir. Bir kimsenin Müslüman olabilmesi için kelime-i şahadet denilen bu cümleleri tekrarlaması ve bunlara inanması lazımdır. Müslüman ülkelerde günde beş vakit okunan ezan ile İslamiyet'in temelini oluşturan bu cümleler tekrarlanır.

9. Kıtanın Açıklaması:

Şair, önceki kıtada ruhunun Allah'tan tek isteğinin mabedine yabancı elinin değmemesi ve şahadetleri dinin temeli olan ezanların yurdumuzun üstünde sonsuza kadar işitilmesi olduğunu söylemişti. Bu kıtada ise emeli gerçekleştiği takdirde ne kadar sevineceğini anlatıyor. Şair -önceki kıtada olduğu gibi- burada da şehitler adına konuşuyor.

Emeline kavuştuğu takdirde şehidin eğer varsa mezar taşı coşkuyla Cenabıhakk'a bin secde edecektir. Yaralarından kanlı yaşlar aka aka her şeyden soyunmuş bir ruh gibi naaşı yerden fıskıracaktır. Ve o zaman başı yükselerek belki de arşa degecektir. Arş, göğün en yukarısidir. Tüm bunlar emele ulaşmanın sevinciyle olacaktır. Şair dokuz kıta boyunca, inancını bir an olsun kaybetmeden, bir an bile ümitsizliğe düşmeden,

derece derece zaferi yakalar. Artık bayrak ve millet istiklale kavuşmuştur.

10. Kıtanın Açıklaması:

Bu kıtada artık istiklal kazanılmış olarak düşünülüyor. Birinci kıtadaki "şafak" kelimesi, güneş battıktan sonraki alaca karanlığı ifade ediyordu. Bu kıtadaki "şafak" ise güneş doğmadan önceki alaca karanlığı ifade eder. Bu vakit gündüzün, aydınlığın özetle zaferin müjdecisidir.

Birinci kıtadaki "nazlı hilal", son kıtada "şanlı hilal"e dönmüştür. Yeni, aydınlık ve hür ufuklar, şanlı hilalin dalgalanışıyla süslenecektir. Bayrak artık şafaklar gibi şanlı, dalgalanacaktır. İstiklal kazanıldığı için bayrak uğruna dökülen bütün kanlar ona helaldir. Zira bundan sonra sonsuza kadar bayrağa ve Türk milletine yok olma, yere düşme, yeryüzünden silinme şeklinde bir tehlike yoktur. Türk bayrağı ezelden beri hür yaşamıştır, bundan sonra da hür yaşamak hakkıdır. Hakk'a tapın Türk milleti de istiklali hak etmiştir.

Kaynak: Yukarıdaki açıklama, Mehmet Kaplan ve İsa Kocakaplan'ın ortak çalışmasının Ahmet Kabaklı tarafından düzenlenmiş hâlidir.

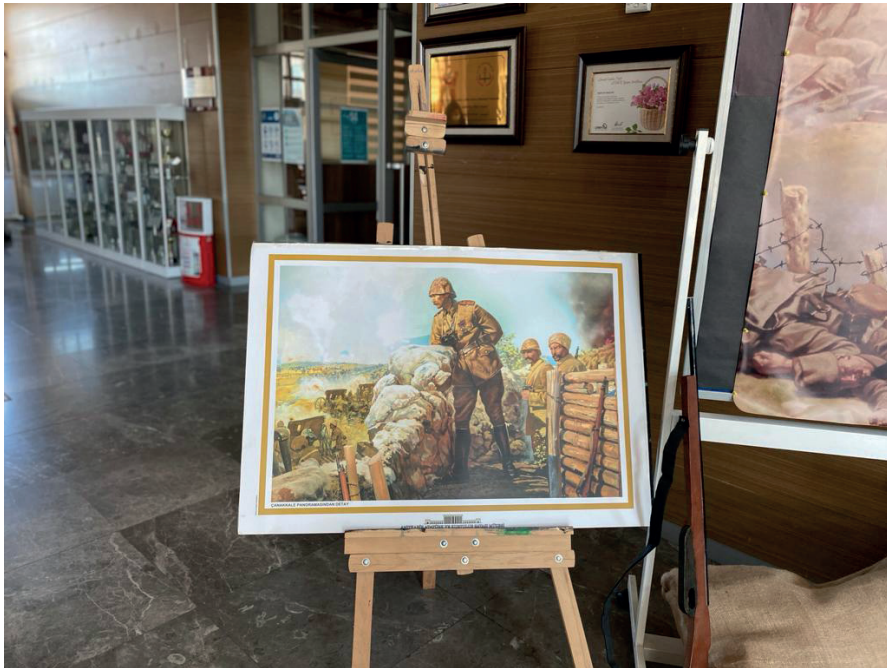
Türk ve Dili Edebiyatı Zümresi

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ZÜMRESİNİN PANO ÇALIŞMALARI

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ZÜMRESİNİN PANO ÇALIŞMALARI

Dünyanın En Güzel 5 Kütüphanesi "Wired dergisine göre"

1. Danimarka, Dokk1 Kütüphanesi

Danimarka'nın Dokk1 kütüphanesi, 2016 yılında dünyanın en iyi halk kütüphanesi ödülünü aldı. 30 bin metrekarelik alanı ile İskandinav ülkelerindeki en büyük kütüphane olma özelliğini taşıyor.

Kütüphanenin en ilginç özelliklerinden birisi binanın ortasında yer alan ve şehirdeki hastaneye bağlı olan, hastanede gerçekleşen her bir doğumda bir defa çalınan çan.

Aarhus Nehri kenarında kurulan ve şehrin limanına bakan manzarasıyla ziyaretçilerin ilgisini çeken binanın dış mimarisi çokgen şekillerden oluşuyor. İçerisi ise son derece aydınlık ve ferah bir şekilde tasarlanmış.

2. ABD, Lawrance Halk Kütüphanesi

ABD'nin Vermont eyaletinde bulunan Lawrence Halk Kütüphanesi ilk olarak 1972 yılında inşa edilmiş.

Eski binanın üzerine kurulan ve mimar Gould Evans tarafından restore edilen yeni bina ise oldukça modern bir tasarıma sahip.

Tasarımında pek çok noktada baştan aşağıya cam kullanılan kütüphane muhteşem bir doğal aydınlatmaya sahip.

3. Çin, Yangzhou Zhongshuge Kütüphanesi

Zhen Yuan şehrinde yer alan ve bir nehir kıyısında yer alan kütüphanenin iç mimarisinde de sudaki yansıma hissi ağır basıyor.

Optik illüzyonlarla bezenmiş kütüphanenin kıvrımlı şekilde tasarlanmış kemerli rafları yer döşemesinde kullanılan aynalar üzerinde yansıma yapıyor ve sanki kitaplardan oluşan bir tünelden geçiyormuşsunuz hissi veriyor.

Kütüphanede yetişkinler için ayrı okuma odası bulunurken led ışıklarla süslenmiş masalsı ve çocukların dünyasına uygun şekilde tasarlanmış çocuk okuma odası da mevcut.

4. Türkiye, Beyazıt Devlet Kütüphanesi

Ülkemizin devlet eliyle kurulan ilk kütüphanesidir. 1884 yılında Beyazıt Külliyesi'nin imaret bölümünde "Kütüphane-i Umumi Osmanlı" adıyla açılmış, 1961 yılında toplanan Milli Eğitim Şurası kararıyla adı "Beyazıt Devlet Kütüphanesi" olarak değiştirilmiştir.

2017 yılında restore edilen kütüphanenin iç mimarisi oldukça minimalist bir yaklaşımla tasarlanmıştır.

Mimarisinin dışında, Türkiye'de kütüphanecilik alanında birçok ilkin uygulanmaya başlandığı yer olma özelliği de taşıyan Beyazıt Kütüphanesi, ilk cilt atölyesi ve matbaanın da kurulduğu yerdir.

5. Norveç, Vennesla Kütüphanesi

Norveç'in Vennesla şehrinde bulunan ve 3 ana bölümden oluşan bu çok fonksiyonlu bina bir eğitim kompleksi şeklinde tasarlanmıştır.

Yapımı 2011 yılında tamamlanan kütüphane yüksek standartta enerji tasarrufu sağlayan çözümler düşünülerek tasarlanmıştır.

İç tasarımı ziyaretçilerin ilgisini çekerken ahşap raflarla uyumlu şekilde tasarlanan okuma bölmeleri de oldukça konforlu bir ortam sağlıyor.

Türkiye'nin En iyi 3 Kütüphanesi

1. Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesi/Ankara

125 bin metre kare kapalı alana sahip ve aynı anda 5 bin kişiye hizmet verebilmektedir. 4 milyon basılı, 120 milyonun üzerinde elektronik yayın, 550 binin üzerinde e-kitap ve nadir eser bulunmaktadır.

100 farklı ülkeden 134 farklı dilde basılı kitap ile 120 milyon makale ve rapor, uzunluğu 120 kilometreyi bulan raflarda yer alıyor.

Türkiye'nin en büyük kütüphanesi olma niteliği dışında hem koleksiyon hem de hizmetleri açısından dünyanın sayılı kütüphaneleri arasına girmesi bekleniyor.

2. Atatürk Kitaplığı/İstanbul

Akademisyenlere ve serbest araştırmacılara, bünyesindeki 500 bine yakın eserle hizmet veriyor.

24 saat açık olup 1928 öncesi neşriyat, **matbu** kitaplar, salname ve gazete arşiviyle oldukça zengindir.

İstanbul, Taksim'de bulunan kütüphane boğaz manzarasıyla dikkati çekiyor.

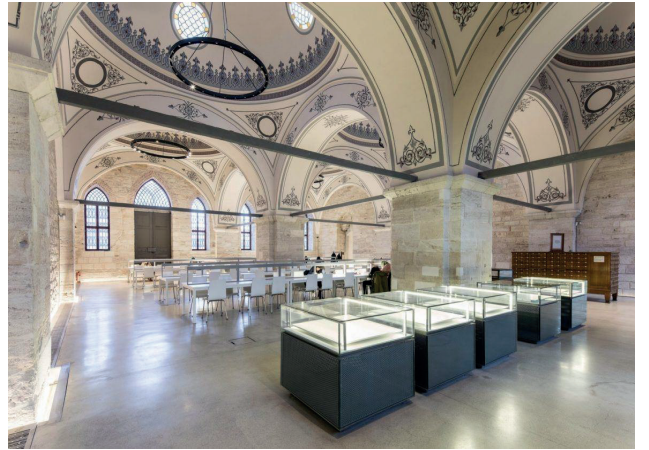
3. Beyazıt Devlet Kütüphanesi/İstanbul

Avrupadaki milli kütüphanelerin benzerini kurmak için, Padişah II. Abdülhamit'in emriyle 1844 yılında kurulmuştur.

Toplanan el yazmaları, kitaplar, gazeteler ile 1 milyona yakın esere sahip.

Görme engelliler için sesli arşiv sistemi bulunmaktadır.

İstanbul, Beyazıt'da eski şehrin kalbindedir.

Ahmet KAYA
Kütüphanecilik Kulübü
Danışman Öğretmeni

ÖZEL ANKARA SANAYİ ODASI MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ KÜTÜPHANESİ

"Okumak; kurtulma, özgür olma gücü kazandırır. Okumayanlar; dar çevrelerinin kısır düşünceleri, gelenek ve göreneklerin yetersizlikleri içinde kapalıdır. Okumayı sevenler, yerlerde sürünmezler; bir kanat vuruşuyla evrensel düşüncelerin mutlu iklimine yükselirler. İnsanlığın en yüce kişilerinden meydana gelmiş bir toplum içinde yaşarlar." (Payot)

Özel Ankara Sanayi Odası Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Kütüphanesi, okulumuzda 2015 yılında 1. OSB Yerleşkesi'nde hizmete açılmıştır. Okulumuzun zemin katında bulunan kütüphane tek bir odadan oluşmaktadır; 31 adet raf, 6 adet çalışma masası, 16 adet sandalye, 6 adet koltuk ve 2 adet bilgisayar masası ile aynı anda 22 kişilik oturma kapasitesiyle hizmet vermektedir. Ödev ve araştırma amaçlı, internet erişimli 1 adet bilgisayar, öğrenciler için kütüphanemizde bulunmaktadır.

Okulumuzun öğrencileri kütüphanemizin doğal üyesidir. Sadece okulumuzun bünyesinde bulunan öğrencilere hizmet verilmektedir.

Son zamanların temel sorunu olan pandemi dolayısıyla sağlık ve düzen kuralları ile birlikte var olan rutinde koruma amaçlı okul kurallarıyla eş değer biçimde bir takım değişikliklere gidilmiştir. Bunlar; kütüphane içerisinde kitaplara dokunulurken eldiven kullanılması, çalışma masalarının oturma kapasitelerinin yarıya düşürülmesi, kapı

önü hijyenik paspas bulundurulması, kütüphane girişine el dezenfektanı yerleştirilmesi, bina içerisinde olduğu gibi kütüphane içerisinde de maske takılmasının zorunlu tutulması ve kütüphanenin sık sık temizliğinin yapılması gibi unsurlardır. Kitaplar açık raf sistemine ve konularına göre raflara yerleştirilmiştir. Böylelikle aynı konuyu ihtiva eden kitapların bir araya gelmesi sağlanmıştır. Kütüphanemiz, kültürel anlamda kurulduğu günden bu yana abone olduğu dergileri almaya devam ettirmektedir. Bunlar: Popular Science, Bilim ve Teknik, Chip, Atlas, Türk Edebiyatı aylık fikir ve sanat dergisi, Türk Dünyası Tarih Kültür dergisidir. Kütüphanede pek çok konuyla ilgili kaynak mevcut olup hem kültürel hem de mesleki alanlara hitap edecek biçimde koleksiyonumuz kapsamlı ve çeşitlidir.

PAKİZENUR AKKOR
Kütüphane Memuru

İKİ KALAS BİR HEVES

"Dünya, büyük bir tiyatro sahnesi gibidir.

Herkes bu sahnede rolünü oynar, rolü bitince de bu sahneyi terk eder."

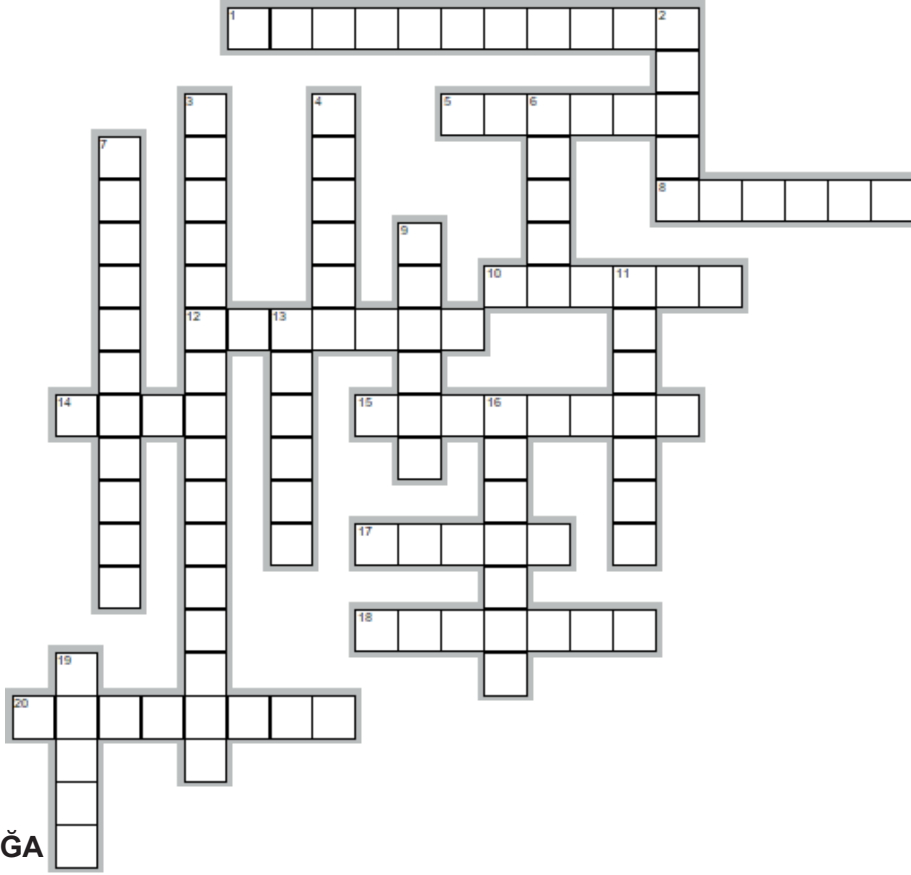
William Shakespeare

Mekânların ruhu olduğuna inanır mısınız? Peki tiyatro sahnelerinin dili olduğuna, kalbi olduğuna, gözü olduğuna? Duyguları olduğuna mesela? Nefes aldıklarına, yaşadıklarına, yaşlandıklarına, hafızaları olduğuna? Ben inanırım, hepsine inanırım! Bunların hepsine inanmamı sağlayan da tiyatro sahneleridir. Tiyatro sahnelerinden içeri girdiğiniz anda insanların yüzlerindeki ifadelerin değiştiğini görürsünüz. Sahnenin kokusunu çektiğinizde içinize, başka hiçbir yerde hissedemeyeceğiniz duyguları yaşarsınız. Kendinizi soyutlanmış hissedersiniz adeta dış dünyadan. Belki de gerçek dünyaya girmişsinizdir; yaşadığımız, stres içinde koşturduğumuz, günlük telaşların arasında boğuştuğumuz dünya bir tiyatrodur, neden olmasın? Demiştim ya mekanlar yaşlanıyor ama bu eskimek anlamında değil. Adım attığınız yerden gelen gıcırta, oturduğunuz koltuğun minik çivisiyle her seferinde size sarılışı, mis gibi yaşanmışlık kokusu, sesli duyurularla seyircilerin koltuğuna yerleşmesi, perdenin asaletiyile açılışı, açıldığı andaki mutluluk ve biten telaş... Hepsi size başka bir evrenin kapısını aralar. "Kestik! Bir daha alalım." yok. Arada ekran yok. Sahte efektler ve gürültüler yok. Dublör yok. Her şey çok doğal. Tekrar tekrar izlediğimiz bant filmlerinden uzaklaşıp gerçek sahnede kendi sahne-

nizde başrolde oynamaya ne dersiniz? Aynı sahnede yüzlerce oyun izleseniz de hepsinde farklı duygular hissedersiniz. Sahneler öyle büyülü bir yerdir ki önünüzde kanlı canlı oyuncular var ve siz, onlarla aynı havayı soluyorsunuz. Mimikleri, vücut hareketleri tam önünüzde ve biraz zorlasanız sanki kalp atışlarını bile duyacaksınız. Işıkların her gün güneş gibi doğduğu, ellerin patlarcasına birbirine vurduğu, alkışların yankılandığı duvarlarda dilerim ki perdeler hiç kapanmasın. İster Ankara'da Küçük Tiyatro'da ister İstanbul'da Stüdyo Sahne'de ister Bursa'da Ahmet Vefik Paşa'da... Hayat gelip geçsin, perdeler hep açık kalsın. Yediden yetmişe herkes için YAŞASIN TİYATROLAR! Yaşatalım hep birlikte sanatın en yücesini. Bugün, bu yazıyı okuduktan sonra kendinize bir söz verin. Pandemi bittiğinde kendinize bir tiyatro armağan edin.

27 Mart Dünya Tiyatrolar Gününüz Kutlu Olsun!

Elçin MANCO ÇINAR
Tiyatro Kulübü Danışman
Öğretmeni

SOLDAN SAĞA

1. Hem acıklı hem güldürücü özelliği olan tiyatro türü
5. Bir tiyatro eserinin oynanması
8. Tiyatroda kuliste durarak oyunculara sözlerini fısıltıyla söyleyip hatırlatan yardımcı
10. Kadın tiyatro sanatçısı
12. Olayların seyircide merak uyandıracak bir biçimde birbirine dolanması
14. Tiyatro sahnesinde sanatçıların el, kol, ayak ve benzeri beden hareketleri
15. Sessiz hareketler, jestler, mimikler ve kostümler yoluyla duyguları, düşünceleri anlatmaya yarayan tiyatro çeşidi
17. Sahnede kişilerin birbirine karşı söyledikleri uzun sözler
18. İnsanın içinden kendisiyle konuşması
20. Tiyatro sahnesinde kullanılan eşya

YUKARIDAN AŞAĞIYA

2. Sahne arkası
3. Daha çok güncel konuları iğneleyici, taşlayıcı bir biçimde ele alan, skeçlerin oynandığı, monologların, şarkıların ve şiirlerin söylendiği küçük tiyatro
4. Tiyatroda ve sinemada bir rolün yedek oyuncusu
6. Bir duygu ve düşüncenin kaş, göz, ağız, yüz hareketleriyle anlatılması
7. 1914'te kurulan İstanbul Şehir Tiyatrosu'nun ilk ismi
9. Orta oyununda Pişekar'ın elinde bulunan kapalı yelpazeye benzer, bir gürültü aracı. Vuruşlarla ses çıkarır
11. Sinema ve tiyatrodaki yönetmen
13. Korku, sıkıntı, şiddet, heyecan veren veya ölümlü biten tiyatro oyunu
16. İki kişi arasında karşılıklı konuşma
19. Erkek tiyatro sanatçısı

Elçin MANCO ÇINAR
Tiyatro Kulübü Danışman
Öğretmeni

ÇANAKKALE SAVAŞI, SPOR VE SPORCULAR

İlk kez Tarih-Coğrafya Dünyası Dergisinin 10 Kasım 1959 tarihli sayısında Çanakkale Savaşları sırasında "Avustralyalı Boksör"den söz edilir ve dergi şunları yazar: "Anafartalar'da kanlı taarruzlar durmuş, düşman taraflar tamamıyla siper muharebelerinden başka bir faaliyet göstermiyorlardı. 12.Tümen cephesinden çıkarılan üç kişilik bir keşif kolumuz, Avustralyalı boksör bir esirin ele geçirildiğini bildiriyordu." Avustralyalı boksörü ele geçiren Musa Onbaşı kısa boylu zayıf ve çelimsiz birisiydi. Avustralyalı boksör ise 1.90 boyunda iri yarı, ağır cüsseli ve sağlam yapılıydı. Musa Onbaşı, kendi yeteneklerini kullanarak Avustralyalı boksörü esir edip Mustafa Kemal'e sağ olarak getirmişti. Mustafa Kemal, sorgulamasında boksöre; "Avustralya neresi, Türkiye neresi? Silahla memleketimize neye geldin? Bizimle ne alıp vereceğin var? Ve muharebe insani bir şey mi, insanlık için iyi mi?" diye sormuş ve boksör kızarak "Ben sportmenim. Muharebe de bir spordur. Onun için asker yazıldım." diye cevap vermişti. Aynı Avustralyalı sporcu gibi sporcu Türk gençleri de vatanın tehlikeye düştüğünü gördüklerinde hemen askere yazıldılar ve çeşitli cephelerde savaştılar. Barışın

simgesi olan sporu vatan tehlikeye düşünce "Muharebe de bir spordur. Onun için asker yazıldım" düşüncesiyle cepheye koşan ve pek çoğunun isimlerini hatırlamadığımız gençleri; Fenerbahçeli Mühendis Arif, Zeki, Hüsnü, Neşet, Beşiktaşlı Kaptan Kazım, Rıdvan, Galatasaraylı Hasnun Galip, Kaleci Hamdi, Celal, Neşet, Refik Ata, Cemil ve Nazmi'nin şahsında minnet ve şükranla anıyoruz.

O dönemlerde, İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin toplumsal, kültürel ve ekonomik alandaki çalışmaları arasında spor yer almaktaydı. "Türkgücü" gibi spor kulüpleri bu çerçevede kurulmuştu. İttihat ve Terakki bir gençlik örgütü oluşturmak amacıyla planladığı Türkgücü Cemiyeti'nin kuruluş tarihi Haziran 1913'tü. Kurucuları ve ilk yönetim kurulu Miralay Cemal Bey (Cemal Paşa), Atif Bey (Mülkiye Mezunu), Falih Rıfkı (Atay) Bey, Dr. Tevfik Rüştü (Aras) Bey, Ethem Nejat Bey (Manastır Öğretmen Okulu Eski Müdürü), Basri Bey (Nancy Ziraat Mektebi Mezunu), Kuzucuoğlu Tahsin Bey (Makine Mühendisi)'di.

Amacı "Türk gibi kuvvetli" atasözüne beden eğitimi yoluyla yeniden geçerlilik kazandırmaktı. Çanakkale'de de bir 'Türkgücü Kulübü' kurulmuştu.

Çanakkale Türkgücü Kulübü'nün gelirleri; Çanakkale şehir gelirlerinden alınacak paylar, müsamere, balo, piyango, partinin yapacağı yardımlar ve neşriyat gelirleriydi. Bugün ismini hiç bilmediğimiz veya unuttuğumuz Anadolu'nun birçok yerinde kurulmuş olan "İdman Ocağı" veya "İdman Yurdu" adını taşıyan kulüplerde görev yapmış pek çok sporcu genç Birinci Dünya Savaşı'nın çeşitli cephelerinde hayatını kaybetmişti. 30 Ekim 1918'den sonra Fenerbahçe, Beşiktaş ve Galatasaray gibi spor kulüpleri İstanbul'da faaliyetlerine devam etmişlerdi. Şehit olan sporculardan söz edildiğinde bu kulüplere mensup sporcuların isimleri hatırlanırken diğer kulüpler kapandığı için onların isimleri maalesef hiç bilinmemekte.

Fenerbahçe, Galatasaray ve Beşiktaş spor kulüpleri de durup dururken "Üç büyük kulüp" olmadı." "Bazıları böyle çıkarını düşünürken üç büyük ku-

lübümüz Fenerbahçe, Galatasaray ve Beşiktaş cephelerde şehit üstüne şehit veriyordu. Üstelik sağ kalıp geri dönenlere de hiçbir ayrıcalık yoktu. Onlar toplumdan ve kulüplerinden gördükleri saygıyı, en büyük nimet olarak bellemişlerdi. Vatan selamete çıksın, onlara yeterdi.

Çanakkale Savaşları'nın yüz altıncı yılında ebediyete intikal etmiş tüm sporcularımızı şükran ve rahmetle anıyoruz.

Kaynakça: Dr. Mithat ATABAY / Çanakkale Savaşı, Spor ve Sporcular, Mart 2017.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ZÜMRESİ

Yukarıdaki kare kod ile günlük egzersizler yaparak zinde kalabilirsiniz.

AŞI NEDEN GEREKLİDİR?

BAĞIŞIKLIK SİSTEMİMİZ MİKROBU BİLİRSE
SAVAŞIR, BİLMİYORSA ÖĞRENDİĞİNDE
SAVAŞIR EĞER GEÇ KALINMAMIŞSA...

Vücudumuzun Öğreticileri

Bağışıklık sistemi, bir canlıdaki hastalıklara karşı savunma mekanizmasını oluşturan patojenleri (hastalık etkeni) ve tümör hücrelerini tanıyıp onları yok eden, vücudu yabancı ve zararlı maddelerden koruyan karmaşık bir sistemdir. Kısacası bir savunma kalkanıdır.

Bağışıklık sistemi vücuda girmeye çalışan tüm maddeleri tanır, ayırıştırır ve zararlı gördüklerini yok eder. Çok hassas bir işleyişe sahiptir, birbirine çok benzeyen maddelerin bile ayrımını kolaylıkla yapabilir.

Doğum ile birlikte aktif hâle gelen bağışıklık sistemimiz zayıfladığında insanın hastalığa yakalanma riski de aynı oranda artar. (Hastalık, organizmanın yapı ve işleyişinde ortaya çıkan bozukluk, organizmanın fizyolojik görevlerinin bozulması durumudur.) Bağışıklık sistemindeki zayıflığı fırsat bilen virüs ve mikroplar ise vücuda akın ederek hastalıklara yol açar. Bazı hastalıklar atlatılır bazı hastalıklar kalıcı hasar bırakır bazı hastalıklar ise ölüm ile sonuçlanabilir. Vücudun hastalıklara yakalanma riskini en aza indirmek için bağışıklık sistemini güçlendirmek gerekir. Bu sayede vücut hastalıklara karşı direnç kazanır.

İnsan vücudu, kendi kendini iyileştirme yeteneğine sahiptir.

Bu sistemin çalışmasının en güzel ve basit örneği mikropların vücudumuza girdiğinde onlara karşı antikorların oluşması ve bunlarla savaşılmasıdır. Aynı mikropla tekrar karşılaşıldığında bu antikorlar bizi hastalanmaktan korur. Antikor, vücuda giren yabancı maddelere karşı savunma hücrelerinin verdiği yanittir.

Antikor mikropların ve toksinlerin etkisiz hâle gelmesini sağlar. Mikroplar; solunum yolları, yıkanmamış besinler, içilen kirli sular, kulak, göz, burun, kesikler gibi açıklıklar yoluyla vücuda girerler.

Nefes aldığımızda havada bulunan binlerce bakteri ve virüs akciğerlerimize taşınır. Bağışıklık sistemi bunların hepsini elimine eder ancak bazı durumlarda bazılarını ele geçirir ve soğuk algınlığı ya da grip adını verdiğimiz rahatsızlıklar ortaya çıkar.

Doğal Bağışıklık:

Kandaki savunma hücreleri olan akyuvarlar, mikropları yutarak parçalar ve antikor üreterek zararsız hâle getirirler. Geçirdiğimiz bazı hastalıklar ve anne sütünden geçen antikorlar doğal bağışıklığı sağlarlar. Ancak ilk defa karşılaşılan ve savunması kalıtım yolu ile aktarılamayan hastalık yapıcılara (suçiçeği, kızamık, çiçek hastalığı, çocuk felci vb.) karşı savunma yapılmasını sağlayamaz. Bu nedenle bağışıklık sistemine bu hastalık etkenleri tanıtılmalıdır. Bunun yolu ise;

Sonradan Kazanılan Bağışıklık:

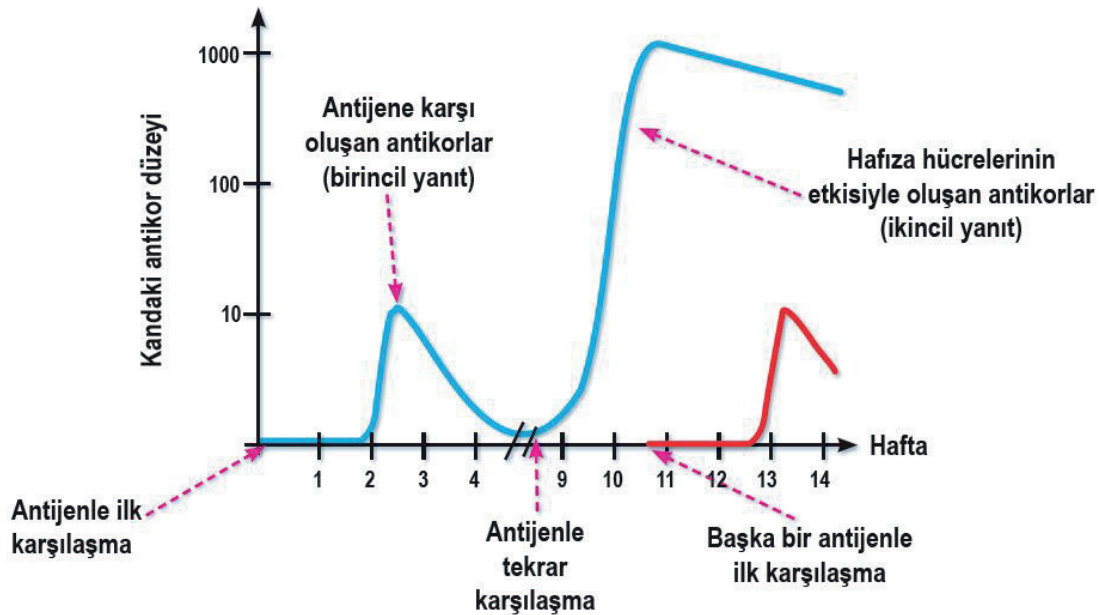
İnsanların doğduktan sonra çeşitli yollarla kazanmış oldukları bağışıklıktır. Bir hastalığın geçirilmesiyle gelişir ya da dışarıdan vücuda verilen aşı ve serum ile gelişir ve yeterli dengeli beslenme ile geçirilir.

Serum, hastalara verilen ve hastalıkla savaşma sürecinde etkili olan ama sonrasında koruma sağlamayan bir yöntemdir.

Aşılar, hastalanmadan önce hastalık etkeninin savunma hücrelerine(akyuvar) öğretilmesi için yapılır. Aşı, zayıflatılmış ya da öldürülmüş mikroplardan yapılır. Aşı yapıldığında bu mikroplar hastalığa sebep olmaz. Savunma hücreleri bu hastalığı tanır ve hastalığı yok etmeyi öğrenir. Gerçek mikrobun vücuda girmesi durumunda hazırlıklı olan savunma hücreleri mikrobun hastalık yapmadan yok eder.

Aşıların Özellikleri:

- Hastalıktan önce verilir.
- Koruyucudur.
- Bağışıklık süresi uzundur.
- Zayıflatılmış mikrop ya da toksini vücuda verilir.

Grafik 1; Aşının, antijenle tekrar karşılaşılması durumunda güçlü bir yanıt oluşturarak bizi hastalığa karşı koruma etkisinin grafiğidir.

Geliştirilmekte olan aşılar da kullanılan yöntemler:

1. **İnaktif / Zayıflatılmış Aşı:** Bu tür aşıda, hastalığa neden olan virüsün zayıflatılmış inaktif hali aşı içeriğine koyulur. Böylece inaktif virüs hastalığa sebep olmazken bağışıklık yanıtı oluşturabilir. Sinovac firmasının geliştirdiği coronavirüs aşısı, inaktif türde bir aşıdır.
2. **Protein Bazlı Aşılar:** Bu tür aşılar, virüsün içerdiği çeşitli protein parçalarını bünyesinde bulundurur. Bağışıklık sistemi, bu protein parçalarına karşı antikor oluşturur. Böylece virüsle tekrar karşılaştığında virüsü hemen tanıyarak yok eder.
3. **Viral Vektör Aşıları:** Bu aşılar da bilimsel yöntemlerle genetiği değiştirilmiş virüsler kullanılır. Bu virüsler hastalığa neden olmaz. Ancak hastalık yapan virüslerin ürettiği bazı proteinleri üreterek, bağışıklık sisteminin asıl virüse karşı antikor üretmesini sağlar.
4. **RNA veya DNA Aşıları:** Bu aşı tipinde; vücutta doğrudan bağışıklık cevabı oluşturacak genetik materyaller kullanılır. Pfizer/BioN Tech ve Moderna aşıları, bu tür arasında yer alır.

Neden aşı olmalıyız?

Vücudumuz her türlü hastalığa karşı bağışıklık geliştirebilir. Ancak bazı hastalık etkenlerine karşı bağışıklık yanıtı oluşturma sırasında bedenimizde ciddi hasarlara neden olabilen hastalık etkenleri olabilir. Bu hasar yaş ve yaşam şeklimize göre ölüm ile sonuçlanabilir. Aşı uygulaması bedenimizde bu türden hasarların oluşmasını önleyerek hastalık etkenini durdurur. Tekrar vücudumuza girdiğinde ise hastalık etkenin hasar oluşturmasını engelleme yeteneğini bize kazandırmış olur.

Kaynaklar

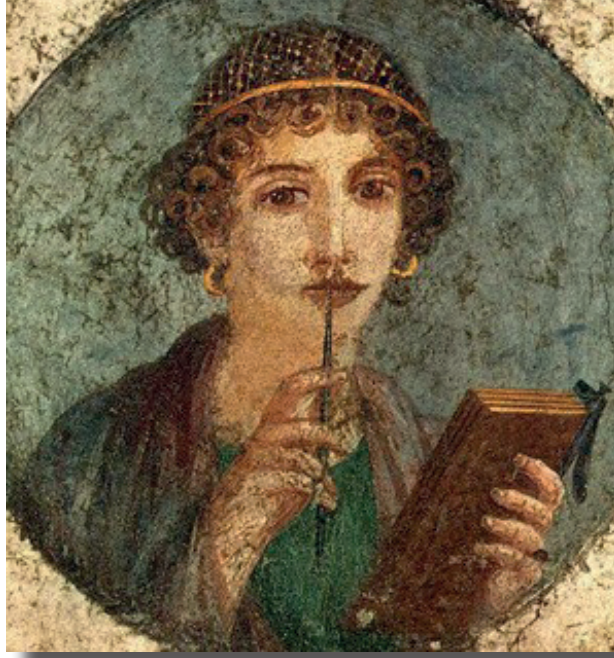
Florence **Nightingale** Hastaneleri web, e-bülten

Avrasya Hastanesi web, e – bülten

MEB 11. Sınıf Biyoloji ders kitabı

Ülkü ARI
Biyoloji Zümresi
Zümre Başkanı

KADINA FELSEFİ BİR BAKIŞ

Antik Yunan felsefesinde mevcut olan cinsiyet ayrımı, temelini bulunduğu toplumdaki kültürel bakış açısından almıştır. Bu dönem Atina'sında kadınların toplum içinde görünür olmadıkları söylenebilir. Bu çağda kadınlar yasal olarak bağımsız ve özgür bir hayata sahip değillerdir. Kadın evde olmalı ve bir erkek tarafından korunmalıdır. Bu erkek kimi zaman koca kimi zaman baba ya da en yakın erkek akrabasıdır. Kadın burada hayatını bir erkeğin sorumluluğu altında sürdürmek zorundadır. Erkek kadını hem korumak hem de ekonomik anlamda geçindirerek mutluluğunu sağlamak rolünü üstlenmiştir. Kadının kişisel alanı ve toplumsal alanı arasındaki ilişkiyi erkek sağlamaktadır ve kamusal alanda kadının temsilcisi du-

rumuna gelmiştir. Çünkü bu dönemde kadının kendi adına yasal işlemlerini yapması yasaklanmıştır. Yurttaş sayılmazlar ve oy kullanamazlar. Toplumsal ve siyasi anlamda soyutlanmış ve kendi bireysel alanlarına hapsedilmiş olarak yaşamaktadırlar. Onlar toplum içinde erkeklerle aynı eğitim ve statüye sahip olamazlar. Bu kültürel temellerle Antik Yunan'ın oluşturmuş olduğu toplumda ortaya çıkmış olan çeşitli düşünceler de kadına bu bakış açısıyla ortaya çıkmıştır. Kadının toplumsal alandaki yetersizliği binlerce yıldan beri gelen ataerkil toplumun bir yansımasıdır. Kadınlar düşünce yaşamında adeta körelmiştir. Kadının toplumsal yaşama katılımı bilinçli bir şekilde engellenmiş, erkeğin güçlü olduğu, düşünsel yaşama katkısının gücünden dolayı

etkili olabileceği varsayılmıştır. Kadınlar yaşamın her alanında bunun mücadelesini vermek zorundadırlar. Bunun en uygun zeminlerinden birisi özgür düşüncenin öncelikle özümsemediği felsefe alanıdır. Felsefe alanında eleştirel düşünceyi yaşamın her alanına yansıtmak kadının zamanla özgürleşmesinin de anahtarıdır. Kadın bu anlamda sorumluluklarını omuzlamak zorundadır. Toplumda cinsiyet ayrımcılığına karşı her alanda kendisini ifade etmeli, kendini gerçekleştirmelidir. Bulunduğu her kurumda yönetim kademelerini zorlaması ve yönetimin her alanında kendisini ifade edebilecek zeminler yaratması kendini özgürleştirmesinin temel adımlarından biridir.

Çocuğu doğuran, büyüten ve genelde eğiten kadındır. Kırsal alanda tarlada, bağda, bahçede; hayvanların bakımında; mutfakta evin temizliğinde hep kadını görürüz. Şöyle bir şehir ve gelişmiş ülkelere dönüp baktığımızda kadını okulda öğretmen, hastanelerde hemşire ve doktor, iş yerlerinde mimar-mühendis, hukukçu, muhasebeci olarak görmekteyiz. Bazen bilgisayar başında bilgi topladığına veya savaşlar idare ettiğine şahit olmaktadır. Şöyle biraz ileri zamanlara gittiğimizde de Kurtuluş Savaşı'mızda kağıyla askere erzak, cephane, su getirenin yine kadın olduğunu görürüz. Öyleyse bu büyük potansiyelin eğitilmesi ve eğitilmiş gücünden faydalanılmasından daha önemli bir iş yoktur. Bunun için tarih boyunca eğitim imkânlarından az yararlanmış olan kadının bu durumu çağımızda büyük bir ilgi ile gündemde yer almaktadır.

Unutulmaması gereken en önemli nokta; bir ülkenin her alanda en güçlü ve en iyi durumda olabilmesi ancak kadın-erkek ayırımı yapmadan herkese iyi bir eğitim sağlanmış olması ile mümkündür.

Milletlerin kalkınması kadının eğitim düzeyine paralel gelişme gösterir. Tarih boyunca bu böyle olmuştur ve gelecekte de böyle olacaktır.

Kadının toplumsal hayatta layık olduğu yeri alabilmesi ve kendinden beklenenleri yerine getirebilmesi için öncelikle eğitimde cinsiyete dayalı fırsat eşitliğinin olması gerekir. Bu eşitliği sağlayamayan toplumlar kalkınmayı tam sağlayamaz. Kalkınmanın temelinde kadın eğitimi yatmaktadır. Kadınları eğiten, nesilleri eğitmiş demektir. Çünkü nesilleri eğitenler kadınlardır.

Gözde ÇİFÇİ
Sosyal Bilimler Zümresi

HZ. HAVVA-DİŞİLİĞİMİZİN ASAL SAYISI

"K ediyi merak öldürdü" der bir İngiliz atasözü. Kedinin durumundan insanlık için bir öğüt çıkarmaya uğraşan sözün aslı astarı bir yana, insanı yaşatan meraktır kanımca. İnsanoğlu bir kadının merakı yüzünden yeryüzündedir. Yaygın inanca göre yasaklanmış ağacın meyvesini yeme ve Hz.Adem'e yedirme konusunda şeytanla işbirliği yapan kadın olarak tanınır Hz. Havva: "Madem yasaklıyor o hâde neden bu ağacı orada tutuyor?" demektedir Hz. Havva. Nitekim şeytanın sözleri karşısında Hz. Adem'in sadece aklı bulanır ve tereddüte düşer, oysa Hz. Havva yasağı delme konusunda oldukça atik davranır.

Tanrı'nın gazabına uğrayacakları aşikâr olunca kendini şöyle savunduğu rivayet edilir Hz. Adem'in: "Bana eş olsun diye yarattığın kadın, yasakladığın ağacın meyvesinden yedi ve bana

da yedirdi."Tabiki insan hafsalasının bir ürünü, bir hikâyeden ibarettir bu sahne. Hikâye belki doğrudur belki de yanlış ama bellek kaydeder yürek inanır doğruların ve yanlışların çetelesi tutulmaz. Çünkü insanda inanma hissi uyandıran çoğu kez "bilgi" değil iyi kurgulanmış hoş bir hikâyedir. Nitekim Hz. Adem ve Hz. Havva'ya ama en çok da Havva'ya ilişkin algımızda hikâyelerin parmak izi vardır. Bir Hz.Hatice bir Hz. Meryem değildir Hz.Havva. İsrailiyat tarafından öyle ballandırılmış öyle hikâyeleştirilmiştir ki Hz. Havva'nın "ilk günahdaki rolü" Hz. sıfatı ile birlikte kullanılan kadınlar ile Hz. sıfatı genellikle kendisine yakıştırılmayan kadınlar, dinler sahnesinde eşit rol almış bile olsalar aralarında bir hiyerarşi var gibidir. Bu hiyerarşide Hristiyanlara göre en tepede Hz.Meryem durur. Piramitin en altında ise Hz.Havva. Bu kabule göre Hz.Havva, Hz.Meryem'in aksine

emirlere harfiyen riayet etmeyen ve üstüne üstlük bu riayetsizliği rasyonalize etmiş olan bir figürdür.

Bu toplumsal ve son derece cihanşümül "erkeksi" kabulün gayretkeşliğinin eseridir.

Kur'an, cennetten kovulmaya neden olan o meşhur hadise için adres olarak Hz. Havva'yı göstermez. Kur'an'ın anlatımı ısrarla ne yapıldıysa beraber yapıldığının intibasını vermektedir. Hatırlanacağı gibi Rab meleklerine... Bakın, ben yeryüzünde ona sahip çıkan birini yaratacağım demiş, melekler ise ona "Seni övgüleyip takdis eden bizler dururken, orada bozgunculuğa ve yozlaşmaya yol açacak ve kan dökecek birini mi yaratacaksın" diye, üstü örtülü bir biçimde bunun "sakıncalarını" ima etmişlerdi. Allah ise: "Ben sizin bilmediklerinizi bilirim" diye yanıtlamıştı meleklerini. Nitekim ayetlere bakıldığında Allah-u Teala'nın onlara cennetten kasıtle, "Burada sonsuza kadar kalabilirsiniz." gibi bir vaadi bulunmadığı görülecektir. "Dilediğiniz ağaçtan dilediğiniz kadar yiyebilirsiniz" denmektedir sadece. "Dilediğiniz kadar kalabilirsiniz değil..." Yani o ağaçtan tatmasalar da sonsuza kadar cennette kalacak olduklarına dair bir veri olmadığı gibi, aksine insanın yaratılışı sırasında meleklerin de yaptığı itirazdan anlaşılacağı gibi, eninde sonunda kendilerinden dünyaya gelecek bir neslin mihmandarları olarak hayat zincirini başlatmak üzere cennetten çıkarılacaklarını düşündürten bir "ilahi plan"ın iması mevcuttur.

İslam'ın Hristiyanlıktaki "ilk günah" doktrinini reddettiğinin en önemli delili Fatır Suresi 18. ayette şöyle denmekteyken "Kimse kimsenin yükünü taşıyacak değildir. "Kendi yükü ağır gelen kimse onu taşımak için (başkasını yardıma çağırırsa yakını da olsa bu kimse o yükün hiçbir parçasını taşıyamaz.)

Kimsenin bir başkasını günahını ve sorumluluğunu üstlenmeyeceği bir inanç ve düşünce evre-

ninde Hz. Havva, "insanlık dediğimiz mefhumu yeryüzünü taşıyan bir gemidir. Allah'ın eğilimlerimizi, olanaklarımızı ve sınırlılıklarımızı göstereceğini diye yazdığı metnin taşıyıcısıdır.

Hz.Havva, yeryüzünde boy vermesi istenen yaşamın zarfıdır. İçinden çıktığı zarfı beğenmeyen mazruf onu aşağılamadan önce gönderen hanesindeki adrese bakıp titremeli. Geldiği yer ile ilgili hoşnutsuzluklarını Tanrı'nın muradına teslim olma terbiyesi ile tasfiye etmeli. "zarf ve zarfın türevleri hakkında komplo teorileri geliştirerek değil.

Kaynakça:

- * Bakara suresi 30 ayet
- * Vahiy sürecinde kadın. N. B. KARACA

Çiğdem TÖM
Sosyal Bilimler Zümresi

KAFANIZIN İÇİNDEKİ ELEŞTİREL SESLERİ İDARE ETMEK

On iki yaşındaki kızım Isabelle sabah 08.20'de kayak grubuyla buluşma telaşı içindeydi. 20 dakika gecikmişti, stresliydi; kayak derslerini çok ciddiye alıyordu, birkaç gündür de bir yarışa hazırlanıyordu.

Yarış merkezinin yakınlarında koçlarından Joey ile karşılaştı. Joey önce ona, ardından saatine baktı ve çatık kaşlarıyla "Bugün yarış günü olsaydı sana dönüp eve gitmeni söyledim." dedi. Söyledikleri Isabelle'e öyle dokundu ki kızım birden gözyaşlarına boğuldu. Birkaç dakika sonra diğer koçu Vicky onu karşıladı, Isabelle'in ne kadar stresli olduğunu anlamıştı: "Kaygılanma tatlım." dedi. "Bu bir yarış değil, biraz gecikmiş olmanda sorun yok. Grubuna dağın tepesinde yetişirsin." Birbirinden çok farklı iki koç, birbirinden çok farklı iki karşılık. Hangisi haklı? Eminim bir fikriniz vardır.

Ama konu bu değil.

Peki benim Isabelle'e tavsiyem neydi? Hayatında hem Joeyler hem Vickyler olacak. Öğretmen, patron, meslektaş ve arkadaş olarak karşına çıkacaklar ve bu farklı tepkilerin dengeni bozmasına izin vermeden alışman en iyisi. İnsanların sana nasıl karşılık vereceğini kontrol edemezsin ama bunları nasıl karşılayacağını ve

onlara nasıl tepki vereceğini kontrol edebilirsin. Peki, bir adım daha derine ilerleyelim. Aslında, hepimizin içinde bir Joey ile Vicky var ve her ikisi de yararlı olabilir. Joey kaba görünebilir fakat yüksek beklentileri ve hatalara karşı hoşgörüsüzlüğü bizi en iyiye yönlendirmeye yarayabilir. Öte yandan bazen empatik desteğe de ihtiyaç duyarız. Vicky kimilerine yumuşak görünebilir. Ama onun rahatlatıcı ve güven verici tavrı özellikle stresli zamanlarda yararlı olabilir.

İşin sırrı şu: Kimi –ne zaman– dinleyeceğin konusunda stratejik ol ve bunu niyetine göre bilinçli bir şekilde yap, bu sesler kafanın içinde olsa bile. Daha doğrusu, özellikle de bu sesler kafanın içindeyse. Bunlar en sinsileri olabilir. Joey'nin bir pislik olduğunu düşünüp onu duymazdan gelmek oldukça kolaydır ama kafanın içindeki sesi duymazdan gelmek çok daha zordur çünkü o sensin.

Şu taktiği dene: Sesleri duyduğunda onlara isim ve kişilik ver. Bir tarafta bir Joey, diğer tarafta bir Vicky olduğunu hayal et.

1. Kafanın içindeki seslerin ses olarak farkına var. Çoğumuz genellikle –gerek başkalarından gerekse kendimizden– duyduklarımıza inanırız. İç sesin tembel olduğunu söylüyorsa tembel

olmadığını düşünmen zordur. Ama sana tembel diyenin Joey olduğunu düşünmek işe yarar.

2. Kafanın içindeki seslerin haklı olup olmadığı konusunda bir yargıya varma dürtüne diren. Bunu bilmen imkânsız ve zaten bir önemi de yok. Tembel misin? Gerçek şu ki bazı açılardan muhtemelen tembelsin. Bazı açılardan da değilsin. Ama bu zaten doğru soru değil.

3. Bunun yerine istediğin sonucu düşün ve şu soruyu sor: O sesin söylediği şey ve bunu söyleme biçimi şu anda bir fayda sağlıyor mu? Gerçek bir Joey ya da Vicky ile karşı karşıya kaldığında sorman gereken soru işte budur. Bu ses şu anda benim için yararlı mı? Seni motive edeceğini düşünüyorsan dinle. Moralini bozacaksa dinleme.

Eleştirel sesleri yıkıcı olduklarında, tümüyle bertaraf etmeksizin duymazdan gelebilmek, önemli bir beceridir. Bu sesler başka bir zaman yararlı olabilirler.

Amaç esnekliktir. Hem kendi içinde hem de dışında bir eleştirmenler ve koçlar grubu oluştur. Kimin konuştuğunun ve onu ne zaman dinlemen gerektiğinin farkında ol.

Bir yöneticiysen, çok sayıda sese alışkın olman özellikle önemlidir. Duruma göre Joey ya da Vicky olabilmen gerekir. Bazen insanların senin yüksek beklentilerini ve onaylamadığını hissetmeleri gerekir. Bazı zamanlardaysa nezaketine ve yakınlığına ihtiyaç duyarlar. Bu iki sestten birini sürekli olarak benimseme. Durup neyin gerekli olduğunu değerlendir ve sonra bir seçim yap.

Farklı sesler ve verdikleri mesajlar üzerine bu sohbetimizin ardından Isabelle bana "Bu çok zor." dedi. "Joey'nin pislüğün teki olduğunu ya da geciktiğim için hatalı olduğumu düşünmeyi nasıl bırakacağım?"

"O bir pislik olabilir, sen de hatalı olabilirsin." dedim. "Ama sırf o öyle dediği için değil. Mesele şu: Onun söyledikleri yüzünden yarın antrenmana zamanında gitmen daha olası mı?"

"Evet" diye kabul etti. Ama berbat hissettim.

"Berbat hissederken Vicky'nin de sesini duyabiliyordun mi?"

"Evet" dedi, bu defa gülümseyerek.

"O zaman iki koçunun olması iyi bir şey." dedim. Çünkü bazen iki ses mükemmel bir bileşimdir. Bu yazının orijinali Harvard Business Review'de yayınlanmıştır.

Kübra ŞAHİN
Okul Psikolojik Danışmanı ve Rehber Öğretmen

MEKTEPTEN ÇANAKKALE'YE

XX. yüzyılda yaşanan savaşlar, Türk eğitim tarihi açısından da tam bir yıkım olmuştur. Gerek Balkan Savaşları gerekse de Birinci Dünya Savaşı'nın ağır şartları İstanbul ve Anadolu'da bulunan okulların düzenli bir eğitim-öğretim faaliyetinde bulunmasına engel oluşturmuştur. Savaş dönemlerinde öğrencilerin birçoğu askere alındığı için okullarda sadece yaşlı hocalarla çocuk öğrenciler kalmıştı. Bu okulların birçoğu da ya boşaltılmış ya da hastahaneye çevrilmiştir. Bu savaşlarda kaybedilen eğitim neferlerinin sayısı hiçbir zaman doğru tespit edilememiştir. Bu yönüyle Çanakkale Savaşları, öğrencisi, öğretmeni ve idarecisiyle topyekün bir maarif savaşıdır.

Harbiye Nazırı Enver Paşa'nın Beyazıt Meydanı'ndaki Harbiye Nezareti bahçesini hıncahınç dolduran İstanbul halkı, Darulfünun, Tıbbiye ve tüm sultani talebelerinden oluşan kalabalık kitle karşısında dile getirdiği " Vatan elden gidiyor daha çok asker lazım!" çağrısından sonra öğrencileri okulda zapt etmek imkânsızlaşmıştı. Bunun üzerine İstanbul Darulfünun öğrencileri, Harbiye Nezaretine başvurarak cepheye gitmek için gönüllü yazılmışlardı. 13 Mayıs 1915 tarihinde cepheye gönderilen bu darulfünun gönüllülerinin büyük bir çoğunluğu 18 Mayıs'ı 19 Mayıs'a bağlayan gecede İngiliz makineli silahlarının çıkan kurşunlar karşısında şehit olacaktı. Atatürk'ün 19 Mayıs'ın Gençlik ve Spor Bayramı olarak kutlanmasını istemesinin temel nedeni bu gençlerin aziz hatırasının unutulmaması içindir.

Bu kıyam sadece İstanbul Darulfünunu ile kısıtlı değildi. Galatasaray , İstanbul, Vefa, Kabataş, Beşiktaş ,Edirne, Kayseri Konya, Trabzon liselerini de kapsamıştı. Boşalan okullarda öğretmenler neredeye bir iki öğrenciyle ders yapmak zorunda kalmışlardı.

Galatasaray Lisesi

YILLAR	MEZUN SAYISI
1912	60
1913	34
1914	21
1915	18
1916	4
1917	5

Vefa Lisesi

YILLAR	MEZUN SAYISI
1910	23
1914	3
1915	3
1916	3
1917	3
1918	3

Bu iki lisenin mezun sayılarında durumun vahametini sergilemektedir.Çanakkale savaşlarındaki bu acı tablo sadece cephede kalmamıştır. İstanbul Lisesinden gönüllü olarak Çanakkale Cephesi'ne başvuran 50-55 civarındaki gönüllü öğrencilerin neredeyse hiçbirisi geri dönmemiştir. Bu hazine olay karşısında okulun çocuk öğrencileri ile yaşlı hocaları bu matemi unutmamak için okulun kapılarını ve pencerelerini siyaha boyamıştır. Bugün İstanbul Spor'un sarı siyah renkleri o günden kalmıştı. Bu ve benzeri hikayeleri çoğaltmak mümkündür.

Çanakkale gibi , insanın âdeta öğütüldüğü bir savaşta bitmek tükenmek bilmeksizin yeni asker gücüne ihtiyaç duyuluyordu. Bu amaçla, başta İstanbul olmak üzere Anadolunun her yerine ilanlar asılıyor ve gönüllü askerler aranıyordu. Hiç mi asker kalmamıştı da onlar dahi çağırılmıştı. İnsanın öbek öbek harcadığı bu mahşerin ortasına? Bu soruya çok anlamlı ve tutarlı cevaplar bulmak, o atmosfer altında gerçekten de çok zor olsa gerek.

Görüldüğü üzere Çanakkale Savaşları cepheye gönüllü olarak iştirak eden başta İstanbul olmak üzere çevre illerin genç öğrencilerinin de bir çarpışmasıdır. Eğitim çağındaki gençlerimizin okullarını ve derslerini bir kenara bırakarak vatan müdafaasına koşmuşlar, o tatlı canlarını ve vücutlarını, üzerinde yaşadığımız kutsal topraklara siper ederek, vatanlarını göğüslerinde saklamışlardır. Dolayısıyla, Türklüğün son kalelerinden olan Anadolu'da yazılan Çanakkale Destanı'nda mektepli neferlerin kahramanca mücadelelerini unutmamak lazım.

Özgür DEMİR
Tarih Öğretmeni

OKULUMUZ ÇANAKKALE'DE...

18 Mart, zorlu şartlar ve büyük kayıplara rağmen Türk milletinin destan yazdığı unutulmamış, unutulmayacak büyük zafer günü...

Çanakkale Zaferi, hiç umulmadık bir şekilde Türk milletinin ve dünya devletlerinin kaderini derinden etkileyerek tarihin akışına farklı bir yön veren zafer...

Çanakkale savaşları, bu tarihî önemi ve etkisinden dolayı Türk halk kültürü içerisinde de önemli bir yere sahip olmuş ve insanlar bu büyük ve önemli tarihî olayın etrafında çok sayıda anlatı da türetmiştir. Bu anlatılar insanüstü bir çabaya ve olağanüstü mahiyette bir mücadeleye sahne olan Çanakkale'nin tarihî yönüyle toplumsal hafızada da önemli bir yere sahip olduğunun kanıtıdır.

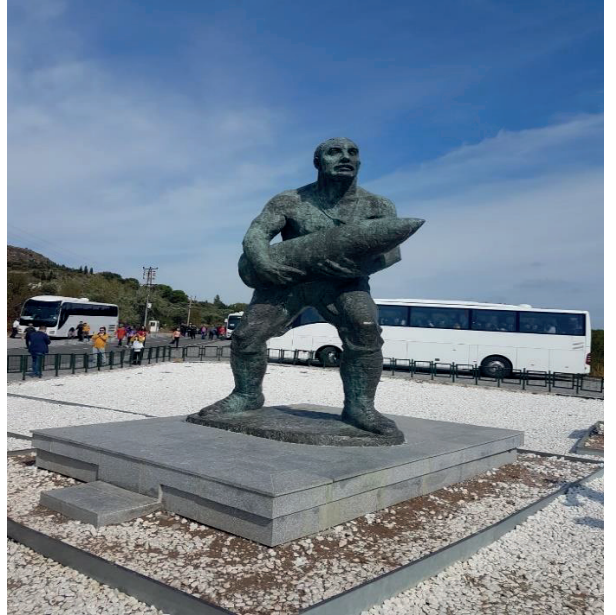

Modern Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin doğduğu yer olan Çanakkale, yaklaşık 106

yıldır dillerden düşmeyen bir destandır ve daha yüzlerce yıl bu destanın dilden dile aktarılacağı yadsınamaz bir gerçektir. Bizler de gençlerimizin bu bilince sahip bir vatandaş olarak yetişmeleri için ASO Teknik Koleji olarak her yıl Çanakkale gezisi tertip etmekteyiz. Pandemi sebebiyle 2020 ve 2021 yıllarında şehitlerimizi ziyaret edememenin üzüntüsünü yaşamaktayız. Bu doğrultuda bu sayımızda sanal bir turla atalarımızın destan yazdığı Çanakkale'yi gezmek, anlamak ve yaşatmak gayesindeyiz.

Haydi gelin birlikte Çanakkale'de resimlerle, fotoğraflarla ve sanal gezi linklerine tıklayarak bir gezinti yapalım. Özellikle 2019 yılı Ekim ayında yaptığımız

Çanakkale gezimizden görüntü ve tavsiyelerle başlayalım.

Çanakkale Savaşı'nın efsane isimlerinden olan Seyit Onbaşı anısına dikilen anıt, Rumeli Mecidiye Tabyası içinde yer almaktadır. Anıt, Hüseyin Anka Özkan isimli heykeltıraş tarafından yapılmıştır. Seyit Onbaşı Anıtı yolun deniz tarafında bulunmaktadır. Yolun diğer tarafında da kahraman Mehmetçikler anısına yapılmış olan bir anıt daha bulunmaktadır. Heykel, zamanla yıpranmasından dolayı 2006 senesinde restore edilmiştir.

Eceabat ilçesine bağlı Alçıtepe köyünde çadırlardan oluşan balmumu heykelleri ile ziyaretçilerin ilgisine sunulan sergide, Çanakkale Savaşları sırasında cephe gerisinde yaşanan sağlık hizmetleriyle lojistik ve idari hizmetler anlatılıyor. Öğrencilerimizle birlikte sergide gezerken o imkânsızlıklar içerisinde kahraman Mehmetçiklerimizin hangi şartlarda tedavi edildiklerini, nelere katlanarak bu güzelim vatani bizlere kazandırdıklarını düşündükçe duygulandık. Sizler de 2018 yılında açılan

Alçıtepe Sahra Hastane Müzesini muhakkak ziyaret etmelisiniz.

Ayrıca 2012 yılında hizmete açılan Çanakkale Destanı Tanıtım Merkezinde müthiş simülasyon gösterilerini izleyerek

savaş ruhunu hissettik. Merkezde 11 adet salon bulunmakta. Her bir salonda savaşla

ilgili objeler, sahneler simülasyon gösterileriyle savaş atmosferini yansıtmakta. Çanakkale Destanı Tanıtım Merkezinde, Çanakkale Muharebeleri'nde kullanılan silah, alet edevat, şahsi eşya, mektup gibi nesnelerin sergilendiği iki kata yayılmış bir sergi alanı düzenlenmiştir.

Sergi salonunda Çanakkale Muharebeleri'nden kalan hatıra ve objeler tekniğine uygun olarak sergilenerek Çanakkale Muharebeleri'nden sahnelerin anlatıldığı rölyefler sergi duvarlarını süslemiştir.

Avrupa yakasındaki Gelibolu Yarımadası'na geçiyoruz. İlk durağımız Bigalı köyü daha sonra Arıburnu ve Anzakların çıkarma yaptığı koyu ziyaret edip hemen ardından Mehmetçiğe Saygı Anıtı ve Kanlı Sırt Bölgesi'ni gördük.

57. Alay Şehitliği, Atatürk'ün gözetleme yeri, saatinin parçalandığı yer, siperlerin ve Yeni Zellanda Anıt ve mezarlıklarının da bulunduğu Conkbayır'ı gördükten sonra nihayet Çanakkale Şehitleri Anıtı...

Çanakkale il sınırları içindeki Gelibolu Yarımadası'nda, Çanakkale Boğazı'nın ucunda Morto Koyu önündeki Hisarlık Tepe üzerinde yer alan anıt. 1915 yılında I. Dünya Savaşı sırasında Çanakkale Savaşları'nda hayatını kaybeden 253.000 Türk askerinin anısına yaptırıldı. Abidenin tavan kısmına mozaikten Türk bayrağı işlenmiştir. Şeref holüne üzerinde Mehmet Akif Ersoy'un Çanakkale Şehitlerine şiirinden bir dörtlüğün bulunduğu bir lahit taşı yer alır. Abidenin dört ayağında sekiz rölyef bulunmaktadır. Denize bakan dört tanesi deniz savaşlarını, karaya bakan dört tanesi de kara savaşlarını anlatır. Abide gezimizi tamamladıktan sonra İstiklal Marşımızı hep birlikte okuduktan sonra gezimizi tamamladık. Bizler öğrencilerimizle yaptığımız gezi de Çanakkale'de yaşananları yerinde hissetme fırsatı bulduk.

Sizler de aşağıda verdiğimiz linkler üzerinden sanal gezi yaparak Çanakkale ruhunu hissetmeye çalışabilirsiniz.
https://www.360tr.com/browse-360-derece-sanal-tur-canakkale-panoramas-1-date.html?lang_id=tr
<http://www.3dmekanlar.com/tr/canakkale-sehitligi.html>
<https://www.harita.gen.tr/3d/25-canakkale-sehitler-aniti-panorama/>

BAĞIMSIZLIĞIMIZIN SEMBOLÜ İSTİKLAL MARŞI'NIN YAZILDIĞI EV: TACEDDİN DERGAHI

Ankara'da Hamamönü mevkiinde inşa edilen dergâhın kurucusu Tâceddinzâde Mustafa Efendi'dir. Mehmed Akif Ersoy Kurtuluş Savaşı'na katılmak için Nisan 1920'de Ankara'ya gelir ve yakın arkadaşları Hasan Basri (Çantay), Müftü zade Abdülgafur (İştin) ve Mehmet Vehbi (Bolak) ile birlikte Mayıs 1921 tarihine kadar Tâceddin Dergâhı'nın selamlık binasında kalır. Bağımsızlığımızın sembolü İstiklal Marşı'nı da 32 gün boyunca hiç çıkmadan burada yazmıştır.

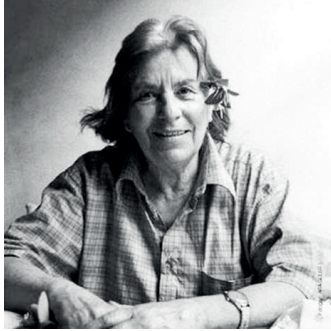
Dergâh, 1949 yılında TBMM kararı ile müzeye dönüştürülmüş fakat uzun yıllar bakımsızlıktan yıkılacak hâle gelince 1982-1984 yıllarında restore edilmiş ve müze olarak ziyarete açılmıştır. Aşağıda vereceğimiz linkten sizler de Taceddin Dergâhı'nda sanal bir tur yapabilir, Mehmet Akif Ersoy hakkında bilgi edinebilirsiniz.

https://www.360tr.com/tacetin-dergahi-panorama-sanal-tur_d84a5c4d3_tr.html

Serap GÜNDAŞ - Neslihan KURT
Gezi ve İnceleme Kulübü

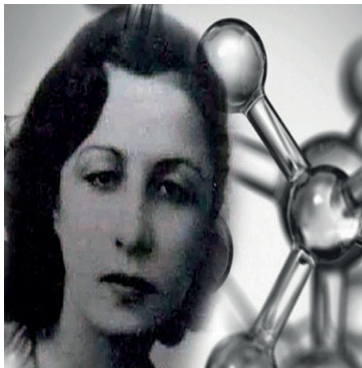

PIONEER WOMEN OF TURKEY

HALET ÇAMBEL
(1916-2014)

The woman who depicted the Hittite hieroglyphs. She was a Turkish archaeologist and Olympic fencer and was the first Muslim woman to compete in the Olympic Games.

REMZİYE HİSAR
(1902-1992)

Remziye Hisar, the only Turkish student of Marie Curie. She is considered to be one of the first modern women scientists of Turkey and is the first Turkish woman with a degree from Sorbonne University.

DİLHAN ERYURT
(1926-2012)

Dilhan Eryurt is the first Turkish woman scientist to work for NASA between 1961 and 1973 and in 1969 she won the NASA Apollo Achievement Award. She then established the astrophysics department at the Middle East Technical University (METU) in Turkey.

AZRA ERHAT
(1915-1982)

Azra Erhat was a Turkish author, archaeologist, academician, classical philologist and translator. She was the one who translated Homer's Iliad and Odyssey into Turkish.

SEMİHA BERKSOY
(1910-2004)

She's one of Turkey's first internationally recognized versatile artists and was honoured as the First Turkish Opera singer and awarded with the opportunity to go to Berlin Music Academy for further training.

SABIHA RIFAT GÜRAYMAN
(1910-2003)

She's the first Turkish construction engineer. As Turkey's first female civil engineer, she served as chief engineer for 10 years at the construction of Anıtkabir, the mausoleum of Mustafa Kemal Atatürk. Captain of Fenerbahçe men's volleyball team when they won the championship title in 1929.

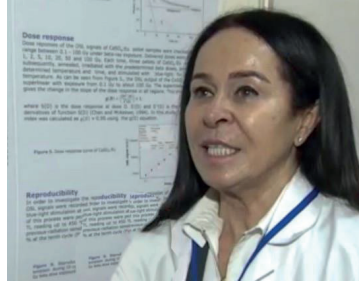
SAFİYE ALİ
(1894-1952)

Turkey's first female medical doctor and lecturer in medicine. She was a graduate of Robert College in Istanbul. Safiye Ali is known for her research on women's health and pediatrics, made history as the first woman to teach medicine, and is synonymous with the *Sut Damlası Nursing Homes*.

ÖZLEM TÜRECİ
(1967-)

Özlem Türeci is a Turkish physician, scientist and entrepreneur. She was the co-founder of the German biotechnology company BioNTech in 2008, which developed the first approved messenger RNA-Based vaccine against COVID-19 in 2020. She's declared the person of the year in Financial Times.

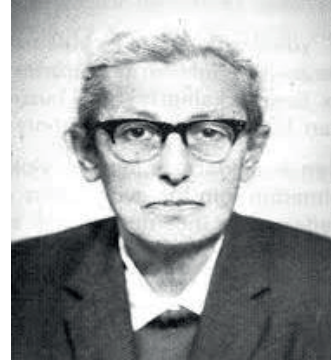
Prof. Dr. ZEHRA YEĞİNGİL

She's a nuclear physicist and leads the SPS Multi-Year Project "Determination of Exposed Dose and Radioactive Source Identity in Radiological Emergency". Her first experience of working with the NATO SPS Programme was a young post-doctoral researcher and it played a vital role in her research and professional development.

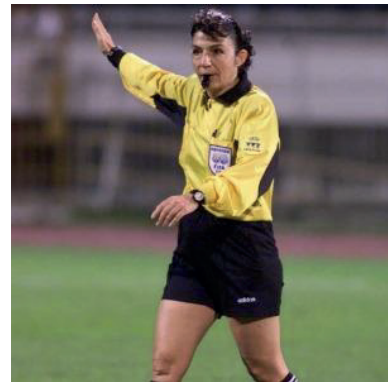
FERİHA SANERK
(1923-2010)

She graduated from the Faculty of Political Sciences of Ankara University and succeeded in the entrance examination of the Ministry of Interior and was appointed as a vice commissar. Feriha Sanerk, was the first female police chief in Turkey.

AYŞE SAFFET RIZA ALPAR
(1903-1981)

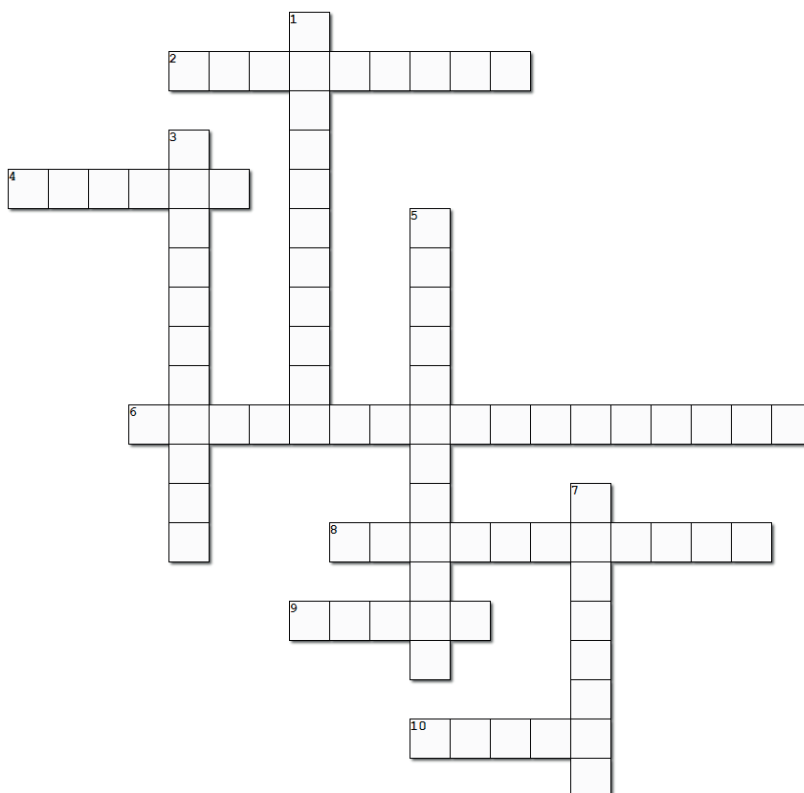
Ayşe Saffet Rıza Alpar was the first female university rector in Turkey. She is also the second chemist of the country after Remziye Hisar. First, she served as a dean of the faculty of Basic Sciences Karadeniz Technical University, then she was elected as the rector of the university and served as a rector until 1974.

LALE ORTA
(1960-)

Lale Orta is a Turkish former football player, coach, sports commentator and referee. She was Turkey's first ever FIFA listed woman referee. Currently, she is an academic in the field of sports science.

CROSSWORD PUZZLE

ACROSS:

- 2. all people, considered as a group
- 4. "..... Finnbogadóttir" the world's first female elected president
- 6. the theme for International Women's Day 2021
- 8. a person whose job is selling things in a shop or directly to customers
- 9. 8th of ..... : International Women's Day
- 10. someone who pretends to be someone else while performing in a film, play, or television or radio programme

DOWN:

- 1. 1. The first woman to be awarded the Nobel Peace Prize, who was a sociologist and an author
- 3. a 3. a person whose job is to stop fires from burning
- 5. the world's first computer programmer
- 7. history written from the point of view of women, and giving importance to their experiences and activities

**THE ANSWERS ARE HIDDEN ON "DID YOU KNOW?" PAGE.

- ♥ International Women's Day (8th of March) originated more than 100 years ago. In some countries, it is a day of celebration in others it is a day of protest. In dozens of countries like Russia, it is an official holiday.
- ♥ The theme for International Women's Day 2021 is **"Choose to Challenge"**.
- ♥ The country with the highest rate of women in national-level parliaments is Rwanda.
- ♥ Ada Lovelace was the world's first computer programmer (in the theoretical sense). She lived in the 19th Century and she was also the daughter of Lord Byron, who was a famous poet.
- ♥ The world's first female elected president is **Vigdís Finnbogadóttir** from Iceland. She was elected in 1980.
- ♥ The first woman to be awarded the Nobel Peace Prize was Jane Addams who was a sociologist and an author (1860–1935).
- ♥ If women had the same lifetime earnings as men, global wealth could increase by 160 trillion.
- ♥ Turkish women gained their right to elect and be elected in 1934 by a series of reforms initiated by Mustafa Kemal Atatürk. *It was a lot earlier than some countries in Europe such as Spain, France or Greece.*
- ♥ Historically, "Miss" has been the formal title for an unmarried woman. "Mrs.," on the other hand, refers to a married woman. "Ms." is a little trickier: It's used by and for both unmarried and married women.
- ♥ Gender-neutral language refers to words that do not identify a gender. In English, this includes use of nouns that are not gender-specific to refer to roles or professions. Some examples are:

Mankind	<i>Humankind</i>
Policeman/Police	<i>Police</i>
Fireman	<i>Firefighter</i>
Chairman	<i>Chairperson</i>
Steward/Stewardess	<i>Flight Attendant</i>
Actor/Actress	<i>Actor</i>
Salesman	<i>Salesperson</i>
Freshman	<i>First-year student</i>

- ♥ According to a recent study, in 2020, the happiest women are from Denmark. The rest of the list is;
  2. Sweden,
  3. Netherlands,
  4. Norway,
  5. Canada.
- ♥ **"HERSTORY"** refers to women's efforts to rewrite "history" with often-neglected women's voices so that history includes women and their importance in the stories.

ÖKLİD, ZOR ÖLÜM 3 VE BİR BİDON PROBLEMİ

Görsel kaynak: <https://www.popsci.com/solve-water-puzzle-die-hard-3/>

Biraz eskilerde kalsa da Zor Ölüm 3 filminden hatırlayacağınız bir matematik problemi vardır: "Elimde biri 3 litrelik, diğeri 5 litrelik iki bidon su var. Bunları kullanarak 4 litreyi nasıl elde edebiliriz?" Filmde bomba uzmanları bombayı imha edebilmek için bu soruyu çözmek zorundadır. Neyse ki tam zamanında soru çözülür, bomba etkisiz hâle getirilir ve film mutlu sona bağlanır. (Çözüm, yazının sonunda)

Bu problem son derece basit gözükse de aslında aralarında asal sayıları bulmaya yarayan çok eski bir probleme dayanmaktadır. Öklid, Zor Ölüm bilmecesine benzer, aralarında asal sayı problemlerini çözenin bir yolunu 2300 sene önce bulmuştu. Probleme geçmeden kısa bir iki bilgi verelim:

Aralarında Asal Sayılar

Aralarında asal sayılar 1 hariç ortak böleni olmayan tam sayılardır. İki sayının aralarında asal olması için kendilerinin asal olması gerekmez. Örneğin 15 ve 16 sayıları asal olmamalarına rağmen ortak bölenleri olmadığı için aralarında asaldır.

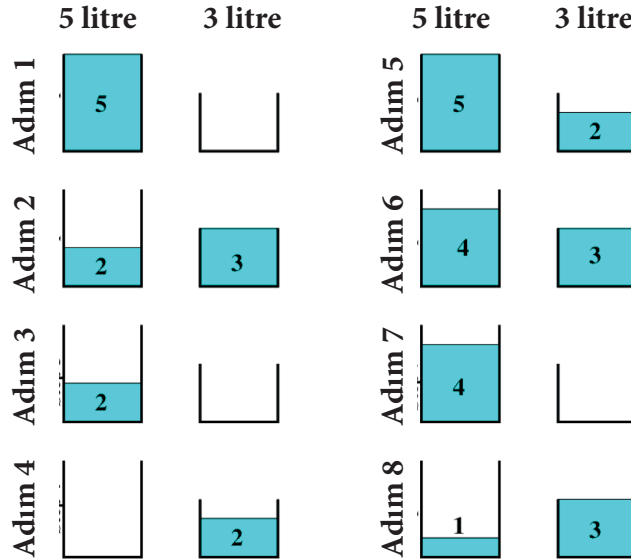
Şimdi problemi aritmetiğe dökelim. Tek bir farkla elimizde bir de boş 3. bidonumuz olsun. Aşağıdaki eşitlikte göreceğiniz "p" birinci ölçümüz ve "q" ikinci ölçümüzü sembolize ediyor. Burada $p < q$ ve p ile q sayıları aralarında asal olmalı. $k < q$ şartını sağlayan k ise elde etmek istediğimiz sonuç. Bu durumda kullanılacak eşitlik $mp + nq = k$ olacaktır. Sayılar teorisine fazla girmeden biz bunun pratikte nasıl kullanılacağına değinelim şimdi:

m sayısı p'nin kaç defa doldurulacağını veya boşaltılacağını, n sayısı q'nin kaç defa doldurulacağını veya boşaltılacağını belirlesin. Denklemden m veya n yanında artı olursa anlamı doldurmak ve eksi olursa anlamını boşaltmak olarak düşünelim. Filmdeki sorumuzu bu denkleme uygularsak $p=3$, $q=5$ ve $k=4$ olur yani $3m+5k=4$

Şimdi bu şartı sağlayan tam sayıları aramamız gerekiyor. Görebileceğiniz gibi $m=3$ ve $q=-1$ olduğunda bu şart sağlanır. $(3 \times 3) + (-1 \times 5) = 4$ Aynı biçimde $m=-2$ ve $n=2$ olduğunda da sağlanır. $(-2 \times 3) + (2 \times 5) = 4$ Gördüğümüz gibi sayılar teorisi ile ilgili bir kavram rahatlıkla uygulamaya dökülebiliyor. Burada eğer p ve q sayıları aralarında asal olmazsa birbirlerinin katı olacakları ya da ortak bölenleri olacağı için bir çözüm bulunması mümkün olmuyor. İşte size matematik ne işe yarar ki sorusunun cevabı:

Bidon Problemi

Filmdeki sorunun çözümüne gelince problemin anlaşılmasını kolaylaştırmak adına 5 litrelik bidona A, 3 litrelik bidona B diyelim. Elimizde sınırsız suyumuz var ve 3. bir bidonumuz yok bu arada.

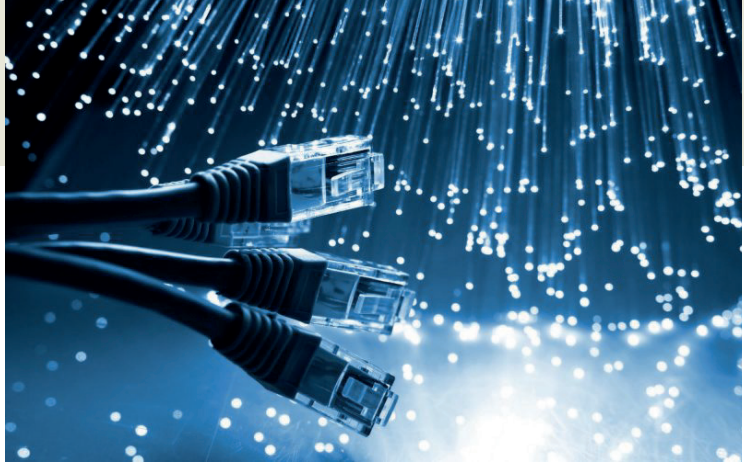
Önce A doldurulur. A'dan 3 litre B'ye aktarılır. Bu durumda A'da 2 litre suyumuz kaldı. B boşaltılır ve A'da kalan su ile tekrar doldurulur. Yani A'da su yokken B'de 2 litre su toplanmıştır. A bir kere daha ağzına kadar doldurulur ve B'yi tamamlar. Zaten B'nin 1 litreye ihtiyacı vardı. Bu durumda A'da 4 litre su kalır ve soru tamamlanır.

Bu arada bir dip not, bu soru Oxford Üniversitesi matematik bölümüne giriş mülakatlarında sorulan sorulardan bir tanesidir. Elbette amaçlanan adayın sadece problemi çözmesi değil, özgün düşünce biçiminin gözlemlenebilmesidir.

KAYNAK: <https://www.matematiksel.org/zor-olum-3-filmi-ardindaki-iliginc-matematik/>

1 DAKİKADA MATEMATİK

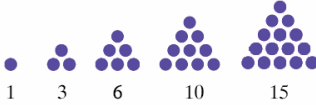
ÜÇGENSEL SAYILAR

ÜÇGENSEL SAYI NEDİR?

MATEMATİK ZÜMRESİ

Üçgenel sayılar, her iki yanında aynı sayıda nokta bulunan eşkenar üçgende düzenlenmiş bir nokta modeliyle temsil edilebilen bir sayıdır.

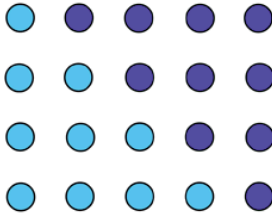

İlk üçgenel sayı 1, ikincisi 3, üçüncüsü 6, dördüncü 10, beşinci 15 şeklinde devam eder. Üçgenel sayı dizisi T_n olmak üzere

$$T_n = 1 + 2 + 3 + \dots + n$$

şeklinde hesaplayabiliriz.

Üçgenel sayıyı hesaplamının başka bir yolu daha var. n 'inci üçgenel sayıyı temsil eden nokta deseninin iki kopyasını alın ve bunları dikdörtgen bir nokta deseni oluşturacak şekilde düzenleyin.

Bu dikdörtgen modelin kısa kenarında n tane nokta ve uzun kenarında ise $n + 1$ tane nokta olacaktır, bu da dikdörtgen modelinin toplamda $n(n + 1)$ nokta içerdiği anlamına gelir.

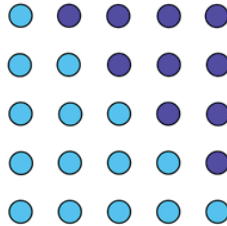
Orijinal üçgen nokta deseni dikdörtgen desenin tam olarak yarısını oluşturduğundan,

$$T_n = \frac{n \cdot (n + 1)}{2}$$

şeklinde hesaplanır. Böylece ardışık doğal sayılarda toplam formülünü ispatlamış olduk

$$1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{n \cdot (n + 1)}{2}$$

Üçgenel sayıların birçok ilginç özelliği vardır. Örneğin, ardışık üçgen sayıların toplamı bir tam kare sayıdır. Bunu, n 'inci ve $(n + 1)$ 'inci üçgenel sayıları temsil eden nokta desenlerini bir kenarı $n + 1$ noktaya sahip bir kare oluşturacak şekilde düzenleyerek görebiliriz:

Alternatif olarak, bunu ardışık üçgenel sayılar T_n ve T_{n+1} 'in formüllerini kullanarak görebilirsiniz:

$$\begin{aligned} T_n + T_{n+1} &= \frac{n \cdot (n + 1)}{2} + \frac{(n + 1) \cdot (n + 2)}{2} \\ &= \frac{(n + 1) \cdot (n + 2)}{2} = (n + 1)^2 \end{aligned}$$

Dahası, değişen üçgenel sayılar (1, 6, 15, ...) aynı zamanda altıgen sayılardır (altıgen nokta deseninden oluşan sayılar) ve her çift mükemmel sayı üçgenel bir sayıdır.

Üçgenel sayılar da gerçek hayatta ortaya çıkar. Örneğin, her bilgisayarın diğer bilgisayarlara bağlı olduğu n bilgisayardan oluşan bir ağ, T_{n-1} bağlantı gerektirir. Ve sporda her takımın birbiriyle tam olarak bir kez oynadığı bir turnuva turnuvasında oynuyorsanız, n takım için ihtiyacınız olan maç sayısı T_{n-1} 'dir. Bu iki sonuç, el sıkışma problemiyle eşdeğerdir.

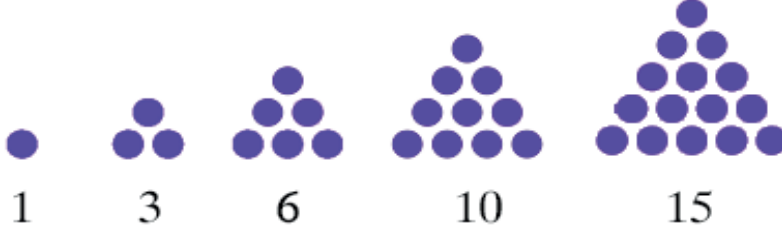
Kaynakça:

<https://plus.maths.org/content/math-minute-triangular-numbers>

https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%9C%C3%A7gensel_say%C4%B1

1 DAKİKADA MATEMATİK

Üçgensel sayılar , her iki yanında aynı sayıda nokta bulunan eşkenar üçgende düzenlenmiş bir nokta modeliyle temsil edilebilen bir sayıdır.

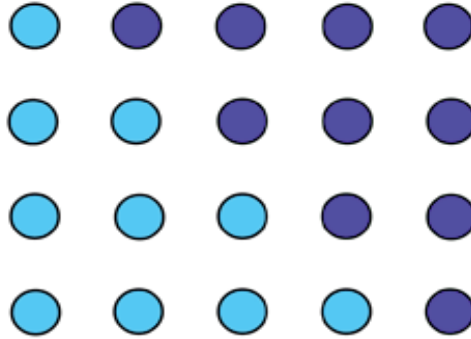

İlk üçgensel sayı 1, ikincisi 3, üçüncüsü 6, dördüncü 10, beşinci 15 şeklinde devam eder. Üçgensel sayı dizisi T_n olmak üzere

$$T_n = 1 + 2 + 3 + \dots + n$$

şeklinde hesaplayabiliriz.

Üçgensel sayıyı hesaplamanın başka bir yolu daha var. n 'inci üçgensel sayıyı temsil eden nokta deseninin iki kopyasını alın ve bunları dikdörtgen bir nokta deseni oluşturacak şekilde düzenleyin.

Bu dikdörtgen modelin kısa kenarında n tane nokta ve uzun kenarında ise $n + 1$ tane nokta olacaktır, bu da dikdörtgen modelinin toplamda $n(n + 1)$ nokta içerdiği anlamına gelir. Ve orijinal üçgen nokta deseni dikdörtgen desenin tam olarak yarısını oluşturduğundan,

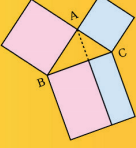
$$T_n = \frac{n.(n+1)}{2}$$

şeklinde hesaplanır. Böylece ardışık doğal sayılarda toplam formülünü ispatlamış olduk.

$$1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{n.(n+1)}{2}$$

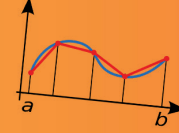

MATEMATİK?

Eski Yunanca *matisis* kelimesi matematik kelimesinin köküdür. Anlamı ise:

"Ben Bilirim"

μαθηματικός (mathematikós) ise öğrenmekten hoşlanan anlamına gelir.

Osmanlı Türkçesinde ise *Riyaziye* denilmiştir ve

dilimize Fransızca *mathématique* sözcüğünden gelmiştir.

PI GÜNÜ

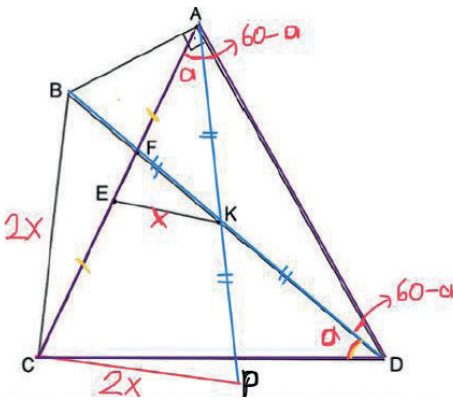
Pi Günü, ünlü matematik sabiti pi sayısı anısına özel kabul edilmiştir ve her yıl 14 Mart'ta kutlanmaktadır. Bunun sebebi ise Amerikan tarih formatında bu günün 3/14 olarak geçmesi ve bunun pi sayısının en yaygın kullanımını anımsatmasıdır.

BU PROBLEM TAYVAN'DA 9 YAŞINDAKİ ÇOCUKLARA SORULDU

$$\begin{array}{r} ABCDE \\ \times \quad A \\ \hline EEEEEEE \end{array}$$

Her harf farklı birer rakamdır. Her harf için bu problemi çözüünüz.

BİR ÖNCEKİ SAYIDA YER ALAN ÖDÜLLÜ SORUNUN ÇÖZÜMÜ

ABCD konveks(dış bükey) dörtgen, ACD eşkenar üçgen
 $m(\widehat{BAD})=90^\circ$
B,F,K ve D noktaları doğrusal
A,F,E ve C noktaları doğrusal
 $IAEI=IECI$ ve $IBKI=IKDI$

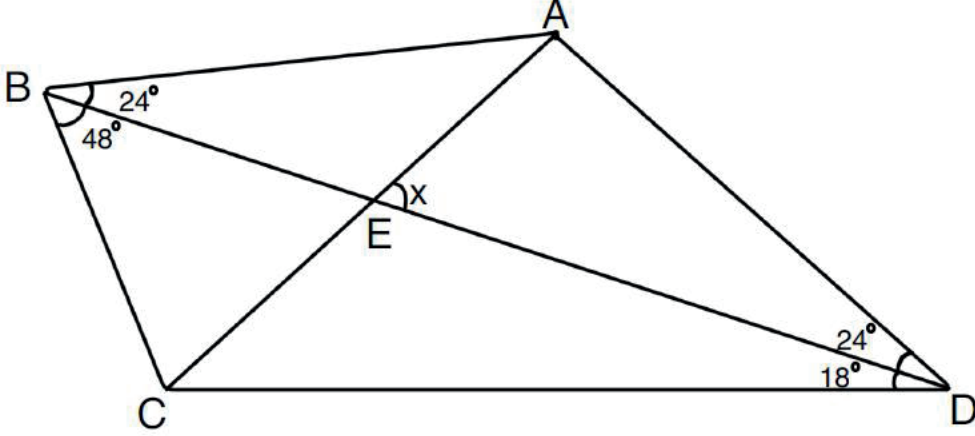
Yukarıdaki verilere göre, $IEKI / IBCI$ oranı kaçtır?

A ve K noktaları birleştirilir, $IAKI=IBKI=IKDI$ (muhteşem üçlü)
 $IKPI=IAKI$ çizilir ve $IAEI=IECI$ olduğundan $[EK] // [CP]$ olur.
APC üçgeninde benzerlikten $IEKI=x$ ise $ICPI=2x$ olur.
APC üçgeni ile DBC üçgeni K.A.K. eşlik kuralından dolayı eş üçgenler olduğundan $IPCI=IBCI=2x$ olur.

O halde;

$IEKI/IBCI=x/2x=1/2$ olur.

ÖDÜLLÜ SORU

ABCD dörtgen

E noktası köşegenlerin kesişim noktası

$$m(\widehat{ABD}) = 24^\circ$$

$$m(\widehat{ADB}) = 24^\circ$$

$$m(\widehat{BDC}) = 18^\circ$$

$$m(\widehat{DBC}) = 48^\circ$$

Buna göre, $m(\widehat{AED}) = x$ kaç derecedir?

!!

Sorunun gerekçeli(açıklamalı)
doğru çözümünü aşağıdaki e-posta
adresine gönderen ilk üç öğrencimize
okulumuz tarafından sürpriz hediye
verilecektir.

ersan.erdemir@asotek.com.tr

!!

Matematik Zümresi

MEZUN ÖĞRENCİMİZDEN...

Merhaba, ben ASO Teknik Kolejinin ilk mezunlarından biriyim. Biz 2012 yılında lise hayatımıza küçük bir okul ama kocaman bir aile olarak başladık. O zamanlar şu anda içinde bulunduğunuz bu güzel binanın temeli yeni atılmıştı. Ailelerimiz okulumuzun kurucularına öyle güvendi ki henüz binası bile olmayan bu okula bizi seve seve yazdırdılar. Sincan 1. Organize Sanayi Bölgesi'nin arka tarafındaki bir binanın ikinci katını bize ayırmışlardı. Yalnızca üç sınıfımız vardı. Bu üç sınıftan oluşan küçük koridor önde gelen sanayi insanları tarafından sık sık ziyaret edilirdi. Şimdi bu ziyaretlerin amacını daha iyi anlıyorum. Bizler onlara emanet edilmiş çocuklardık, denetim gelip bize iyi baktıklarından emin olmalıydılar, oldular da.

Okulumuzun ilk eğitim kadrosunda bulunan bir öğretmenim anlatmıştı, öğretmen alımı yapılır-

ken ASO Başkanı Sayın Nurettin Özdebir titizlikle seçilen öğretmen adaylarıyla bizzat görüşüp ülkemizin geleceğini emanet edebilecekleri öğrenciler yetiştirme hedeflerini onlarla paylaşmış. Öğretmen kadromuzdaki her isim özenle seçilmiş, elini taşın altına koymaya gönüllü olmuş, alanında yetkin öğretmenler. Öyle ki lisede ilk İngilizce dersinde "Are you how?" diyen ben, okulumuzdaki dört yıllık öğrenciliğimin sonunda Bilkent Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü tam burslu olarak kazandım hatta hazırlık programını sınavla atladım, Şeref Öğrencisi olarak da mezun oldum. Bana yol gösteren öğretmenlerimin ve beni onlarla buluşturan okulumun hakını ödeyemem.

Birinci yılın sonunda okulumu çok sevmeye başladığımı hatırlıyorum. İkinci yıl müfredatımıza eklenen teknik derslerimizle birlikte bu sevgi daha da pekişti. Kurucu üyelerinden olduğum ASO Teknik

Koleji Robot Kulübü de bu dönemde çalışmalarına başladı. Teknik derslerimiz başladığında kampüsümüzün inşaatı devam ediyordu ama bina kaba olarak tamamlanmıştı. Son model freze, torna, CNC makinelerimiz geldi. Biz ilk öğrenciler bu kaba inşaatı bitmiş okulumuzu ellerimizle temizleyip gerekli fiziksel düzenlemeleri yaptık. Bilgisayar laboratuvarının altyapı çalışmaları ve bilgisayarların ilk kurulumlarıyla da bizler ilgilendik. Nasıl ki bu güzel okul bizlere emek verdi, biz de ona emek vererek bize sunulan her imkânın kıymetini daha iyi anladık.

Okulumuzun sloganı "Asıl Olan Eğitim" o dönemde bizlere iddialı ve süslü bir söz gibi gelirdi. Zamanla anladım ki ASO Teknik Koleji öğretimi eğitimle harmanladığı bir sistem kurma hedefini daima öncelik olarak tutuyor. Dünya standartlarındaki atölyelerimizi toza toprağa bulanıp kendi ellerimizle kurmak bizim için köklü bir eğitim sürecinin başlangıcıydı. Çok çalıştığımızı, Robot Kulübü için teknik öğretmenlerimizle beraber sık sık atölyede sabahladığımızı hatırlıyorum. Bazen okulumuzun Kurucu Başkanı Nurettin Özdebir de geç saatlerde kulübümüzü ziyaret eder, projelerimizi ilgiyle dinlerdi. Bu kulübe hem büyük bütçe hibe ediliyor hem de sanayi bölgemizdeki fabrikalar atölyelerini bize açıyorlardı. ASO'nun desteğiyle katıldığımız her yarışmadan elimizde büyük ödüller ve tecrübelerle döndük. Henüz 14-15 yaşlarındayken üniversite öğrencileriyle yarışıp galip gelmenin mutluluğunu size tarif edemem. Mutlaka Robot Kulübü'ne katılmalı ve bu duyguyu siz de tatmalısınız. Üniversiteye geçtiğimde bölümümle ilgili olmamasına rağmen pek çok mühendislik kulübünden üyelik teklifi aldım. Henüz ilk mezunlarından olmama rağmen okulumuz tanınmış, ve beni de tanıtmıştı. Üniversiteye devam ederken Türkiye'de ve Almanya'da fabrikalarda staj imkanı buldum, bana bu kapıları

açan anahtar ASO Teknik Koleji diplomamdı. Elbette her şey tozpembe değil. Dürüst olacağım, lise yıllarım üniversite hayatımdan daha zor geçti. Lisemizin kaliteli eğitim ve öğretim programına ayak uydurabilmek için yapmamız gereken pek çok fedakarlık vardı. Ders programımız hem fen lisesi müfredatı hem teknik lise müfredatı içerdiği gibi bir de fazladan dil derslerimiz vardı. Bunların üstüne ben ve pek çok öğrenci hafta sonlarımız ve öğle tatillerimiz dahil boş zamanlarımızı Robot Kulübü çalışmalarına adadık. Bilkent Üniversitesi öğrencilerine sorarsanız hiç boş zaman bulamaktan, ödev ve sınav yoğunluğundan, ders programlarının doluluğundan şikayet ederler. Üniversitemi çok seviyor, çok da özlüyorum ama Bilkent diğer üniversitelerle kıyaslandığında Türkiye'de öğrencilerin en yoğun olduğu okullardan biridir. Buna rağmen ben liseden sonra bu programın içine geldiğimde yoğunluğumun artmak yerine azaldığını hissettim. Bölümüm sizi yanıltmasın, "Dil ve Edebiyat" bölümünde yalnızca gramer öğrenip kitap okumuyoruz. Resim, müzik, sanat tarihi, felsefe, tarih, bilgisayar, programlama, matematik, sinema, psikoloji, sosyoloji, politika, ekonomi, grafik tasarım ve daha pek çok alanda derse katıldım. Çoğu gün akşama kadar derse girip sabaha kadar ödev yaptım. Seminerlere katıldım, birçok kulüpte yer aldım, yeri geldi kendim seminer düzenleme imkânı buldum. Bütün bu kaotik programın içinde bile durup düşününce kendime hep şunu sordum: "Ben lisemin yoğunluğuna nasıl dayanıyordum?" Sanırım bu sorunun birden fazla cevabı var. Öğretmenlerimi çok seviyordum. Bana verdikleri emeği görüyor ve karşılığını verebilmek istiyordum. Aynı zamanda kendimi okulumuzun kurucularına da borçlu hissettim hep. Bizler için büyük yatırımlar yaptılar, hepimize bilgisayar verdiler, hatta beni ve dereceye giren diğer arkadaşlarımı İngiltere'ye

dil eğitimine gönderdiler. Sunulan bunca imkândan sonra mutlaka bir şeyler başarmalıyım diye düşünüp motive oluyordum. İçimi dolduran minnet duygusu okuduğum bölüme duyduğum ilgi ve sevgiyle harmanlanınca bütün o yoğunluk bir eziyet değil, lütuf oldu.

Lisemiz kolay bir programa sahip sayılmaz, başarılı olmak için gecenizi gündüzünüze katmanız gerekebilir ama bu moralinizi bozmasın. Lise yıllarımda o yoğun programda yoğrulmasam üniversitenin yüküne dayanamazdım. 2016 yılında liseden, 2020 yılında üniversiteden mezun oldum. Öğrendim ki ASO Teknik Koleji mezunu olup üniversiteden mezun olan ilk öğrenci ben olmuşum. Bilkent gibi akademik anlamda ağır bir okulu hazırlık okumadan ve hiçbir dersten kalıp okulu uzatmadan bitirebildiysem bunda lise hayatımda kazandığım deneyimin inkar edilemez bir payı var. Lisemde geçirdiğim dört yıl, bana sunulan imkânlar, staj programları, şehirlerarası yarışmalar, tanışma fırsatı bulduğum iş insanları ve bilim insanları, bana yeni bir kütüphane bahşederek ufukumu açan dil eğitimi, bunların hepsi beni yalnızca üniversiteye değil hayata da hazırladı. Yıllar sonra dönüp baktığınızda lisenizi benim gibi gülümseyerek şükranla hatırlayacaksınız. Benim gibi sizler de göreceksiniz ki ASO Teknik Koleji himayesinde yaşadığınız olumlu ya da olumsuz her deneyimde aslolan eğitimidir.

Şimdi hedefim yüksek lisans ve sonrasında doktora programlarına devam etmek, lisemde kazandığım "Asıl Olan Eğitim" ilkesini üniversitemde kazandığım akademik altyapıyla birleştirerek iyi bir akademisyen olma yolunda ilerlemek. Araştıran, sorgulayan ve üreten bir eğitimci olmak, dünyanın dört bir yanındaki öğrencilere ve araştırmacılara kaynak oluşturacak makaleler yazmak. Tıpkı öğretmenlerimin bana yaptığı gibi öğrencilerime öğrenmeyi sevdirmek. Dilerim ki sizler de içinde bulunduğunuz kurumun size açacağı kapıları doğ-

ru şekilde değerlendirebilirsiniz. ASO Teknik Koleji ve Bilkent Üniversitesi daima arkamda olduğunu hissettiğim ve her zaman elimden tutan iki büyük eğitim kurumudur. Liseden sonra teknisyenlik yaparak çalışma hayatınıza hemen başlayabilirsiniz. Ya da lisede aldığınız teknik eğitim temelini üstüne üniversite seviyesinde bir mühendislik eğitimi de ekleyerek tam donanımlı mühendisler olabilir, mezun olur olmaz sahada işinizin başına geçebilirsiniz. Veya benim gibi mekatronik teknisyeni bir filolog olup bambaşka dünyalara açılabilirsiniz. Her halükârda ASO Teknik Koleji sizi destekleyecek ve arkanızda olacaktır.

– Rojan Özkan

İlayda Polat'ın Kaleminden

UYANIŞ

Nedir bu uykularımdan eden?
 Çok şey katar tebessüm ettiren
 Bıraktığı şeyler acı
 Bir hayattır geçip giden

Çok yaşamadım on yedi yıl
 10 yaşından sonra yoktur akıl
 Saymadım kaç geldi, kaç gitti
 On altımda dedim ki ayıl

Fark ettim ihtişamını aklın
 Düşünmenin hazzına varın
 Doğru yola götürmese de bu yol
 Varsın götürmesin, siz yine de uyanın

İnsanı ayıran şeydir akıl
 Ne tuhaftır bu fasıl
 Günahı, sevabı bırak kenara
 Ey Âdemoğlu ayıl ayıl!

Anla neyin peşindesin
 Hayat boyu nereye gidersin
 Amacın sadece nefes almaksa
 Neden bir akla sahipsin?

İnandığın kitap "Oku." der
 Kaç kelime okudun say birer birer
 Çok bir şeye gerek yok
 Durumun farkına var yeter

İLAYDA POLAT

Türk Dili ve Edebiyatı Zümresi Tarafından Düzenlenen "Kahraman Ordumuza" İthafen Mektup Yarışması'nda Dereceye Giren Öğrencilerimizi Tebrik Ediyoruz.

SERBAZLARA MEKTUP

Kahraman Türk Ordusu,

Selam olsun kızıl bayrağın yıldızlarına !
Selam olsun necip milletimin yağışlarına !
Selam olsun vatan mabedinin muhafızlarına !

Sizler tarihin altın sayfalarında dünü, bugünü ve yarını ile var olacak Bedir varisi aslanlarıdır. Sizler ana sütünden daha aziz olan bu vatanın ezeli ve ebedi koruyucularıdır. Sizler ki ölümü şerbet diyerek içen, düşmanı düşman olduğuna utandıran, gücünü damarlarında gezinen asil kandan ve imanından alan Türk'ün gurur ve şanıdır.

Tarih boyunca biz yurttaşlara; Metehan'a, Alparslan'a, Fatih'e ve Gazi Paşa'ya büyük zaferler kazandıran ve kazandıracak olan şanlı Türk ordusunun varlığı dahi bir şereftir. Vatanın bütünlüğünü sağlamak, vatani dâhilî ve haricî düşmanlardan arındırmak, Türk'ün kutsal gücüyle cihanı titretmek için tıpkı Çanakkale'de sırtında vatanın bağımsızlığını taşıyan Seyit Onbaşı gibi, Milli Mücadele'de "Evladım anasız büyür de vatansız büyümmez." diyen Nene Hatun gibi, 15 Temmuz'da korkak hainler tarafından 30 kurşun ile şehadete yürüyen Ömer Halisdemir gibi baba ocağından ayrıldınız. Unutmayın ki geride bıraktığınız gözü yaşlı analar, kalbi yaralı yârlar ve tüyü bitmemiş çocuklar; Türk'ün onurunu göklerde mızrak gibi tutan Türk ordusundan biz Türk milletine emanettir. Sizlerin vatana sahip çıktığınız gibi bizler de emanetlerinize ilelebet sahip çıkacağız.

Kıvalı Mehmetçiklerimiz !
Sizleri belki de en güzel anlatan Hüseyin Nihal Atsız'ın şu mısralarıdır:

"Ve...
Kahramanlar can verir
Yurdu yaşatmak için..."

Evet, kanlarınız dökülüyor, yaşamınızdan vazgeçiyorsunuz ama vatanınızdan vazgeçmiyorsunuz. Aziz vatanın gözü pek fedailerini, varlığınıza bin yaşayın!

Türk, dünyada adaletin yegâne savunucusudur. Şu aşikârdır ki adaleti savunan kurtların çalkal düşmanları çok olur. Müjdelersiniz bizlere! Sizin gibi alını açık yüzü ak, başı dik mücevherlere sahibiz. Analarımızın gözlerinden akan yaşlar, babalarımızın dillerinden düşmeyen dualar; dara düştüğünüzde, yorulduğunuzda sizlere güç verecektir muhakkak! Sadece Türk yurdundan düşmanlarına kurku salan değil, dünyadaki tüm zalimlerin yüreklerine korku düşüren, tüm mazlumların kalplerine huzur veren ve umut serpen cengâverlersiniz. Kuşkusuz dünyadaki zulmü de bitirecek olan güç yine sizlersiniz, sizlersiniz!..

Bizler rahatça uyuyor, özgürce yaşayabiliyorsak bu, "Ölürsek şehit, kalırsak gaziyiz!.." diyen, tek arzusu arşta Hz. Hamza'nın yanında bulunmak olan siz Türk ordusunun sayesinde. Biliyorum haddime değil, sizlere hitap edebilmek ama çağlarca kula minnet etmeyen Türk milleti ve kendi adıma sizlere minnet ve şükranlarımı sunuyorum.

Muhittin AKTAŞ

Ey Kahraman Asker!

Dur yolcu diyeceksin, duracaklar! Ne kalın zırhları durduracak seni, ne haçlı ittifakları. Bayrak diktiğin yer hudut, kan döktüğün yer vatan. Avrasya'dan Kızılelma'ya, ne kadar anlatsak yetmeyecek şanlı tarihini anlatmaya. Biriniz Metehan bir diğeriniz Atilla. Sığmayacak ne kendi tarihine ne makbere destanın. Arap Yarımadası'ndan Karadeniz'e, Hazar Denizi'nden Macaristan'a ayak izin. Düşmanın ensesindedir nefesin. İki kutsal mescidin bekçisi, Allah'ın yeryüzündeki gölgesi, kılıcı... Malazgirt'te Allah'ın Aslanı, vatan toprağının ırgatı... Zirvesine çıktığın dağlar titreyecek, suyundan içtiğin çeşme şükredecek. Ey peygamberin askeri! Allah'ın ordusu! Korkma! Sende olan iman düşmanın korkmasına sebep. Değil yedi, on yedi düvel olsa zafere iman edenlerindir zafer. Karanlık yırtılacak günü görende, dağlar çiğdem çiçek...

Korku, buz tutacak seni görende, otağ şenlenecek. Halaya duracak köylüler, işçiler... Zaferinin önünde. Sana selam duracak yalçın kayalar. Gök yarılacak arş titreyecek tetiği çektiğinde.

Halep bizim, Kerkük bizim... Musul, Bağdat bizim... Bakü bizim, Şam bizim... Karabağ, Kıbrıs bizim... Mavi vatandır adı. Kan ve baruttur tadı. Göz dikenin gözü çıkacak, el koyanın eli kopacak.

Adın, tüyün değişir ama huyun değişmez. Türk'ün zırhına kurşun işlemez.

Ya Allah desek Tanrı Dağı duyar!

Prens, dük doğmaz ama her TÜRK asker doğar.

Vatanı için canını feda eden tüm şehitlerimize şükranlarımı sunuyorum. Ruhları şad olsun!

Allah görev başındakileri korusun ve muzaffer eylesin! "

Şeref Kaan KURT 10/C 31

Canım Babam,

Seni çok özliyorum baba. Senden sonra hiçbir şey eskisi gibi olmadı. Bu ev sensizliği hiç sevmedi. Her gün bizimle değildin belki ama derler ya: "Gölgesi yeter." diye. Bizimki de öyleydi işte. Oradaki varlığın güven veriyordu bana. Bana ve tüm Türkiye'ye... Şimdi de bu, hepimizin yasıymış gibi hissediyorum baba. Tüm Türkiye ağlıyor sanki benimle birlikte. Bir Mehmetçik daha, diyorlar. Bir can... Bir baba, bir evlat... Benimse her şeyim girdi o gün toprağa. Asıl asker unutulursa ölür, diyorlar. Sen hep yaşayacaksın babam. Bu yazıp yazıp sana gönderemediğim mektuplarda, Zeynep'in resimlerinde, annemin gözünü ayıramadığı fotoğraflarında, babaannemin dilinden düşüremediği çocukluk anılarında, kalbimizde, aklımızda yaşayacaksın babam.

Ne zaman bir asker görsem aklıma ilk sen geliyorsun. Önceden gururla ve merakla izlediğim asker dizilerini şimdi gördükçe değiştiriyorum. Seni hatırlamak istemediğimden değil, yokluğunla yüzleşmek zorunda kaldığımdan. En son evden gidişinde kaldırmamıştın beni. Vedaları hiç sevmezdin zaten. Ama ben keşke sarılsaydım sana son kez olduğunu bilmeden doya doya. Bu özlemi, içimdeki yangını sadece yazabiliyorum baba. Mezarında konuşamıyorum bunları. Üzülmeysin, demiştin çünkü. Senin istediğin böyle bir ölümdü. Dik durun, demiştin. Seninle gurur duyulım istemiştin. O kadar gurur duyuyorum ki baba, gururum sığmıyor içime. Ve sadece ben değil, herkes gurur duyuyor seninle. Dik duruyorum bu yüzden. Ne zaman Türk askeri deseler göğsüm kabarıyor benim. Hayattaki en büyük şansım sensin.

Her vedalaşmamızda kendimi tutamayıp ağlardım. Sen de her seferinde, "Vedalar zor olsa da söz konusu vatansa gitmek gerekir." derdin. "Söz konusu vatansa gerisi teferruattır." Bunu en iyi senden öğrendim. Babaannem anlattı, çocukken de asker olmak istiyormuşsun. 18 Mart, 30 Ağustos gibi özel günlerde hep en önde şiir okumak istiyormuşsun. Lojmanların önünden geçerken nöbetçi askerlere el sallıyormuşsun. Şimdi Zeynep de öyle. Nerede asker, polis görse el sallayıp türlü sevimlilikler yapıyor. Ben bu vatan sevgisini sana ve diğer tüm askerlere borçluyum canım babam. Siz bu vatan uğruna şehit düşecek kadar gözü kara, mert insanlarsınız; bana ve diğer tüm gençlere buna layık olmak, böyle bir atadan geldiğini bilmek düşer.

Vatan sağ olsun!

Ey şanlı ordu! Ey şanlı asker! Senin dört bir yanın düşmanla çevrili de olsa içindeki vatan aşkı her şeyin üstesinden gelir. Kendini sakın yalnız hissetme. Sana dua eden milyonlar var. Seni gördüğü an bağına basacak analar, her zaman seninle gurur duyan babalar, sana minnettar olan milyonlar var ülkede. Seni ne zaman görse yüzünde sıcacık bir gülümsemeyle el sallayacak Zeynep'ler; cesaretine imrenip asker olma hayali kuran Ahmetler, Mehmetler; "Mehmetçiğimin ayağına taş değmesin." diye dua eden Aüşeler var. Bir yandan arkanda kocaman bir tarih; Türk, denildiğinde titreyen düşmanlar var.

"Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur." Bunları bil canım askerim. Yüreğim sizlere olan sevgim ve minnetimle dolu. İyi ki varsınız!

Elif ÜNAL

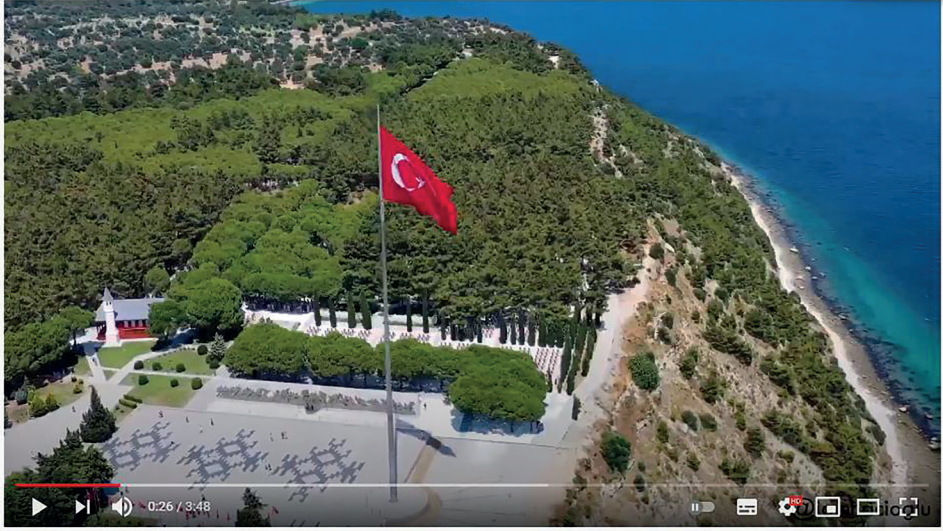
ASO TEKNİK KOLEJİ ÇANAKKALE TÜRKÜSÜ

<https://youtu.be/-K53d3LDG84>

YouTube

Ara

ASO TEKNİK KOLEJİ
ASO TEKNİK KOLEJİ ÇANAKKALE TÜRKÜSÜ

304 görüntüleme • 15 Şub 2021

54 0 PAYLAŞ KAYDET ...

YEŞİLAY CEMİYETİNİN AMAÇ VE FAALİYET ALANLARI

Amaçları:

Cemiyet, yurdumuzda ahlâkî ve kültürel bir kalkınma atmosferi içinde tütün, alkol ve madde bağımlılığı gibi toplumun ve gençliğin beden ve ruh sağlığını tahrip eden bağımlılıklar yanında kumar, internet ve teknoloji bağımlılığı gibi gençliğe ve topluma zarar veren bütün zararlı alışkanlıklarla mücadele etmek, millî kültürüne bağlı nesiller yetiştirmek amacı ile kurulmuştur.

Cemiyet bu çerçevede bağımlılıklarla mücadele etmek üzere toplumun bilinç, güç ve kaynaklarını harekete geçirir; insan onur ve saygınlığının korunması doğrultusunda her koşulda, yerde ve zamanda desteğe muhtaç insanlara yardım eder; toplumun bağımlılıklarla mücadele kapasitesinin geliştirilmesine sürekli katkıda bulunur.

Bu amaç doğrultusunda ulusal ve uluslararası kamu, özel ve sivil toplum kuruluşlarıyla gerekli iş birliği ve ortak çalışma organizasyonlarını geliştirir.

Çalışma Alanları:

- Alkol bağımlılığı
- Tütün bağımlılığı
- Madde bağımlılığı
- Kumar bağımlılığı
- Teknoloji bağımlılığı

Faaliyetleri:

- Yeşilay çalışmalarında, kalite yönetiminde bir dünya standardı olan mükemmeliyet merkezi modelini esas alır. Toplumsal ihtiyaç ve beklentileri; üye, gönüllü ve paydaşlarının taleplerini bu vizyonla karşılar.
- Bağımlılıklarla mücadelede bilimsel ve kanıta dayalı yöntemler kullanarak araştırma, geliştirme faaliyetleri yürütür ve aldığı sonuçlara göre projeler üretir ve uygular.
- Yeşilay bilimsel ve akademik çalışmaları destekler. Dokümantasyon merkezi oluşturarak Ye-

şilay Yayınları aracılığı ile gazete, dergi, kitap ve bültenler yayınlar.

- Üye ve gönüllü ağını güçlendirerek yurt içinde ve yurt dışında teşkilatlanma çalışmaları yaparak geniş kitlelere ulaşmayı amaçlar.
- Bağımlılıklarla mücadelede yazılı ve görsel medyayı, internet ve sosyal medya ağlarını aktif bir mücadele alanı olarak görür ve mesajların toplumun tüm kesimlerine aktarılması için çalışır.
- İlk ve ortaokullarda, lise ve üniversitelerde Yeşilay kulüpleri kurarak eğitim kurumlarında yaygınlaşarak çocuklarda ve gençlerde Yeşilay bilinci ve bağımlılıklarla ilgili farkındalık oluşturur.
- Kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği içerisinde bağımlılıklarla mücadele amaçlı yaygın ve örgün eğitim kurumları için müfredat hazırlar, yüz yüze ve uzaktan eğitim içeriği oluşturur, bağımlılıklarla mücadelede eğitim mecralarında aktif olarak yer alır.
- Çalışma alanına uygun uluslararası teşkilatlarla iş birliği yapar. Yurt dışında Yeşilayların kurulmasına öncülük eder.
- Dünyada bağımlılıklarla mücadele eden uluslararası çatı kuruluşların oluşumunda yer alır veya oluşumuna önyak olur.
- Bağımlılıklarla mücadelede yasal mevzuatın geliştirilmesi için savunuculuk çalışmaları yaparak toplumsal farkındalığı arttırmaya çalışır.
- Ülke çapında faaliyet ve etkinlikler yoluyla bağımlılıklarla ilgili farkındalığı arttırmak için çalışır.
- Çalışma alanı ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile ortak proje ve faaliyetler yürütür. Ulusal ve uluslararası birliklere, çatı kuruluşlara ve federasyonlara katılır; çalışma alanı ile ilgili tüm paydaşlarla etkili iş birliği geliştirir.

Kaynakça: Yeşilay Cemiyeti İnternet Sitesi

Muzaffer HASBAL
Yeşilay Kulübü Danışman Öğretmeni

ASO TEKNİK KOLEJİ
"asıl olan eğitim"

1. Dizüstü Bilgisayar
2. Ipad
3. Lego Robot
4. ile 7. DJI Tello Drone
8. ile 15. Arduino Mega Başlangıç Seti

Son Başvuru Tarihi

20 MAYIS 2021

www.asotek.com.tr

0312 267 56 56

Akıllı telefonunuzdan, bu kare kodu okutarak
hemen gişeli başvuru formuna ulaşabilirsiniz.

BAŞVURULAR OKUL WEB SİTESİ ÜZERİNDEN YAPILACAKTIR.

ASO TEKNİK KOLEJİ

TÜBİTAK

17 Proje ile başvuruda bulunduğumuz TÜBİTAK 2021 Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışmasında 10 Projemiz ilk aşamayı geçmiş ve Ankara Bölgesi Sergisine katılmaya hak kazanmıştır.

Kısa zamanda **Bölge'de** en çok proje üreten **2.** okul olmanın mutluluğunu paylaşıyor, emeği geçen tüm öğrencilerimizi, danışmanlık yapan tüm öğretmenlerimizi kutluyor ve başarılarının devamını diliyoruz.

ASO TEKNİK KOLEJİ
"asıl olan eğitim" / asoteknikkoleji

ÖZEL ANKARA SANAYİ ODASI MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
2021 YILI LİSE ÖĞRENCİLERİ ARAŞTIRMA PROJELERİ YARIŞMASI
ANKARA BÖLGE SERGISİNE
KATILMAYA HAK KAZANAN PROJELERİMİZ

SIRA	ÖĞRENCİ ADI SOYADI	ÖĞRETMEN ADI SOYADI	ANA ALANI	TEMATİK ALANI
1	AYŞENUR CANDAN A. DERYA KARAKAYA	NESLİHAN KURT	BİYOLOJİ	SU OKURYAZARLIĞI
2	M. ALPER CANPOLAT EGE ERTAN	FERUDUN ÖNDER	FİZİK	HAVACILIK VE UZAY
3	M. EMRE BÜYÜKYAVUZ	ŞEYDA KAYNARCI	KİMYA	HALK SAĞLIĞI VE KORUYUCU SAĞLIK HİZMETLERİ
4	ERAY ÖZEN UYGAR TULUK	MURAT AKSAR	MATEMATİK	ALGORİTMA MANTIKSAL TASARIM
5	SUDE NAZ ÖZTÜRK FURKAN TÜRKRAN	Y. BURAK GÖKÇEN	MATEMATİK	ALGORİTMA MANTIKSAL TASARIM
6	A. NİMET ELMAS NİSA NUR İSPİR	HÜDAVERDİ KUŞ	TEKNOLOJİK TASARIM	MİLLÎ TEKNOLOJİ HAMLESİ
7	FATİH BEYCAN	ÖZGÜR YAYLA	TEKNOLOJİK TASARIM	MİLLÎ TEKNOLOJİ HAMLESİ
8	A. TALHA YAMAN UTKAN DAŞTAN	ÖZGÜR YAYLA	TEKNOLOJİK TASARIM	MİLLÎ TEKNOLOJİ HAMLESİ
9	EMİRHAN YETER H. BAŞAR ÖZYÖN	M. ALİ ŞERDEN	TEKNOLOJİK TASARIM	MİLLÎ TEKNOLOJİ HAMLESİ
10	BURAKHAN AKDAĞ A. OĞUZ AYAZ	ŞEYMA TOKMAK EREN	TEKNOLOJİK TASARIM	HALK SAĞLIĞI VE KORUYUCU SAĞLIK HİZMETLERİ

***“Bir Ülkenin Geleceği O Ülke İnsanlarının
Göreceği Eğitime Bağlıdır.”***

Albert EİNSTEİN

